

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Arkivsak: 23/120
Møtedato/tid: 01.03.2023 kl. 09:00
Møtested: Kommunestyresalen, kommunehuset i Leksvik

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Karoline Lorentzen på telefon 984 22 653, eller e-post: karoline.lorentzen@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim 21.02.2023

Kurt Myrabakk (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Karoline Lorentzen
rådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
07/23	Orientering fra kommunedirektøren om gjeldende praksis for å involvere politisk nedsatte råd og utvalg i plansaker
08/23	Orientering fra kommunedirektøren om avslag på sykehjemsplasser i kommunen
09/23	Innspill til tema for virksomhetsbesøk ved Stadsbygd omsorgssenter
10/23	Kommunedirektørens fullmakt i sak om kjøp av juridiske tjenester
11/23	Bestilling av nytt prosjekt - forvaltningsrevisjon
12/23	Kontrollutvalgets årsmelding 2022
13/23	Referatsaker
14/23	Eventuelt
15/23	Godkjenning av møteprotokoll

Orientering fra kommunedirektøren om gjeldende praksis for å involvere politisk nedsatte råd og utvalg i plansaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

01.03.2023

Saknr

07/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 21/5 - 48

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Vedlegg

Tilbakemelding fra Eldrerådet i Indre Fosen kommune

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 23.11.2022 (sak 64/22, Eventuelt) ble politiske nedsatte råd og utvalgs involvering i planarbeid i kommunen et tema. Det ble diskutert om slike utvalg blir tilstrekkelig involvert i planarbeid. Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak i saken:

Kontrollutvalget ber om at kommunedirektøren kommer i utvalgets møte 1. mars 2023 og gir en orientering om gjeldende praksis for å involvere politisk nedsatte utvalg i plansaker.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 28.11.2022 bedt kommunedirektøren om å gi en orientering om det ovennevnte i kontrollutvalgets møte 01.03.2023.

Kontrollutvalget ønsket også en tilbakemelding fra utvalgsledere i kommunen på om de mener at deres råd eller utvalg blir involvert i plansaker. Sekretariatet sendte derfor et brev til utvalgsledere hvor det ble bedt om å gi tilbakemelding til sekretariatet innen 15.februar 2023. Kontrollutvalgets sekretariat har kun mottatt tilbakemelding fra utvalgsleder i Eldrerådet.

I Eldrerådets tilbakemelding (vedlagt) fremgår det i deres konklusjon at utvalget mener det er mulig å styrke og utvikle involveringen fra råd og utvalg i overordnede plansaker. Utvalget mener selve planprosessen kan og bør forbedres ,og det kan skje ved at eldrerådet som et rådsorgan får en mer proaktiv rolle og involveres mer direkte i selve planarbeidet.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat legger til grunn at kontrollutvalget kan ta kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Emne: Tilbakemelding fra Eldrerådet i Indre Fosen kommune.

Til: Karoline Lorentzen <karoline.lorentzen@konsek.no>

Sendt: 06.02.2023 14:33:52

Fra: Per Tronstad <petron@online.no>

Tilbakemelding.

Eldrerådet har i møte den 31.01,23 drøftet henvendelsen fra kontrollutvalget i Indre Fosen kommune i skriv av 28.11.22 om involvering av politiske råd og utvalg i plansaker i kommunen. Det ble vedtatt at leder av rådet skulle utarbeide en tilbakemelding fra Eldrerådet i saken.

" Når det gjelder plansaker blir eldrerådet involvert ved at plansjefen i kommunen orienterer om status og framdrift i de overordnede plansaker under veis i planprosessen ,og hvor rådsmedlemmene får høve til å stille spørsmål og komme med ev. innspill til planen. Likeså deltar eldrerådet som høringsinstans og hvor de også kan avgi uttalelse til selve planutkastet.

Dette er vel og bra, men det er en form for involvering som gir svært begrensede muligheter til å kunne påvirke innholdet i planen. Derfor ønsker eldrerådet en mer proaktiv rolle og tilnærming gjennom hele planprosessen. Vi må her være klar over at eldrerådet er et eksplisitt rådsorgan uten noen som helst beslutningsmyndighet. I plansaker er det nettopp en slik arena hvor en bør kunne utøve denne rådsfunksjonen som Eldrerådet er tillagt. Dette må en hensynta allerede når man organiserer planarbeidet - og spesielt bør eldrerådet være representert i prosjektgrupper som arbeider med saker som har relevans til målgruppen eldre - og de er det mange av.

Konklusjon:

Eldrerådet mener det er mulig å styrke og utvikle involveringen fra råd og utvalg i overordnede plansaker - og her må en ikke glemme at kanskje den viktigste er kommunens økonomiplan . årsbudsjett og langtidsbudsjett - som rulleres årlig. Vi ønsker fortsatt at orientering fra plansjefen blir gitt i eldrerådets møter, samt at vi også består som høringsinstans slik som tidligere. Men selve planprosessen kan og bør forbedres ,og det kan skje ved at eldrerådet som et rådsorgan får en mer proaktiv rolle og involveres." mer direkte i selve planarbeidet.

mvh. - Per Tronstad. (Leder i Eldrerådet i Indre Fosen kommune)

Orientering fra kommunedirektøren om avslag på sykehjemsplasser i kommunen

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

01.03.2023

Saknr

08/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 21/5 - 47

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 18.01.2023 (sak 05/23, Eventuelt) viste utvalgsmedlem Andresen til en reportasje i NRK om avslag på sykehjemsplasser generelt i Norge. I den forbindelse stilte han spørsmål om hvordan tallene på dette var i Indre Fosen kommune.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak i saken:

Kontrollutvalget ber om at kommunedirektøren kommer i neste møte 01.03.2023 for å gi en orientering om avslag på sykehjemsplasser. Hvor mange klager har kommet inn på avslag på sykehjemsplasser i kommunen og hvor mange har fått medhold i sin klage hos Statsforvalteren?

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 27.01.2023 bedt kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget en orientering om det ovennevnte i kontrollutvalgets møte 01.03.2023.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat legger til grunn at kontrollutvalget kan ta redegjørelsen til orientering.

Innspill til tema for virksomhetsbesøk ved Stadsbygd omsorgssenter

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

01.03.2023

Saknr

09/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 21/4 - 40

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar innspillene til orientering.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet tilføye innspillene i tidsplanen, og legge frem forslag til revidert tidsplan til neste møte.

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møter 26.10.2022 (sak 53/22) og 18.01.2023 (sak 03/23) behandlet kontrollutvalget saker om forberedelse av virksomhetsbesøk 2023. Virksomhetsbesøket er planlagt gjennomført ved Stadsbygd omsorgssenter 07.06.2023.

Kontrollutvalget ønsker orientering om sykefravær, omorganisering (fra sykehjem til omsorgssenter), bemanningssituasjonen og demografi i tillegg til å få generell info om omsorgssenteret. Videre er det også ønskelig med svar på hvordan ferieavvikling håndteres mtp. overtid.

I møte 18.01.2023 kom det frem at utvalget også ønsker involvering fra kommunalsjef helse og omsorg og verneombud når det gjelder hvilke tema kontrollutvalget bør få orientering om under virksomhetsbesøket. Utvalget fattet følgende vedtak i møtet (punkt 3):

Kontrollutvalget ber om at kommunedirektøren og hovedverneombud kommer i utvalgets neste møte 1.mars 2023 for å komme med innspill og diskutere temaer som er aktuelle å få orientering om under virksomhetsbesøket i juni.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 27.01.2023 til kommunen bedt om at kommunedirektøren og verneombud kommer i utvalgets møte 1. mars 2023.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler at kontrollutvalget tar administrasjonens innspill til orientering og ber sekretariatet om å tilføye innspillene i tidsplanen.

Kommunedirektørens fullmakt i sak om kjøp av juridiske tjenester

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

01.03.2023

Saknr

10/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 21/5 - 50

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til sekretariatets vurdering og ber om at kommunedirektøren kommer i møte 26.04.2023 og gir en orientering om saken.

Vedlegg

Artikkel - Bestilte juridisk vurdering uten å informere ordfører
Delegasjonsreglement 2019-2023

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 18.01.2023 under sak 05/23 informerte kontrollutvalgets leder utvalget om en artikkel i Fosna-folket. Artikkelen gjaldt kommunens kjøp av en juridisk vurdering som ikke ordfører var informert om. Det ble stilt spørsmål om kommunedirektøren hadde gått ut over sine fullmakter. Utvalget var enige om at de bør se nærmere på hva delegeringsreglementet tillater og hvilke fullmakter kommunedirektøren har, samt om det er spesielle regler for juridisk konsulentbistand.

Bakgrunnen for saken er kommunens kjøp av juridiske tjenester hos konsultentselskapet Deloitte, i forbindelse med en avklaring av Rissa kommunes salg av en tomt. I 2014 solgte Rissa kommune en tomt på Kvithylla, til firmaet Vikingbase AS. I den opprinnelige avtalen fra 2014, ga en tilbakekjøpsklausul kommunen rett til å kjøpe tilbake tomten, dersom Vikingbase ikke klarte å etablere virksomhet der. Men klausulen var kun gyldig i tre år, og dette har ført til en tvist mellom kommunen og selskapet.

I artikkelen i Fosna-folket (vedlagt) kommer det fram at kommunen har brukt nesten en halv million kroner på juridiske vurderinger og konsulentbistand for å vurdere eiendomstvisten, uten å involvere kommunestyret. Det fremgår videre i artikkelen at ordfører Bjørnar Buhaug ikke var klar over at det ble bestilt slik juridisk bistand. Buhaug ble høsten 2021 gjort oppmerksom på at det var bestilt en juridisk rapport, med trodde da at det var for å vurdere tilbakekjøpsklausulen. Oppdraget eller bestillingen til Deloitte hadde ordføreren ifølge artikkelen ikke sett.

Kommunedirektøren uttalte til avisen at administrasjonen innhentet hjelp fordi det er et krevende juridisk landskap, og viste til at kommunen ikke har slike ressurser. Kommunedirektøren har ifølge artikkelen også uttalt til avisen at kommuneloven står over kommunens delegeringsreglement.

Kontrollutvalget har bedt sekretariatet legge frem en vurdering av saken.

Indre Fosen kommunes delegeringsreglement

Ifølge delegeringsreglementet til Indre Fosen kommune (vedlagt) fremgår det i punkt 8.2 at kommunedirektøren har myndighet til å treffe vedtak i alle saker som ikke har prinsipiell karakter. Ved tvil om hvorvidt en sak er av prinsipiell betydning eller ikke, eller dersom det er tvil om hvordan en sak av prinsipiell betydning skal behandles i det politiske system har ordfører/utvalgsleder og kommunedirektør ansvaret for å avklare dette. Ved uenighet mellom disse avgjør ordfører/utvalgsleder saken.

Kommunedirektørens myndighet i økonomiske saker er regulert i punkt 8.6. Her står det at

kommunedirektøren sammen med ordfører har myndighet til å bevilge midler dersom bevilgningen ikke er til et nytt formål og/eller ikke overstiger kr. 50 000.

Vurdering og konklusjon

Det første spørsmålet som kontrollutvalget ønsker svar på er om kommunedirektøren har gått ut over sine fullmakter da han innhentet ekstern juridisk bistand for vurdering av eiendomstvisten med Vikingbase AS.

Som delegeringsreglementet viser, har kommunedirektøren anledning til å fatte vedtak i alle saker som ikke er av prinsipiell karakter. Hva som ligger i uttrykket prinsipiell karakter fremgår ikke nærmere av delegeringsreglementet. I forarbeidene til den gamle kommuneloven (Ot.prp. nr. 42 (1991–92)) uttaler departementet følgende på side 277: *Hva som er av prinsipiell betydning må fastsettes ikke bare ut fra vedtakets karakter og konsekvenser, og ut fra kommunenes eller fylkeskommunenes størrelse, men også ut fra en vurdering av i hvilken utstrekning de viktigste skjønnsmessige sider av den aktuelle avgjørelsen må anses avklart gjennom politiske vedtak, instruks eller tidligere praksis.*

Sekretariatet er av den oppfatning at innkjøp av juridisk vurdering til nesten en halv million kroner er av en slik art at det i alle fall kan stilles spørsmål ved om dette er en prinsipiell sak. Indre Fosen kommune er en mellomstor kommune med en meget stram økonomi, og beløp i den prisklassen vil etter sekretariatets vurdering måtte anses som prinsipiell sett i sammenheng med dette. Dersom kommunen hadde hatt en bedre økonomi kunne saken muligens ha stilt seg annerledes. Det er her også snakk om å innhente juridisk vurdering for å avklare en forholdsvis uvanlig tvist, noe som også taler for at saken er av prinsipiell karakter. Slik sekretariatet ser det skulle kommunedirektøren i denne saken ha avklart om saken var av prinsipiell karakter med ordfører slik delegeringsreglementet sier.

Et annet viktig moment i saken er at kommunedirektøren ifølge reglementets punkt 8.6 kun har myndighet til å bevilge midler dersom bevilgningen ikke er til et nytt formål og/eller ikke overstiger kr. 50 000. Dette skal imidlertid skje sammen med ordfører. Kommunestyret har ikke behandlet noen sak om bevilgning av midler til den juridiske vurderingen, jf. ordførerens uttalelse om at han aldri har sett bestillingen. Dette må således kunne anses som et nytt formål. Beløpet er også betydelig høyere enn øvre grense for kommunedirektørens myndighet. Det er i seg selv derfor i strid med reglementet.

Etter sekretariatets vurdering har kommunedirektøren gått ut over sine fullmakter i denne konkrete saken. Sekretariatet vil likevel påpeke at det er i kommunens interesser at kommunen får tilbake tomte, og at kommunen potensielt kan få en betydelig gevinst av dette.

En annen side av saken er den anskaffelsesrettslige siden. Alle varer og tjenester som det offentlige kjøper inn skal følge reglene om offentlige anskaffelser. Dette gjelder i utgangspunktet også innkjøp av juridiske tjenester, men det finnes visse unntak. Det kan derfor stilles spørsmål ved om kjøpet av de juridiske tjenestene er foretatt i tråd med anskaffelsesregelverket.

Som nevnt over er det her snakk om innkjøp av juridiske tjenester til rundt 500 000 kr. Anskaffelser under kr 1,3 mill. eks mva er kun underlagt lov om offentlige anskaffelser (LOA) og anskaffelsesforskriftens (FOA) del I. Del I inneholder ingen formelle krav til anskaffelsesprosedyre, men det er imidlertid et krav om konkurranse, jf det grunnleggende kravet i LOA § 4. Man må derfor sørge for at konkurransen blir kjent for et rimelig antall leverandører for på denne måten å oppnå best mulig pris og kvalitet i det relevante markedet. Dette kan for eksempel gjøres ved å invitere relevante leverandører til å inngi tilbud, foreta en frivillig kunngjøring på Doffin, og/eller kunngjøre konkurranser på egen hjemmeside.

I avisartikkelen fremgår det at kommunedirektøren har opplyst at «Deloitte ble valgt etter at vi

hadde utredet hvorvidt det fantes advokatfirma med kompetanse på statsstøtteregelverket og EØS-regelverket. Deloitte hadde denne kompetansen og er lokalisert i Trondheim». Det fremstår ikke klart for sekretariatet hvordan Deloitte konkret ble valgt, men uttalelsen kan tyde på at det ikke er gjort tilstrekkelig for å sikre konkurranse. Kontrollutvalget bør be kommunedirektøren redegjøre for hvilke vurderinger som ble gjort for å sikre konkurranse i anskaffelsen.

Anskaffelsesforskriften § 2-4 d) sier at anskaffelsesloven og forskriften ikke gjelder for kontrakter om blant annet følgende juridiske tjenester:

1. representasjon ved advokat i tvistesaker for nasjonale eller internasjonale domstoler, nemnder, offentlige myndigheter eller institusjoner, eller ved nasjonal eller internasjonal voldgift eller meklings
2. juridisk rådgivning ved advokat til forberedelse av en sak som nevnt i nr. 1 eller der det er klar sannsynlighetsovervekt for at spørsmålene rådgivningen gjelder, vil bli gjenstand for en slik sak

For at dette unntaket skal få virkning må det være snakk om juridisk bistand til representasjon eller forberedelser av tvistesaker for domstoler, eller rådgivning i spørsmål som det er klar sannsynlighetsovervekt for å bli gjenstand for en tvistesak i retten. Slik sekretariatet oppfatter saken ble det innhentet juridisk kompetanse for å utrede forholdene mellom Vikingbase AS og kommunen, herunder vurdering av tilbakekjøpsklausulen. På det tidspunktet bestillingen ble gjort var det slik sekretariatet ser det altså ikke overveiende sannsynlig at saken ville føre til en tvistesak eller rettssak slik unntaket krever.

Sekretariatet kan likevel ikke konkludere med om anskaffelsesregelverket er brutt før kommunedirektøren har redegjort for saken.

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler at utvalget ber om en nærmere orientering fra kommunedirektøren om følgende:

- Kommunedirektørens vurdering av sine fullmakter etter delegeringsreglementet og kommuneloven.
- Hvilke vurderinger som ble gjort for å sikre konkurranse i anskaffelsen, alternativt hvorfor innkjøpet faller inn under unntaket.

Dersom kontrollutvalget deretter ikke skulle være fornøyd med kommunedirektørens redegjørelse kan de eventuelt oversende saken til kommunestyret til orientering.

Bestilte juridisk vurdering uten å informere ordfører: – Jeg kjente på en følelse av at jeg ikke var helt bekvem

Så langt har Indre Fosen kommune brukt nesten en halv million kroner på juridiske vurderinger og konsulentbistand, for å vurdere eiendomstvisten rundt en tomt på Kvithylla.

Kommunedirektør Kjetil Mjøsund i samtale med varaordfører Knut Ola Vang (Ap) og ordfører Bjørnar Buhaug (Sp) i formannskapet. **FOTO:** INA MARIE HOLSETH / FF

Jørn Gjersøe

Oppdatert: onsdag 11. januar 2023 kl. 08:33

I 2014 solgte daværende Rissa kommune en tomt på Kvithylla, til firmaet Vikingbase AS.

Firmaet [har hatt store planer om å etablere næringsvirksomhet](#) på tomta og skriver [på sine egne nettsider](#) at de «kan tilby ei 52 000m² stor tomt ... med direkte adgang til sjøen. Det er gode muligheter for å utvide området enda mer, ved hjelp av utfylling i sjøen. Man kan da oppnå et område som er 140 000m² stort».

Men på ni år har lite skjedd på næringstomta rett ved verftet.

I den opprinnelige avtalen fra 2014, ga en tilbakekjøpsklausul i avtalen mellom Rissa kommune og Vikingbase, kommunen rett til å kjøpe tilbake tomta, dersom Vikingbase ikke klarte å etablere virksomhet der.

Men klausulen var kun gyldig i tre år, og burde vært tatt i bruk i 2018, senest i 2019.

Ordfører i Indre Fosen kommune Bjørnar Buhaug (Sp), beskriver tvisten med Vikingbase som en «litt ekkel sak», som oppstod før han ble valgt i 2019.

– Vi hadde en dialog med Vikingbase, som starta ikke lenge etter at jeg ble ordfører, våren 2020, sier Buhaug.

Dialogen førte ikke frem.

– Jeg visste ikke om det

Men i mars 2021 starter Kjetil Mjøsund opp i jobben som ny kommunedirektør.

Mjøsund gjenopptok da møter mellom kommunens administrative ledelse og Vikingbase.

Ifølge fakturaer fra Indre Fosen kommune har kommunen så langt betalt konsulentselskapet Deloitte i overkant av 380.000 kroner, for å utrede forholdet mellom Vikingbase og kommunen.

I tillegg kommer 80.000 for konsulentttjenester fra firmaet Strømsnes Røe.

Altså omkring 460.000 kroner for en vurdering som fortsatt ikke er avsluttet.

– Det oppdraget, eller den bestillinga, har ikke jeg sett

Ifølge Buhaug, var det ukjent for han at administrasjonen bestilte en slik vurdering.

– Det oppdraget, eller den bestillinga, har ikke jeg sett, sier Buhaug.

Han sier at den påfølgende rapporten fra Deloitte, var første gang han ble oppmerksom på at kommunen hadde gjort en feil i håndteringen av næringstomta.

– Jeg ble første gang oppmerksom på at det trolig var blitt gjort en feil da det forelå en juridisk rapport, sier Buhaug.

Ordføreren forteller at han først høsten 2021 fikk høre at det var bestilt en juridisk rapport for å vurdere forholdet. Han opplyser at han heller ikke var involvert i prosessen med å utforme bestillingen til Deloitte.

– Jeg trodde det var en juridisk rapport for å vurdere tilbakekjøpsklausulen. Oppdraget, eller den bestillingen til konsulentselskapet, har ikke jeg sett, sier Buhaug.

«Nødvendig å knytte til seg juridisk kompetanse»

Administrasjonen innhentet hjelp, fordi det er et krevende juridisk landskap, og siden kommunen selv ikke har slike ressurser, opplyser Kjetil Mjøsund, kommunedirektør i Indre Fosen, til Fosna-Folket.

I en e-post skriver Mjøsund at kommunen at det «av den grunn (..) i ulike tilfeller er nødvendig å knytte til seg juridisk kompetanse med prosesserfaring (advokatbistand)».

– Etter hva jeg har brakt i erfaring, basert på mine notater, ble ordfører og varaordfører orientert om at Deloitte var engasjert 8. august 2022, skriver Mjøsund i en epost til Fosna-Folket.

Men rapporten fra Deloitte er bestilt av Indre Fosen kommune i juli året før, altså i 2021.

Unntatt offentlighet

Fosna-Folket ba om innsyn i fakturaene første gang i november 2022. Da avslø Mjøsund innsyn i disse minst to ganger, før han snudde og ga innsyn likevel.

Rapporten fra Deloitte, er unntatt offentlighet.

Om valget av konsultentselskap, skriver Mjøsund:

«Deloitte ble valgt etter at vi hadde utredet hvorvidt det fantes advokatfirma med kompetanse på statsstøtteregelverket og EØS-regelverket. Deloitte hadde denne kompetansen og er lokalisert i Trondheim».

Kommunen brukte også Deloitte i forbindelse med vurdering av lån til Fosen Yard, opplyser Mjøsund.

Mjøsund skriver i en epost til Fosna-Folket at kommunestyret 8. september besluttet «å videreføre engasjementet med Deloitte for videre utredning og saksforberedelse», og at han «opplever at politisk ledelse i kommunen har vært involvert og orientert».

– Det var en saksforberedelse fra oss som danna grunnlaget for et vedtak i formannskapet den 25. august, sier Mjøsund til Fosna-Folket.

– En vurdering som administrasjonen hadde tatt

Buhaug forteller at han var litt i tvil om i hvilken grad en kostbar juridisk vurdering kunne bestilles uten politisk behandling, eller at politikerne hadde gitt sitt samtykke til det.

– Formannskapet var kjent med at det hadde vært en dialog og at det hadde vært litt fastlåst, og at vi trengte juridisk bistand for å vurdere dette, sier Buhaug.

Men:

– Dét var en vurdering som administrasjonen hadde tatt. Og jeg kjente på en følelse av at jeg ikke var helt bekvem. At jeg ikke var klar over det, og derfor ga jeg beskjed til kommunedirektøren om at formannskapet måtte informeres best mulig, sier Buhaug og viser til formannskapsmøtet 25. august.

– Jeg tror det burde vært forankra bedre

Formannskapet vedtok å gå videre med saken, uten innsigelser.

– Jeg synes dette er litt krevende. Det kan jo hende at det gikk litt fort i dette tilfellet, når det gjelder bestilling av denne rapporten. Jeg tror det burde vært forankra bedre. Samtidig kan jeg ikke si at det helt åpenbart er blitt begått feil, sier Buhaug.

Ifølge delegasjonsreglementet til Indre Fosen kommune, som forteller hvor stor frihet en administrasjon har til å foreta beslutninger uavhengig av politisk ledelse, har kommunedirektøren «myndighet til å bevilge midler dersom bevilgningen ikke er til et nytt formål og/eller ikke overstiger kr 50.000».

Dette må imidlertid, i følge delegasjonsreglementet, skje «sammen med ordføreren».

Det samme delegasjonsreglementet sier også at «kommunedirektøren gis delegert myndighet til å treffe vedtak i alle saker som ikke har prinsipiell karakter».

Ved tvil om hvorvidt en sak er av tilstrekkelig prinsipiell betydning eller ikke, eller dersom det er tvil om hvordan en sak av prinsipiell betydning skal behandles i det politiske system, «har ordfører eller utvalgsleder og kommunedirektør ansvaret for å avklare dette. Ved uenighet mellom disse avgjør ordfører eller utvalgsleder i saken».

Mener det ikke handler om tillit

Kommunedirektør Mjøsund hevder imidlertid at Kommuneloven står over delegasjonsreglementet.

– Du kan spørre ordføreren om han har tillit til meg, sier Mjøsund.

Som respons til dette sier ordfører Bjørnar Buhaug at han mener dette ikke handler om tillit.

– Det blir litt søkt. For jeg kan ikke si at det kommunedirektøren har gjort er feil, men saken hadde stått seg bedre om den hadde vært forankra bedre. Det er min mening, sier Buhaug.

– Når det er sagt, så er jeg opptatt av at man kan gjøre feil, også som kommunedirektør. Som øverste leder så forutsetter jeg at man alltid handler i beste mening og med det beste forsett. Og er det gjort feil, det ikke er i tråd med vårt delegasjonsreglement, så må vi i så fall lære av det. Men uavhengig av om det er gjort feil eller ikke, så synes jeg det er alt for dramatisk å begynne å snakke om tillit. Men ut i fra denne saken så har jeg helt klart tillit til kommunedirektøren, sier ordfører Bjørnar Buhaug.

Ifølge den juridiske vurderingen fra Deloitte, var salget til Vikingbase i strid med EØS-regelverket om statsstøtte til bedrifter. Dette regelverket skal hindre at det offentlige gir markeds- og konkurransevridende fordeler til enkeltaktører.

– Den opprinnelig avtalen fra 2014 er et brudd på statsstøtteregulativet, og en klar konklusjon fra juristen sier at når kommunen er klar over dette, så er det vår plikt å prøve å rette opp. Og når vi først satt der med rapporten, så måtte vi ta neste skritt, sier Buhaug.

Verdianslag

Vikingbase AS betalte i 2014 rundt 530.000 kroner for tomte. På oppdrag fra Indre Fosen kommune anslår Eiendomsmegler 1 at den samme eiendommen nå er verdt opptil 26 millioner kroner.

– Avtalen i 2014 ble inngått i beste hensikt, men det er ingen tvil om at salget har ført til en urettmessig markedsvridning og dermed er i strid med loven. Når kommunen avdekker en slik feil, er vi pliktige til å rette opp i den, sa Tore Solli, da fungerende kommunedirektør i Indre Fosen, i en pressemelding i september.

Publisert: tirsdag 10. januar 2023 kl. 17:41**Oppdatert:** onsdag 11. januar 2023 kl. 08:33

Delegasjonsreglement

Indre Fosen kommune

2019-2023

Vedtatt i kommunestyret 05.11.2019

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	3
1.1	MÅLSETTING	3
1.2	KOMMUNELOVEN 22. JUNI 2018	3
1.3	PRINSIPPER FOR DELEGERING	3
1.4	GENERELLE REGLER OM BRUK AV DELEGERT MYNDIGHET	4
1.5	TILBAKEMELDING VEDRØRENDE BRUK AV DELEGERT MYNDIGHET	5
1.6	POLITISK ORGANISASJONSKART	6
2	Kommunestyrets myndighetsområde.....	7
2.1	ANSVAR- OG ARBEIDSOMRÅDE	7
2.2	GENERELL MYNDIGHET	7
2.3	MYNDIGHET I ØKONOMISKE SAKER.....	7
2.4	MYNDIGHET ETTER SÆRLOVER.....	7
3	Delegering til formannskapet.....	8
3.1	ANSVAR- OG ARBEIDSOMRÅDER	8
3.2	GENERELL DELEGERING.....	8
3.3	MYNDIGHET I ØKONOMISKE SAKER.....	9
3.4	MYNDIGHET ETTER LOWVERK.....	9
4	Delegering til administrasjonsutvalget	10
4.1	ANSVAR OG ARBEIDSOMRÅDE.....	10
4.2	GENERELL MYNDIGHET	10
5	Delegering til utvalgene.....	11
5.1	ANSVAR OG ARBEIDSOMRÅDE.....	11
5.2	GENERELL MYNDIGHET	11
5.3	MYNDIGHET I ØKONOMISKE SAKER.....	11
5.4	MYNDIGHET ETTER SÆRLOVER.....	12
6	Delegering til valgstyret	14
7	Delegering til ordfører.....	14
8	Delegering til kommunedirektør	15
8.1	ANSVAR- OG ARBEIDSOMRÅDER	15
8.2	GENERELL MYNDIGHET	15
8.3	MYNDIGHET I KONKRETE GENERELLE SAKER	16
8.4	MYNDIGHET I PERSONALSAKER	16
8.5	MYNDIGHET I KRISE-/BEREDSKAPSSITUASJONER	17
8.6	MYNDIGHET I ØKONOMISKE SAKER.....	17
8.7	MYNDIGHET ETTER LOWVERK.....	18
9	Delegering til styret i KulturCompagniet Indre Fosen KF.....	24

1 Innledning

1.1 Målsetting

Kommuneloven og lovgivingen for øvrig gir adgang til en omfattende delegasjon av myndighet fra kommunestyret til formannskap, utvalg, styrer, komiteer, ordfører og rådmann. Målsettingen med delegasjonsreglementet er at:

- det skal gi en klar oppgavefordeling mellom politisk og administrativt nivå
- det skal gi en klar oppgavefordeling mellom de ulike politiske nivåene
- arbeidet skal være effektivt og rasjonelt med hensyn på beslutningstaking
- klargjøringen av politisk og administrativt nivå skal føre til effektive og rasjonelle beslutninger som gir kommunens innbyggere gode tjenester og høyt servicenivå

1.2 Kommuneloven 22. juni 2018

Kommuneloven kunngjort 22.06.2018 har ikrafttredelse fra konstituerende møte i 2019 i de respektive kommuner. Den nye kommuneloven er gjeldende fra 03.10.2019 i Indre Fosen kommune.

Kommunelovens delegasjonsbestemmelser:

- Kommunestyret kan delegere myndighet til faste utvalg, jf. § 5-7, og til ordfører, jf. § 6-1.
- Et folkevalgt utvalg kan delegere avgjørelsesmyndighet til leder i utvalget, jf. § 5-7.
- Kommunestyret og folkevalgte utvalg kan delegere myndighet til å treffe vedtak som ikke har prinsipiell betydning, til kommunedirektøren. Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov, jf. § 13-1.
- Kommunestyret kan kreve at enhver sak skal legges fram til orientering eller avgjørelse. Kommunestyret kan omgjøre vedtak som er truffet av andre folkevalgte organer eller av administrasjonen, hvis disse selv kunne ha omgjort vedtaket, jf. § 22-1.
- Kommunedirektør kan delegere myndighet videre til faglig kvalifisert personell.

1.3 Prinsipper for delegering

1. Kommunestyret må behandle alle saker som det i særlov er bestemt at kommunestyret skal behandle selv, samt de saker som dette reglementet sier skal behandles av kommunestyret.
2. Den myndighet som særlover med forskrifter legger til kommunene å ta seg av, delegeres til de respektive utvalgene slik ansvarsområdene er beskrevet i

kap. 5. Unntatt er de saker som særlov forutsetter at kommunestyret selv skal behandle samt løpende, ikke prinsipielle saker, som er delegert til kommunedirektør. I hovedsak vil utvalgene ha ansvar for saker av mer overordnet karakter, plansaker og mer prinsipielle saker innenfor sine ansvarsområder og de aktuelle særlover.

3. Kommunedirektør gis delegert myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell karakter dersom ikke myndighet ved lov eller reglement er lagt til et annet organ.
4. I tillegg delegeres en del konkrete saker direkte til formannskapet, administrasjonsutvalget, valgstyret, kommunale foretak og ordfører.
5. Endringer i delegasjonsreglementet må vedtas av kommunestyret. Kommunedirektør gis myndighet til å foreta justeringer og formelle endringer som er nødvendige for å bringe reglementet i samsvar med kommunestyrets endringsvedtak.
6. Delegasjonsreglementet trer i kraft fra det tidspunkt et nytt kommunestyre vedtar delegasjonsreglementet for ny valgperiode. Fra samme tidspunkt oppheves tidligere delegasjonsvedtak. Delegasjonsreglementet trer i kraft straks det er vedtatt av kommunestyret.

1.4 Generelle regler om bruk av delegert myndighet

- All delegert myndighet må utøves i samsvar med lover, forskrifter og retningslinjer gitt av overordnet organ og i tråd med målsettinger i kommunens planverk og innenfor budsjettets rammer og forutsetninger.
- Et overordnet politisk eller administrativt organ kan når som helst trekke tilbake delegert myndighet, enten generelt eller for en eller flere spesielle saker.
- Kommunestyret kan, uavhengig av delegering, kreve å få seg forelagt enhver sak til orientering eller avgjørelse i samsvar med kommunelovens § 22-1.
- Et overordnet organ kan kreve å få lagt fram en sak som et underordnet organ har til behandling etter delegert myndighet. Det må evt stemmes over det i det overordnede organet.
- Den som har fått delegert myndighet, kan overlate til det overordnede organet å ta avgjørelser i spesielle saker, med mindre særlov ikke setter begrensning. Hvis minst 3 representanter av de 7 representantene eller 6 (kulturutvalget) som er valgt inn i utvalgene, krever at en sak skal behandles i kommunestyret, så skal vedtaket i saken fattes med forbehold om godkjenning av kommunestyret.
- Delegering av myndighet etter særlovgiving til utvalg, kommunedirektør eller andre, omfatter myndighet etter forskrifter som er gitt i medhold av vedkommende lov.
- Et forvaltningsorgan kan etter forvaltningslovens § 35 omgjøre sitt eget vedtak uten at det påklages dersom endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser, eller underretning om

vedtaket ikke er kommet fram til vedkommende og vedtaket heller ikke er offentlig kunngjort eller vedtaket må anses ugyldig.

Dersom forutsetninger beskrevet over foreligger, kan vedtaket omgjøres av klageinstansen eller av annet overordnet organ.

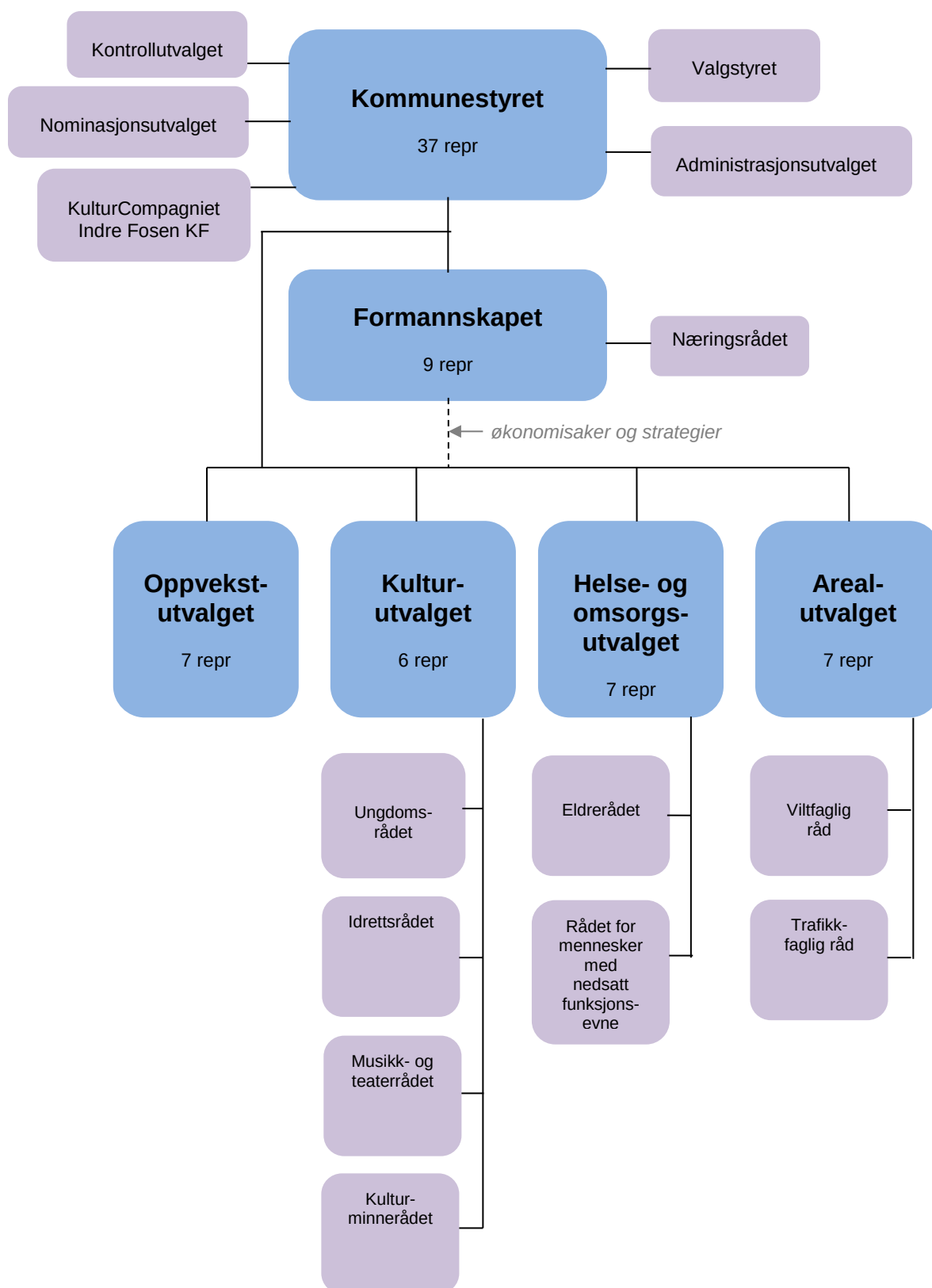
- Vedtak gjort i hastesaker etter kommunelovens § 11-8, «hasteparagrafen», skal refereres skriftlig for kommunestyret eller det organ som ordinært skulle gjort vedtaket, i første møte etter at hastededtaket er fattet.
- Alle enkeltvedtak, også de som er truffet i henhold til delegert myndighet, skal grunngis samtidig med at vedtaket treffes, jf. forvaltningslovens § 24.
- Alle enkeltvedtak – også de som er truffet i henhold av delegert myndighet – kan påklages av en part eller andre med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningslovens § 28. Partene skal gis opplysninger om klageadgang og klagefrist. Jf. forvaltningslovens §§ 27 og 29.
- Med mindre særlov bestemmer noe annet, er formannskapet klageinstans. Før klage behandles av klageinstans eller etter særlov, skal den som har truffet vedtaket, ha anledning til å omgjøre/oppheve det. Dersom vedtaket er truffet på administrativt nivå, skal også eventuelt tilhørende politisk organ, dersom de ønsker det, ha anledning til å oppheve/omgjøre vedtaket før det sendes klageinstansen. Siste setning gjelder ikke klagebehandling etter sosialtjenesteloven og barnevernloven som har egne retningslinjer for dette.

1.5 Tilbakemelding vedrørende bruk av delegert myndighet

Med mindre annet er bestemt, skal alle vedtak som er truffet i henhold til delegert myndighet, rapporteres slik:

1. Vedtak gjort av formannskapet, utvalgene og administrasjonsutvalget, rapporteres til kommunestyret som referatsaker.
2. Administrative vedtak i henhold til særlov, rapporteres i det respektive utvalg som referatsaker.
3. Administrative vedtak om driftsmessige og økonomiske forhold rapporteres enten gjennom budsjettrapporter eller muntlig orientering til det respektive utvalget.
4. Administrative vedtak i personalsaker av prinsipiell betydning, rapporteres skriftlig til administrasjonsutvalget.
5. Beslutninger vedrørende refinansieringer og pengeplasseringer rapporteres til formannskapet så snart som mulig etter beslutningen.

1.6 Politisk organisasjonskart

2 Kommunestyrets myndighetsområde

2.1 Ansvars- og arbeidsområde

Kommunestyret er det øverste politiske organ i Indre Fosen kommune, jf. kommunelovens § 5-3.

2.2 Generell myndighet

Kommunestyret avgjør alltid saker som gjelder:

- Prinsippvedtak om interkommunalt samarbeid
- Delegering av myndighet fra kommunestyret
- Forhold hvor særlov forutsetter at kommunestyret selv gjør vedtak
- Andre prinsipielle saker og saker av tverrsektoriell karakter
- Ansettelse av kommunedirektør
- Saker som kommunestyret ønsker å behandle

2.3 Myndighet i økonomiske saker

Kommunestyret avgjør alltid følgende økonomiske saker:

- Økonomi- og handlingsplan og årsbudsjett
- Godkjenning av regnskap og årsmelding
- Kommunale avgifter og betalingssatser
- Igangsetting av nye tiltak ut over årsbudsjett og vesentlige endringer i årsbudsjettet
- Avtaler som medfører økonomiske forpliktelser ut over årsbudsjettet

2.4 Myndighet etter særlover

Kommunestyret må behandle alle saker hvor særlov forutsetter behandling av kommunestyret selv. I tillegg skal kommunestyret behandle nedenfor nevnte saker.

2.4.1 Friluftsloven 28. juni 1957

Krav om innløsning av særlig utsatt område (§ 18)

2.4.2 Smittevernloven 5. august 1994

Vedta smittevernplan (§ 7-1)

3 Delegering til formannskapet

3.1 Ansvars- og arbeidsområder

Kommuner som ikke har innført parlamentarisk styringsform, er i henhold til kommunelovens § 5-6 pålagt å ha formannskap.

Formannskapet skal innstille til vedtak overfor kommunestyret når det gjelder økonomi- og handlingsplan, årsbudsjett og skattevedtak, jf. §§ 5-6 og 14-3. Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak.

Utover de lovbestemte oppgavene etter kommuneloven, har formannskapet ansvar for strategisk og overordnet politisk ledelse, politisk initiativ, samfunns- og næringsutvikling samt interkommunale spørsmål.

Formannskapet ivaretar kommunale oppgaver og interesser som følger av disse lovene:

- Brann og eksplosjonsvernloven 14. juni 2002
- Forvaltningsloven 10. februar 1967
- Kommuneloven 22. juni 2018
- Offentlighetsloven 19. mai 2006
- Oregioningsloven 23. oktober 1959
- Plan- og bygningsloven 27. juni 2008
- Sivilbeskyttelsesloven (kommunal beredskapsplikt) 25. juni 2010
- Skattebetalingsloven 17. juni 2005
- Skjønnsprosessloven 1. juni 1917
- Stadnamnloven 18. mai 1990
- Straffeloven 20. mai 2005
- Tvisteloven 17. juni 2005
- Vannfallskonsesjonsloven 14. desember 1917
- Ev. andre lover som kommunestyret har anledning til, og velger, å delegere til formannskapet.

3.2 Generell delegering

- Strategiarbeid og samfunns- og næringsutvikling skal være tema i alle møter i formannskapet. Formannskapet er styringsgruppe for prosessen med kommuneplanens samfunnsdel i hht. plan- og bygningsloven. Formannskapet gir føringer til utvalgene om gjennomføring av deler av kommuneplanens samfunnsdel ev. annet strategisk arbeid som faglig ligger innenfor det aktuelle utvalg.
- I medhold av kommunelovens § 11-8, «hasteparagrafen», gis formannskapet myndighet til å fatte endelig vedtak i saker innenfor sitt ansvarsområde som skulle vært avgjort av annet organ, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle dette. Melding om vedtak truffet i medhold av «hasteparagrafen» forelegges det aktuelle organ i neste møte.

- Formannskapet kan, i medhold av kommunelovens § 5-6, femte ledd, få tildelt vedtaksmyndighet i alle saker hvis ikke noe annet følger av lov og hvor ikke myndigheten i reglement er lagt til annet folkevalgt eller administrativt organ.
- Fastsette lønns- og arbeidsvilkår for kommunedirektøren og gjennomføre lønnsforhandlinger med kommunedirektøren.
- Gi overordnede føringer til administrasjonen i forbindelse med de tariffregulerte lønnsforhandlingene.
- Gjennomføre årlige drøftinger om aktuelle lønnspolitiske spørsmålsstillinger og gi eventuelle signaler før lønnsforhandlinger starter/gjennomføres.

3.3 Myndighet i økonomiske saker

I medhold av kommunelovens § 5-6 delegeres til formannskapet å treffe avgjørelse på kommunens vegne i følgende saker:

- Avgjøre kjøp og salg av fast eiendom til en verdi av inntil kr 4 mill.
- Disponere merinntekter på inntil kr 750.000 når formålet gir større grad av måloppnåelse.

3.4 Myndighet etter lovverk

I medhold av kommunelovens § 5-6 delegeres til formannskapet å treffe avgjørelse på kommunens vegne etter følgende lover/lovbestemmelser:

3.4.1 Brann- og eksplosjonsvernloven 14. juni 2002

Formannskapet har delegert myndighet med unntak for avgjørelser i saker som ligger til kommunestyret selv å bestemme i henhold til lov, forskrift eller reglement, jfr. kommunelovens § 8 nr. 3.

3.4.2 Forvaltningsloven 10. februar 1967

Formannskapet er klagenemnd.

3.4.3 Oreigningsloven 23. oktober 1959

Formannskapet kan søke om rett til å sette i verk vedtak før skjønn er avholdt.

3.4.4 Plan- og bygningsloven 27. juni 2008

Formannskapet utarbeider og gjør vedtak om offentlig ettersyn av planprogram i kommuneplanens samfunnsdel.

3.4.5 Samferdselsloven 4. juni 1976

Formannskapet uttaler seg på kommunens vegne i alle saker som gjelder kollektivtrafikk.

3.4.6 Skjønnsprosessloven 1. juni 1917

Formannskapet avgjør om kommunen skal kreve avholdt skjønn eller påklage et skjønn.

3.4.7 Stadnamnloven 18. mai 1990

Formannskapet avgjør skrivemåten på navn på kommunale veier, gater, boligfelt og anlegg etc.

Formannskapet gir uttalelse før det blir gjort vedtak om skrivemåten på stedsnavn i kommunen.

3.4.8 Straffeloven 20. mai 2005

Formannskapet kan begjære offentlig påtale.

3.4.9 Tvisteloven 17. juni 2005

Formannskapet avgjør om kommunen skal gå til søksmål eller påanke en kjennelse.

4 Delegering til administrasjonsutvalget

4.1 Ansvars og arbeidsområde

Administrasjonsutvalget er oppnevnt etter kommunelovens § 5-11 og behandler saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte.

Administrasjonsutvalget ivaretar de oppgavene som har tilknytning til kommunens arbeidsgiverfunksjon som ikke kommunestyret selv skal ivareta, og med unntak av den myndighet som er delegert til formannskapet eller administrasjonen.

4.2 Generell myndighet

I henhold til kommunelovens § 5-3 delegeres til administrasjonsutvalget å treffe avgjørelse på kommunens vegne i følgende saker:

- Overordnede og prinsipielle spørsmål på personalsaksområdet som angår forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og arbeidstakerne og hvor myndighet ikke er delegert andre.
- Drøfte og gi tilrådninger til kommunestyret og kommunedirektøren på det personalpolitiske området.
- Ivareta spørsmål knytta til Hovedavtalen og som ikke er delegert til andre.
- Trekke opp retningslinjer for hvordan administrasjonen skal utøve delegert myndighet i personalsaker.
- Avgjøre tvistesporsmål og tolkning av bestemmelser og regler.

5 Delegering til utvalgene

5.1 Ansvars og arbeidsområde

I henhold til kommunelovens § 5-7 har kommunestyret oppnevnt følgende utvalg i Indre Fosen kommune:

- Oppvekstutvalget
- Kulturutvalget
- Helse- og omsorgsutvalget
- Arealutvalget

5.2 Generell myndighet

- Utvalgene har et hovedansvar for å påse at målsettingen med de nedenfor nevnte særlover blir fulgt opp i Indre Fosen kommune.
- I medhold av kommunelovens § 11-8 «hasteparagrafen», gis utvalgene myndighet til å fatte endelig vedtak i saker innenfor sitt ansvarsområde som skulle vært avgjort av annet organ, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle dette. Melding om vedtak truffet i medhold av denne paragraf forelegges vedkommende organ i dettes neste møte.
- Innenfor sitt ansvarsområde kan utvalgene gi retningslinjer for praktisering av den myndighet som er delegert til administrasjonen.

5.3 Myndighet i økonomiske saker

Utvalgene har ansvar innenfor de økonomiske rammer som kommunestyret har vedtatt, samt kvalitet og utvikling i tjenesteproduksjonen innenfor følgende områder:

Oppvekstutvalget

Ansvar	
200	Oppvekstsjef
205	Fellesutgifter oppvekst
210-215	Kommunale grunnskoler
220-226	Kommunale barnehager
230	Pedagogisk psykologisk tjeneste
240	Voksenopplæring og innvandringstjeneste

Kulturutvalget

Ansvar	
500	Kultur
500	Kulturskole
500	Bibliotek
500	Frivilligsentralen
500	Ungdomsråd

Helse- og omsorgsutvalget

Ansvar	
300	Helse- og omsorgssjef
301	Folkehelse
302	Koordinerende tjeneste
305-309	Hjemmetjenesten
310-315	Sykehjem, inkludert kjøkken
320-324 + 340	Helse- og velferdstjenesten
330-331	Bo- og aktivitetstjenesten
350	Barneverntjenesten

Arealutvalget

Ansvar	
400	Arealsjef
409	Plan, kart og miljø
410	Kommunalteknikk
411	Veger, vann, avløp
412	Brann- og redningstjenesten
414	Bygg og eiendom

I medhold av kommunelovens § 5-7 delegeres til utvalgene å treffe avgjørelse i følgende saker:

- Disponere merinntekter inntil kr 300.000 innenfor sine ansvarsområder.
- Øke utgiftsposter til bestemte formål ved bruk av øremerkede fond innenfor sitt ansvarsområde.

5.4 Myndighet etter særlover

I medhold av kommunelovens § 5-7 delegerer kommunestyret til de respektive utvalgene den myndighet som følger av nedenfor nevnte lover med forskrifter. Unntatt er det som loven forutsetter at kommunestyret selv skal behandle. I hovedsak vil dette dreie seg om saker av mer overordnet karakter, og mer prinsipielle saker innenfor de aktuelle særlover.

Utvalgene er særlovsorgan for følgende lover:

Oppvekstutvalget

- Barnehageloven 17. juni 2005
- Opplæringsloven 17. juli 1998
- Introduksjonsloven 4. juli 2003
- Voksenopplæringsloven 19. juni 2009
- Eventuelle andre lover som naturlig sorterer under oppvekstutvalgets ansvarsområde.

Kulturutvalget

- Film- og videogramloven 15. mai 1987
- Folkebibliotekloven 20. desember 1985
- Friluftsløven 28. juni 1957
- Kulturloven 29. juni 2007
- Kulturminneloven 9. juni 1978
- Opplæringsloven 17. juli 1998 (kulturskolen)
- Pengespilloven 28. august 1992
 - Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet (spillemidler)
- Åndsverkloven 15. juni 2018
- Eventuelle andre lover som naturlig sorterer under kulturutvalgets ansvarsområde.

Helse- og omsorgsutvalget

- Alkoholloven 2. juni 1989
- Barneloven 8. april 1981
- Barnevernloven 17. juli 1992
- Folkehelseloven 24. juni 2011
- Folketrygdloven 28. februar 1997
- Forvaltningsloven 10. februar 1967
- Helseberedskapsloven 23. juni 2006
- Helseforetaksloven 15. juni 2001
- Helse- og omsorgstjenesteloven 24. juni 2011
- Helsepersonelloven 2. juli 1999
- Helseregisterloven 20. juni 2014
- NAV-loven 16. juni 2006
- Pasient- og brukerrettighetsloven 2. juli 1999
- Pengespilloven 28. august 1992
- Psykisk helsevernlov 2. juli 1999
- Serveringsloven 13. juni 1997
- Smittevernloven 5. august 1994
- Sosialtjenesteloven 18. desember 2009
- Spesialisthelsetjenesteloven 2. juli 1999
- Tobakkskadeloven 9. mars 1973
- Eventuelle andre lover som naturlig sorterer under helse- og omsorgsutvalgets ansvarsområde.

Arealutvalget

- Beiteloven 16. juni 1961
- Forpaktingsloven 25. juni 1965
- Forurensingsloven av 13. mars 1981
- Friluftsløven 28. juni 1957
- Havne- og farvannsløven 17. april 2009
- Hanndyrloven – Lov om avgrensning i retten til beite for hanndyr 6. mars 1970
- Jordloven 12. mai 1995
- Konesjonsloven 28. november 2003

Delegasjonsreglement for Indre Fosen kommune

- Lakse- og innlandsfiskeloven 15. mai 1992
- Motorferdselloven 10. juni 1977
- Matrikkelloven 17. juni 2005
- Naturmangfoldloven 19. juni 2009
- Odelsloven 28. juni 1974
- Plan- og bygningsloven 27. juni 2008
- Skogbruksloven 27. mai 2005
- Vann- og avløpsanleggsloven 16. mars 2012
- Vannressursloven 24. november 2000
- Vegloven 21. juni 1963
- Vegtrafikkloven 18. juni 1965
- Viltloven 29. juni 1981
- Eventuelle andre lover som naturlig sorterer under dette arealutvalgets ansvarsområde.

6 Delegering til valgstyret

I hver kommune skal det være et valgstyre som velges av kommunestyret selv, ifølge valgloven § 4-1. Kommunestyret delegerer til valgstyret den myndighet som i henhold til valgloven tilligger kommunestyret, og som det er adgang til å delegere.

7 Delegering til ordfører

I medhold av kommunelovens § 6-1 gir kommunestyret ordfører myndighet til å fatte beslutning i følgende saker:

- Begjære offentlig påtale etter straffeprosesslovens § 81a.
- Fatte vedtak i enkeltsaker som ikke er av prinsipiell art og som er delegert til et politisk utvalg, dersom utsettelse av tidshensyn eller annen tvingende grunn vil være til ulempe for saken eller for den saken gjelder, og det ikke er mulig å innkalle vedkommende utvalg. Vedtak fattet etter denne bestemmelse skal snarest mulig refereres for det aktuelle politiske organ.
- Bestemme saksgang for saker som skal behandles i kommunen hvor lover og retningslinjer ikke avgjør saksgang.
- Ha det daglige personalansvaret for kommunedirektøren.
- Ta avgjørelse med hensyn til kommunedirektørens arbeidsvilkår der hovedtariffavtalen forutsetter at det tas beslutning uten at det gjennomføres forhandlinger.
- Treffe vedtak i kurante saker som er delegert til kommunedirektøren i de tilfeller kommunedirektøren selv er inhabil. Hvis kommunedirektøren er inhabil til å avgi innstilling til politiske organer, skal ordføreren anmode en annen kommunes kommunedirektør om å behandle saken og gi innstilling.

Kommunedirektøren kan gi råd om hvilken kommune en bør søke assistanse hos.

- Selv representere eller gi fullmakt til andre til å representere kommunen i generalforsamlinger som kommunen har møterett i.
- Møte på kommunens vegne ved kart- og delingsforretninger, samt ved jordskifterett hvor kommunen er innkalt som part.
- Ta stilling til tilbud vedrørende refinansieringer og pengeplasseringer i samarbeid med varaordførere og kommunedirektør.
- Avgjøre søknader om pantefrafall og prioritetsfravikelser.
- Sammen med kommunedirektøren har ordfører myndighet til å bevilge midler dersom bevilgningen ikke er til et nytt formål og/eller ikke overstiger kr 50.000.

8 Delegering til kommunedirektør

8.1 Ansvars- og arbeidsområder

Kommunedirektøren er øverste leder av den samlede kommunale administrasjon. Kommunedirektøren er ansvarlig for organisering, samordning og planlegging av kommunens administrative virksomhet.

I tillegg har kommunedirektøren et særlig ansvar for:

- Lede administrasjonens arbeid med å forberede saker for de folkevalgte organer og se til at disse er forsvarlig utredet blant annet med hensyn til helhetsspespektiv og konsekvenser for økonomi, personell og servicegrad overfor publikum.
- Iverksette de vedtak som blir gjort i politiske organer.
- Overordnet ansvar for personalutvikling i en fleksibel og effektiv organisasjon.
- Sørge for god forvaltning og effektiv bruk av kommunens økonomiske ressurser, herunder en effektiv internkontroll.
- Videreutvikle, kvalitetssikre og, gjennom innstillinger til politiske organer, foreslå tilpasninger av kommunens tjenester til de behov innbyggerne har.
- Lede det administrative og strategiske plan- og utviklingsarbeidet i kommunen.

8.2 Generell myndighet

- Kommunedirektøren gis delegert myndighet til å treffe vedtak i alle saker som ikke har prinsipiell karakter, jf. kommunelovens § 13-1, dersom ikke myndighet ved lov eller reglement er lagt til annet organ. Ved tvil om hvorvidt en sak er av prinsipiell betydning eller ikke, eller dersom det er tvil om hvordan en sak av prinsipiell betydning skal behandles i det politiske system, har ordfører/utvalgsleder og kommunedirektør ansvaret for å avklare dette. Ved uenighet mellom disse avgjør ordfører/utvalgsleder saken.

- Kommunedirektøren kan delegere sin myndighet videre til sin administrasjon, dersom ikke kommunestyret har bestemt noe annet. Ved slik intern delegering er det fortsatt kommunedirektøren som står ansvarlig overfor kommunestyret.
- Kommunedirektøren, eller den kommunedirektøren bemyndiger, kan fremme innstilling i alle saker til kommunale utvalg og til kommunestyret.
- Saker om valg av medlemmer til folkevalgte organer og ombud forberedes av kommunedirektøren, dog uten forslag til kandidater.

8.3 Myndighet i konkrete generelle saker

I medhold av kommunelovens § 13-1 delegeres til kommunedirektøren å treffe beslutning i følgende saker:

- Vedta salg av regulerte tomter i samsvar med reguleringsformål når det allerede ligger klare føringer på pris.
- Avgjøre anbud – alle typer anbud med unntak av de som andre har fått myndighet til å avgjøre - innenfor budsjettets rammer.
- Ta stilling til tilbud vedrørende refinansieringer og pengeplasseringer i samarbeid med ordfører og varaordfører.
- Inngå avtaler på kommunens vegne iht. vedtak eller budsjett.
- Utleie av kommunale boliger.
- Kjøp og salg av fast eiendom, varer og tjenester innenfor budsjettets ramme eller iht. særskilte vedtak.
- Om nødvendig, foreta prioritering av ordinære Husbanksøknader.
- Oppdatere delegasjonsreglementet når oppgaver som tidligere er delegert, får en annen lovmessig § -tilknytning.

8.4 Myndighet i personalsaker

I medhold av kommunelovens § 13-1 delegeres til kommunedirektøren å treffe beslutning i følgende saker:

- Ansette, konstituere, si opp, suspendere og gi avskjed.
- Godkjenne stillingsbeskrivelser.
- Avgjøre søknader om permisjoner og andre arbeidsrelaterte forhold.
- Ta stilling til lønnskrav utover Hovedtariffavtalens minstelønn ved nyansettelser iht. kommunens lønnspolitiske retningslinjer, dette gjelder spesielt ved rekrutteringsutfordringer.
- Ta avgjørelse der Hovedtariffavtalen forutsetter en beslutning uten at det gjennomføres forhandlinger.

- Opprette/omgjøre/legge ned stillinger innenfor budsjettets ramme og lovgivningen.
- Ta beslutning om flytting av stillinger fra ett tjenestested til et annet etter at vedkommende og vedkommendes tillitsvalgt har fått anledning til å uttale seg.
- Vedta mindre organisasjonsendringer.
- Oppnevne arbeidsgivers representanter i arbeidsmiljøutvalget.
- Kommunedirektøren gjennomfører alle lønnsforhandlinger i henhold til lokalt lønnspolitisk reglement.

8.5 Myndighet i krise-/beredskapssituasjoner

I medhold av kommunelovens § 13-1 delegeres til kommunedirektøren å treffe beslutning i følgende krise-/beredskapssituasjoner. (Jf. sivilbeskyttelsesloven med tilhørende forskrift om kommunal beredskapsplikt og overordnet sikkerhets- og beredskapsplan for kommunen):

- Ut over budsjetttrammene disponere inntil kr 500.000 til nødvendig hjelp for kriserammede til forpleining m.m., skadebegrensning og nødvendig sikringstiltak for å verne liv, verdier og miljø og hjelp ved akutt behov for opprydding og utbedring av materielle skader og funksjonsforstyrrelser. Beløpet kan overskrides ved påtrengende behov og bevilgende folkevalgt organ ikke kan sammenkalles.
- Omdisponere kommunalt personell og maskiner/redskaper til påtrengende hjelpetiltak og utføring av andre nødvendige oppgaver som situasjonen krever.
- Stanse midlertidig enkelte av kommunens virksomheter dersom dette er nødvendig for å om dirigere ressurser til redningstjeneste m.m.
- Pålegge overtid- og ekstraarbeid.
- Utøve nødvendig kommunal myndighet som situasjonen krever.

8.6 Myndighet i økonomiske saker

I medhold av kommunelovens § 13-1 delegeres til kommunedirektøren å treffe beslutning i følgende økonomiske saker:

- Kommunedirektøren har ansvar for, og myndighet til å disponere over kommunens budsjett, jf. økonomireglementet og finansreglementet.
- Foreta endringer i driftsbudsjettet ved overføring av beløp fra en post til en annen / fra en virksomhet til en annen innenfor samme enhet når formålet er større grad av måloppnåelse.
- Disponere merinntekter innenfor samme enhet når formålet er større grad av måloppnåelse.
- Foreta omfordeling innen budsjettåret innenfor den enkelte enhets samlede budsjetttrammer.
- Foreta omfordeling til enheter av avsatt pott til lønnsoppgjøret.

- Øke utgiftsposter dersom oppdekking skjer ved bruk av enhetsvise fond eller driftsfond øremerket tiltak innenfor enheten.
- Inngi forlikssklage og begjære utleggsforretning/tvangsauksjon i de tilfeller hvor kommunens krav ikke er sikret ved legalpant.
- Avskrive restanser/fracalle pengekrav maksimert til kr 25.000 per tilfelle.
- Sammen med ordføreren har kommunedirektøren myndighet til å bevilge midler dersom bevilgningen ikke er til et nytt formål og/eller ikke overstiger kr 50.000.
- Begjære tvangssalg for å effektivere legalpant eller innfri misligholdte lån.

8.7 Myndighet etter lovverk

Generelt gis kommunedirektøren myndighet til å fatte vedtak, herunder saksforberedelse i klagebehandling og gi uttalelse i følgende saker etter særlov når ikke sakene er av prinsipiell karakter, i samsvar med lov og retningslinjer lagt i kommuneplanen eller andre kommunale planer. Særlovene vil gi utfyllende bestemmelser om klage- og ankeadgang:

8.7.1 Alkoholloven 2. juni 1989

Kommunedirektøren gis myndighet til å:

- Gi uttalelse fra NAV i søknader om salg og skjenking av alkohol, jfr. § 1-7.
- Tildeling av ambulerende skjenkebevilling og tildeling av bevilling for en enkelt anledning.
- Fastsette og innkreve bevillingsgebyr etter alkoholloven.
- Organisere kontrollen i salgs- og skjenkestedene.

8.7.2 Arbeidsmiljøloven 17. juni 2005

Kommunedirektøren gis myndighet til å utøve bestemmelsene i arbeidsmiljøloven.

8.7.3 Arkivloven 4. desember 1992

Det delegeres til kommunedirektøren å ivareta det overordna ansvar for arkivarbeidet.

8.7.4 Barnehageloven 17. juni 2005

Kommunedirektøren gis myndighet til å:

- Innvilge midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder i barnehage og familiebarnehage.
- Innvilge varig dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder i barnehage.
- Godkjenne hjem for familiebarnehage/godkjenne ordningen med familiebarnehage i henhold til forskrift av 16.12.2005 om familiebarnehager.
- Godkjenne barnehager.
- Gjennomføre hovedopptak og føre kontroll med opptak av barn til barnehagene.
- Føre tilsyn med kommunale og private barnehager i Indre Fosen kommune.

- Fatte vedtak om tilskudd til private barnehager i henhold til forskrift av 09.10.2015 om tildeling av tilskudd til private barnehager.
- Fatte vedtak som sikrer retten til spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder.

8.7.5 Barnevernloven 1. januar 1993

I hver kommune skal det være en administrasjon med en leder som har ansvar for oppgaver etter barnevernloven:

- Gi råd og veiledning
- Treffe vedtak i henhold til loven, eventuelt innstille til vedtak, jf. tredje ledd
- Forberede saker for behandling i fylkesnemnda
- Iverksette og følge opp tiltak

Kommunedirektøren gis myndighet til å delegere utøvelse av barnevernloven til leder for Fosen barneverntjeneste.

8.7.6 Brann- og eksplosjonsvernloven 14. juni 2002

Det delegeres til kommunedirektøren å utøve kommunens myndighet etter loven med forskrifter gitt i medhold av loven.

8.7.7 Film- og videogramloven 15. mai 1987

Kommunedirektøren gis myndighet til å utøve beslutninger etter hele loven med tilhørende forskrifter, med mindre det er gjort spesifikke unntak i lov, forskrift eller delegasjonsreglement.

8.7.8 Folkebibliotekloven 20. desember 1985

Kommunedirektøren gis myndighet til å utøve beslutninger etter hele loven med tilhørende forskrifter, med mindre det er gjort spesifikke unntak i lov, forskrift eller delegasjonsreglement.

8.7.9 Folkehelsesloven 24. juni 2011

Den myndighet som i loven er lagt til kommunen, delegeres til kommunedirektøren med de unntak som ev. er gitt i loven.

8.7.10 Folketrygdloven 28. februar 1997

Kommunedirektøren gis myndighet til å gi uttalelse på vegne av kommunen.

8.7.11 Foretaksregisterloven 21. juni 1985

Kommunedirektøren gis all myndighet etter loven for registrering av kommunale foretak/interkommunale selskaper/aksjeselskap.

8.7.12 Forpaktingsloven 25. juni 1965

Kommunedirektøren gis myndighet til å godkjenne forpaktningssavtaler (§4).

8.7.13 Forurensningsloven av 13. mars 1981 med tilhørende forskrifter

Kommunedirektøren gis myndighet til å fatte vedtak etter følgende regler/§§:

- Særlige regler om avløpsanlegg, kapittel 4

- Avfall ved offentlige steder (§35)
- Pålegg om rydding (§37)
- Utslippstillatelser iht. forurensningsforskriftens kapittel 12
- Forskrift for innsamling, transport og overdekking av forbruksavfall, tømning av slamavskillere, septiktanker og tette tanker og for avfallsgebyr (jf. eget reglement).

8.7.14 Friluftsløven 28. juni 1957

Kommunedirektøren gis myndighet til å utøve beslutninger etter hele loven med tilhørende forskrifter, med mindre det er gjort spesifikke unntak i lov, forskrift eller delegasjonsreglement.

8.7.15 Gjeldsordningsloven 17. juli 1992

Kommunedirektøren gis fullmakt til å redusere eller frafalle kommunens fordringer som kreditor ved tvungen gjeldsordning og ved frivillig gjeldsordning etter forslag fra namsmannen.

8.7.16 Helse- og omsorgstjenesteloven 24. juni 2011

Den myndighet som i loven er lagt til kommunen, delegeres til kommunedirektøren med de unntak som er gitt i loven.

8.7.17 Husbankloven 29. mai 2009

Kommunedirektøren gis avgjørelsesmyndighet i saker som gjelder lån og tilskudd av husbankmidler og til å inngå betalingsavtaler.

8.7.18 Jordbruksoppgjøret etc.

Kommunedirektøren gis myndighet til å fatte vedtak og gi uttalelse på kommunens vegne etter forskrifter gitt i medhold av jordbruksoppgjøret etc. Gjelder også klagesaker etter disse forskrifter.

8.7.19 Jordloven 12. mai 1995

Det delegeres til kommunedirektøren å:

- Treffe vedtak i alle saker som ikke har prinsipiell karakter, jfr. kommunelovens § 24 nr. 1
- Gi tillatelse til omdisponering og fradeling av ubebygde enkelttomter mindre enn 2 dekar (§§ 9, 12)
- Gi tillatelse til fradeling av bebygd eiendom mindre enn 2 dekar hvor eiendomsforholdet ikke er formalisert (§ 12)
- Gi tillatelse til omdisponering og fradeling av areal som grenser til og skal legges til tidligere fradelt tomt med eller uten bygninger, inntil tomt og tilleggstomt til sammen er 2 dekar (§§ 9, 12)
- Gi tillatelse til omdisponering av dyrka og dyrkbar mark til skogsmark for areal ikke over 50 dekar (§§ 9, 12)
- Gi tillatelse til bygging av landbruksveier etter forskriftens § 3 etter gjeldende veinormaler (§§ 3, 11)
- Gjøre unntak fra krav til bevaring av kulturlandskapet i henhold til § 3.2 i forskrift om areal og kulturlandskap (§§ 3, 18)
- Forvaltning av forskrift om nydyrking (§ 11)

8.7.20 Konsesjonsloven 28. november 2003

Det delegeres til kommunedirektøren å:

- Treffe vedtak i alle saker som ikke har prinsipiell karakter, jfr. kommunelovens § 24 nr. 1
- Gi uttalelse om konsesjonsfrihet (§§ 4, 5 og 7)
- Gi konsesjon ved erverv av ubebygde eiendommer over 2 dekar, herunder tilleggsjord
- Gi konsesjon ved erverv av bebygde landbrukseiendommer som skal bebos

8.7.21 Kulturloven 29. juni 2007

Kommunedirektøren gis myndighet til å utøve beslutninger etter hele loven med tilhørende forskrifter, med mindre det er gjort spesifikke unntak i lov, forskrift eller delegasjonsreglement.

8.7.22 Kulturminneloven 09. juni 1978

Kommunedirektøren gis myndighet til å utøve beslutninger etter hele loven med tilhørende forskrifter, med mindre det er gjort spesifikke unntak i lov, forskrift eller delegasjonsreglement.

8.7.23 Sosialtjenesteloven 18. desember 2009

Den myndighet som i loven er lagt til kommunen, delegeres til kommunedirektøren med de unntak som ev. er gitt i loven.

8.7.24 Matrikkeloven 17. juni 2005

Kommunedirektøren gis myndighet til å utøve kommunens myndighet etter hele loven med tilhørende forskrifter, med mindre det er gjort spesifikke unntak i lov, forskrift eller delegasjonsreglement.

8.7.25 Motorferdsel i utmark 10. juni 1977

Kommunedirektøren gis myndighet til å gjøre vedtak i kurante saker (§ 6)

8.7.26 Naboloven 16. juni 1961

Kommunedirektøren gis myndighet til å opptre på vegne av kommunen som grunneier i naboforhold.

8.7.27 Naturmangfoldloven 19. juni 2009

Kommunedirektøren gis myndighet til å vurdere prinsippene i §§ 8-12.

8.7.28 NAV-loven 16. juni 2006

Den myndighet som i loven er lagt til kommunen delegeres til kommunedirektøren med de unntak som ev. er gitt i loven.

8.7.29 Odelsloven 28. juni 1974

Det delegeres til kommunedirektøren å:

- Gi uttalelse i saker vedrørende odelsfrigjøring jf. § 30-32

8.7.30 Offentlighetsloven 19. mai 2006

Kommunedirektøren gis myndighet til å avgjøre rett til å gjøre seg kjent med dokumenter i en bestemt sak.

8.7.31 Opplæringsloven 17. juli 1998

Kommunedirektøren gis myndighet til å

- fatte alle nødvendige vedtak etter loven som sikrer opplæring i offentlig grunnskole
- føre tilsyn med den pliktige opplæringen for barn og unge som ikke går på skole
- Avgjøre søknader om skoleskyss i tråd med kommunens retningslinjer for grunnskoleskyssen

Avgjørelser i prinsipielle saker er unntatt kommunedirektørens myndighet.

8.7.32 Pasientrettighetsloven 2. juli 1999

Det delegeres til kommunedirektøren å utøve myndighet etter loven om å sikre befolkningen helsehjelp.

8.7.33 Pengespilloven 28. august 1992

Kommunedirektøren gis myndighet til å utøve beslutninger etter hele loven med tilhørende forskrifter, med mindre det er gjort spesifikke unntak i lov, forskrift eller delegasjonsreglement.

8.7.34 Personopplysningsloven 14. april 2000

Kommunedirektøren er ansvarlig for at de personopplysninger som kommunen behandler er tilfredsstillende sikret i henhold til loven, forskriften og retningslinjene.

8.7.35 Plan- og bygningsloven 27. juni 2008

Kommunedirektøren gis avgjørelsesmyndighet i bygge- og delingssaker, jfr. kapittel 19- 33 med tilhørende forskrifter, med unntak av § 33-1. For kapittel 19 gjelder myndigheten i saker der sektormyndigheten ikke har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden eller at det er liten innvirkning på helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Kommunedirektøren gis myndighet til å opptre som planmyndighet i all saksforberedelse, men skal legge frem sak til politisk avklaring når dette er nødvendig for å gi entydige råd, jf. lovens § 12-8. Kommunedirektøren kan i særskilte tilfeller bestemme at et planforslag skal sendes på høring og legges ut for offentlig ettersyn, jf. lovens §§ 5-2, 11-14, 12-10 og 12-11.

8.7.36 Sikkerhetsloven 1. juni 2018

Kommunedirektøren gis myndighet til å gjennomføre de forebyggende sikkerhetstiltakene som må til for å gi et forsvarlig sikkerhetsnivå og redusere risikoen knyttet til sikkerhetstruende virksomhet. Slike tiltak kan gjennomføres i sammenheng med andre forebyggende sikkerhetstiltak i virksomheten, så lenge kravene i denne loven oppfylles.

8.7.37 Skogbruksloven 27. mai 2005

Kommunedirektøren kan gi uttalelse og fatte vedtak i de saker som er delegert til kommunen i rundskriv M-6/2003.

8.7.38 Straffeloven 20. mai 2005

Kommunedirektøren gis myndighet til å kreve offentlig påtale.

8.7.39 Valgloven 28. juni 2002

Kommunedirektøren gis myndighet til å

- forhandle med listeforslagenes tillitsvalgte for å bringe forslaget i samsvar med loven før valgstyrets endelige behandling av listeforslagene
- holde manntallet oppdatert så tett opp til valgdagen som mulig
- oppnevne stemmemottakere for forhåndsstemmer
- fastsette tidspunktet for mottaket av forhåndsstemmer på den enkelte institusjon i samråd med ledelsen ved institusjonen
- foreta suppleringer til stemmestyrene ved eventuelle søknader om fritak
- oppnevne de medarbeidere som er nødvendig for den praktiske gjennomføringen av valget
- fatte kurante avgjørelser i tilknytning til valget

8.7.40 Vegloven 21. juni 1963

Kommunedirektøren gis myndighet til å utøve kommunens oppgaver i hht. loven.

8.7.41 Vegtrafikkloven 18. juni 1965

Kommunedirektøren gis myndighet til å:

- treffe trafikkregulerende tiltak innenfor statlige forskriftskrav (§ 4)
- fastsette midlertidig lavere fartsgrense på kommunale veier (§ 6.5)
- gi midlertidig forbud eller avgrensning av trafikk på kommunale veier (§ 7.2)

8.7.42 Åndsverkloven 15. juni 2018

Kommunedirektøren gis myndighet til å utøve beslutninger etter hele loven med tilhørende forskrifter, med mindre det er gjort spesifikke unntak i lov, forskrift eller delegasjonsreglement.

8.7.43 Andre lover

Det delegeres til kommunedirektøren å treffe vedtak etter andre lover enn de som ovenfor er nevnt, i saker som ikke er av prinsipiell betydning.

9 Delegering til styret i KulturCompagniet Indre Fosen KF

9.1 Ansvars- og arbeidsområder

9.1.1 Om kommunale foretak

Kommunestyret skal selv velge styre for kommunale foretak og fastsette vedtekter for foretaket, ev. beslutte endringer i vedtektene, jf. kommunelovens § 9-1. Kommunale foretak skal registreres i foretaksregisteret selv om kommunale foretak er en del av kommunen.

9.1.2 Styrets myndighet

Styret har myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder foretaket og dets virksomhet, jf. § 9-8. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med lover og forskrifter, foretakets formål og vedtekter, kommunens økonomiplan og årsbudsjett og andre vedtak eller retningslinjer som er fastsatt av kommunestyret.

Styret skal føre tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten.

Styret for foretaket vedtar et eget årsbudsjett innenfor de rammene som kommunestyret har vedtatt for foretaket.

Styret avlegger årsregnskapet og avgir årsberetningen for foretaket. Ifølge vedtektene til KulturCompagniet Indre Fosen KF skal kommunestyret vedta budsjett, økonomiplan, årsrapport og godkjenne regnskap.

Bestilling av nytt prosjekt - forvaltningsrevisjon

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

01.03.2023

Saknr

11/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 23/123 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget ber om at sekretariatet forbereder en bestilling av forvaltningsrevisjon av følgende tema til neste utvalgsmøte:

- xxx

Vedlegg

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune har i henhold til leveranseavtale med Revisjon Midt-Norge en tilgjengelig timeressurs på 550 timer pr år til bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Sett over en fireårsperiode utgjør dette 2200 timer. Hittil i fireårsperioden har kontrollutvalget bestilt og fått levert rapport fra forvaltningsrevisjon av selvkost vann og avløp, forvaltningsrevisjon av internkontroll i kommunen og bestilt eierskapskontroll av Trøndelag Brann- og redningstjeneste.

Status for bestilling og leveranse av rapporter fra revisjonen viser at kontrollutvalget bør bestille en siste forvaltningsrevisjon for å få brukt opp timeressursene sine. Kontrollutvalget bør på denne bakgrunn ta stilling til tema for neste prosjekt.

Bestilling av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller skal gjøres på bakgrunn av vedtatt plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Kontrollutvalget tar selv stilling til om det ønsker å følge rekkefølgen i planen.

Status for bestilling og leveranse av revisjonsrapporter

Prioritet	Forvaltningsrevisjon - Tema	Status
2021	Selvkost områdene vann og avløp i Indre Fosen kommune	Leverert
2022	Internkontroll i Indre Fosen kommune, system	Leverert
2023	Spesialundervisning og tilpasset opplæring i Indre Fosen kommune. <i>Tildeles og gjennomføres spesialundervisning og tilpasset opplæring i henhold til lov og forskrift</i>	<i>Ikke bestilt</i>
2024	Byggesaksbehandling i Indre Fosen kommune. <i>Gjennomføres byggesaksbehandling i henhold til gjeldende lov og forskrifter. Veiledning – beslutning – kontroll.</i>	<i>Ikke bestilt</i>

Prioritet	Eierskapskontroll - Selskap	Status
2021	Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS	Bestilt
2022	Fosen helse IKS IF JOBB AS	<i>ikke bestilt</i>
2023	Fosen kraft AS	<i>ikke bestilt</i>
2024	Fosenbrua AS	<i>ikke bestilt</i>

Vurdering og konklusjon

Hensikten med forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er at de skal bidra positivt til endringer i kommunen. Derfor bør de bestilles med utgangspunkt i en vurdering av risiko og

vesentlighet: hvilken risiko er det for at tjenesteområdet eller tjenesten ikke er i samsvar med kommunestyrets vedtak, kvalitets- og effektivitetskrav samt lover og regler? Hvor vesentlig er tjenesten eller tjenesteområdet for kommunen?

Som nevnt over har kontrollutvalget nok ressurser til å bestille ett siste forvaltningsrevisjonsprosjekt i denne fireårsperioden. I henhold til planen er det forvaltningsrevisjon av spesialundervisning og tilpasset opplæring eller byggesaksbehandling som er de neste mulige prosjektene. Begge er viktige tjenesteområder og er plassert på rødt felt i revisors risiko- og vesentlighetsvurdering. Rød fargekode trenger imidlertid ikke å bety at forholdene er kritiske. Rød indikerer også at risikoen for feil, svakheter eller mangelfulle tjenester er høy. Samtidig som det kan få store følger for innbyggere, brukere eller ansatte om disse forholdene inntreffer.

Dersom utvalget ønsker å bestille forvaltningsrevisjon av tema spesialundervisning og tilpasset opplæring er det ifølge planen lagt opp til en undersøkelse av om dette tildeles og gjennomføres i henhold til lov og forskrift. Temaet er viktig og kan ha stor betydning for en sårbar gruppe av barn i kommunen. Kontrollutvalget bør imidlertid være klar over at det ifølge tilsynskalendarer til Statsforvalteren er planlagt et tilsyn på oppvekstområdet i 2023. I dette tilsynet skal Statsforvalteren føre tilsyn med kommunen som skoleeier og skolemiljøet. Det kan være veldig ressurskrevende for kommunen dersom det gjennomføres to tilsyn/forvaltningsrevisjoner av samme område på nesten samme tid, og derfor vil Statsforvalteren trolig utsette sitt tilsyn dersom kontrollutvalget velger å bestille forvaltningsrevisjon av oppvekstområdet. Kontrollutvalget bør ta med dette i vurderingen.

Når det gjelder byggesaksbehandling er det ifølge planen lagt opp til en undersøkelse av om byggesaksbehandling gjennomføres i henhold til gjeldende lov og forskrifter. Dette er også et viktig tema, som kan ha verdi i kommunedirektørens forbedringsarbeid og for kommunens innbyggere. Her vil det eksempelvis være naturlig å se på om kommunen har en forsvarlig saksutredning, om det praktiseres likebehandling og om kommunen overholder tidsfrister. Prosessen rundt byggingen av Johan Bojer Videregående skole indikerer at byggesaksbehandlingen i kommunen kan forbedres.

Saken legges opp som en drøftingssak, der utvalgsmedlemmene velger tema for bestilling. Sekretariatet vil legge fram en sak med bestilling i neste møte, der utvalget i dialog med revisor konkretiserer hvilke spørsmål det ønsker å få svar på.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

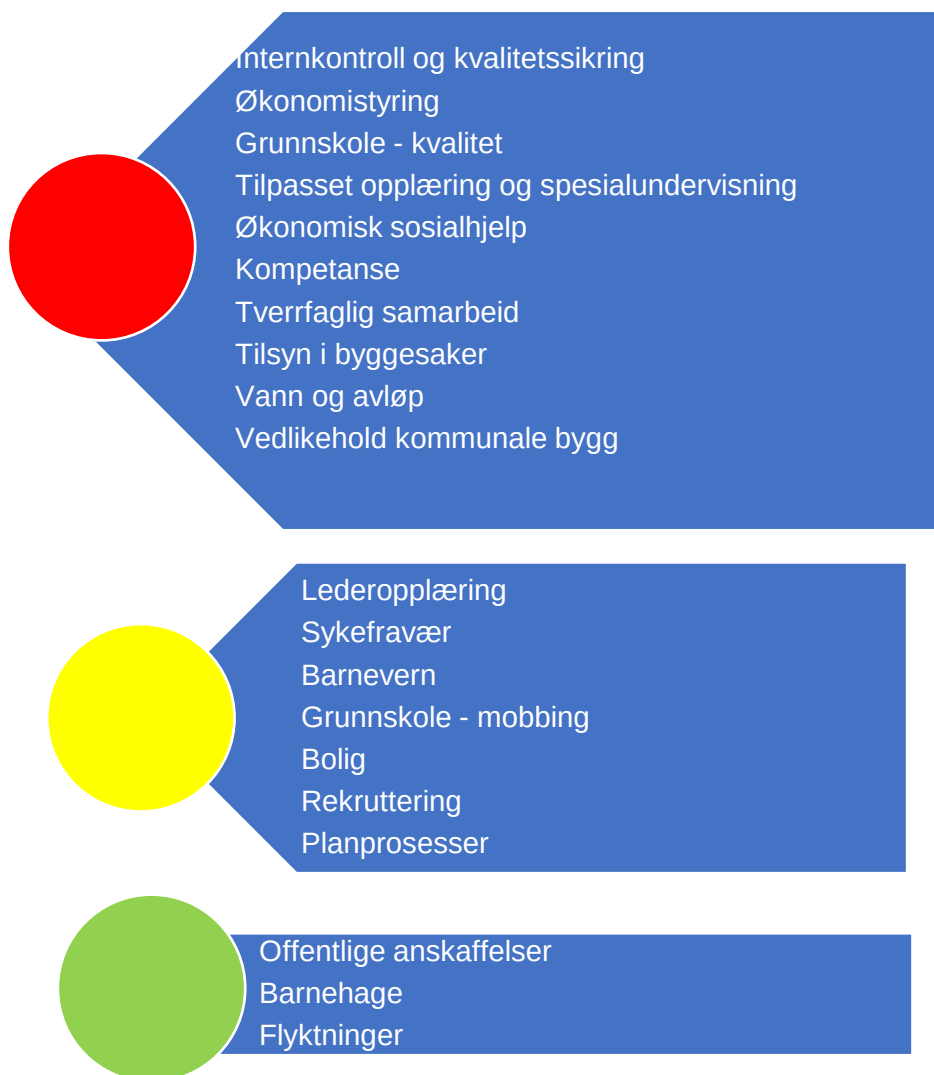
Indre Fosen kommune

pr 16. april 2020

OPPSUMMERING

Risiko- og vesentlighetsvurderingen skal danne grunnlag for kontrollutvalgets og kommunestyrets videre arbeid med valg av forvaltningsrevisjon og plan for forvaltningsrevisjon for 2020-2023. Revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurdering identifiserer områder hvor det anbefales å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med risiko og vesentlighet menes her sannsynlighet for at et forhold kan inntreffe og konsekvensen dersom det gjeldende forholdet inntreffer. Rød fargekode indikerer at revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer at behovet ligger på et middels nivå, mens grønn farge indikerer et lavt behov for forvaltningsrevisjon. Rød farge trenger ikke å bety at forholdene er kritiske innenfor området, men at området bør prioriteres høyt for forvaltningsrevisjon fordi risikoen for feil, svakheter eller mangelfulle tjenester er høy, samtidig som det kan få store følger for innbyggere, brukere eller ansatte om disse forholdene inntreffer. Områder som har vært gjenstand for forvaltningsrevisjon i løpet av de siste årene har vært satt opp med lav risiko. De kan likevel ha iboende risikoer, og det kan fortsatt være risiko for at det skjer feil på området.

INNHALDSFORTEGNELSE

OPPSUMMERING	2
1 INNLEDNING	5
2 UTVIKLINGSTREKK I OVERORDNEDE RAMMEBETINGELSER	6
2.1 Demografiske endringer	6
2.2 Klima, energi og beredskap	6
2.3 Kommunestruktur	7
2.4 Regelverksendringer	8
2.5 Økonomi og kontroll.....	8
2.6 Digitalisering	8
3 INDRE FOSEN KOMMUNE.....	9
3.1 Utviklingstrekk i Indre Fosen.....	9
3.2 Kommuneorganisasjonen	11
3.2.1 Kommunesamarbeid	12
3.2.2 Investeringsplaner.....	12
3.3 Tidligere revisjoner og tilsyn	14
4 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING	15
4.1 Kommuneorganisasjonen	15
4.1.1 Økonomi	16
4.1.2 Organisasjon.....	23
4.2 Tjenesteområdene.....	30
4.2.1 Oppvekst	30
4.2.2 Velferd	37
4.2.3 Helse- og omsorgstjenester	40
4.2.4 Teknisk drift	45
4.3 SELSKAPER HVOR KOMMUNEN HAR EIERINTERESSER.....	53
4.3.1 Eierskapskontroll.....	54
4.3.2 Forvaltningsrevisjon i selskaper	55
Vedlegg 1 Metode	57
Datagrunnlag	57
Kommunale dokumenter	57
Statistikk.....	57
Eksterne dokumenter	57
Intervju i kommunene	57
Vurderinger	58
Vurdering av risiko- og vesentlighet.....	58
Vurdering av metoden	60

Tabell

Tabell 1.	Om kommunen.....	9
Tabell 2.	Leksvik, Rissa og Indre Fosen kommuner sine kontroller og tilsyn de siste årene	14
Tabell 3.	Økonomisk situasjon	16
Tabell 4.	Finansiering av driften	18
Tabell 5.	Økonomisk internkontroll (Tabell utgifter til tjenesteområder)	21
Tabell 6.	Sykefravær.....	26
Tabell 7.	Oppvekst.....	31
Tabell 8.	Barnevern	35
Tabell 9.	Økonomisk sosialhjelp.....	37
Tabell 10.	Helse og omsorg (felles sykehjem og hjemmetjeneste)	40
Tabell 11.	Kompetanse i helse og omsorg	42
Tabell 12.	Psykiatri og rusomsorg.....	43
Tabell 13.	Byggesak	46
Tabell 14.	Eiendomsforvaltning.....	47
Tabell 15.	Vann og avløp.....	48
Tabell 16.	Renovasjon	48
Tabell 17.	Beskrivelse av sannsynlighet	58
Tabell 18.	Beskrivelse av konsekvens	58

Figurer

Figur 1.	Risikovurdering økonomi	15
Figur 2.	Risikovurdering organisasjon	24
Figur 3.	Risikovurdering oppvekst	30
Figur 4.	Risikovurdering velferd.....	37
Figur 5.	Risikovurdering helse og omsorg	40
Figur 6.	Risikovurdering teknisk	45
Figur 7.	Risikovurdering eierskap	53
Figur 8.	Risikovurdering	60

1 INNLEDNING

Formålet med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å gi kontrollutvalget og kommunestyret et overordnet verktøy til å velge områder innen kommunens virksomhet hvor det kan være aktuelt å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt eller en eierskapskontroll. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering gir innspill til plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll for en nærmere angitt periode.

Kommunelovens § 23-3 forklarer at forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. Andre ledd sier at kontrollutvalget minst en gang i valgperioden skal utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunes eller fylkeskommunens virksomhet eller virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurdering er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Kommunelovens § 23-4 omtaler eierskapskontroll, som innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak eller anerkjente prinsipper for eierstyring. På samme måte som for forvaltningsrevisjoner, skal det utarbeides en plan basert på risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Revisjon Midt-Norge SA utarbeider risiko- og vesentlighetsvurderinger ved starten av ny valgperiode og vurderingen oppdateres årlig med nytt tallmateriale og eventuelt nye vurderinger ved behov.

Revisjon Midt-Norge utarbeider risiko- og vesentlighetsanalyser i sine kommuner, inklusive fylkeskommunen. Analysen gjennomføres i samarbeid med oppdragsansvarlig revisor på finansiell revisjon.

Analysen er viktig for at revisorene innen finansiell og forvaltningsrevisjon skal kunne ha forståelse for risikoene i organisasjonen og hvor det er mest behov for å rette oppmerksomheten i revisjonsarbeidet. For forvaltningsrevisjon betyr det at revisor, sammen med kontrollutvalget, effektivt kan konkretisere problemstillinger og gjennomføre undersøkelser målrettet, og der det er mest behov for å gå inn med forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Analysen skal ligge til grunn for kommunens Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for eierskapskontroll.

2 UTVIKLINGSTREKK I OVERORDNEDE RAMMEBETINGELSER

2.1 Demografiske endringer

Utviklingen i størrelsen på og sammensetningen av befolkningen vil ha betydning for dimensjonering av tjenestetilbud og kommunens inntekter og utgifter. Ifølge Statistisk Sentralbyrås (SSB) hovedalternativ for befolkningsframskrivninger vil befolkningsveksten i Norge flate ut de neste ti årene for deretter å synke videre. Forutsatt at de innenlandske flyttemønstrene vi har sett de siste ti årene fortsetter, viser befolkningsframskrivingene frem mot 2040 at sentrale strøk vil oppleve en vekst i folketallet, mens mange distriktskommuner vil få en nedgang i folketallet. Ifølge SSB innebærer framskrivingene en fortsatt sentralisering, særlig blant unge voksne. Et annet utviklingstrekk er at andelen eldre i befolkningen ventes å øke betydelig. I hovedalternativet til SSB øker andelen av befolkningen som er 70 år og eldre fra 12 prosent i 2018 til 21 prosent i 2060. Økningen er spesielt sterk blant de som er 80 år eller eldre. Ifølge SSB vil aldringen bli klart sterkest i distriktene. Aldringen i distriktene vil forsterkes ved at unge mennesker i fruktbar alder flytter mot byen og at barna deres også i større grad vil bli født i sentrale strøk. Når de eldre samtidig blir igjen på bygda, vil mer enn hver tredje innbygger i en del distriktskommuner ha passert 70 år i 2040. Endringer i befolkningens størrelse og sammensetning kan være vanskelig å fange opp i den kommunale planleggingen. Kommuner som forholder seg passivt til framskrivninger av kommunens befolkning løper en risiko for å bli ute av stand til å tilby riktige tjenester, i riktig omfang til riktig tid.

2.2 Klima, energi og beredskap

Både effekter av klimaendringene og omstillingen til lavutslippssamfunnet representerer risikoer for kommunene og lokalt næringsliv. Klimarisiko kan deles inn i fysisk risiko, overgangsrisiko og ansvarsrisiko. Fysisk risiko dreier seg om kostnader forbundet med fysisk skade som følge av klimaendringer (f.eks. mer ekstremvær, flom og ras). Overgangsrisiko dreier seg om samfunnsmessige konsekvenser som følge av endringer i politikk/reguleringer og teknologi når verden skal omstilles til et lavutslippssamfunn. Ansvarsrisiko handler om muligheten for erstatningskrav og søksmål knyttet til beslutninger eller mangel på beslutninger relatert til klimapolitikk eller klimaendringer. Ansvarsrisiko kan f.eks. være relevant i sammenheng med kommunenes ansvar for klimatilpasning, velfungerende avløpsnett og håndtering av overvann. Den samlede klimarisikoen vil på direkte eller indirekte vis kunne påvirke befolkningsutvikling, sysselsetting/næringsutvikling, skatteinntekter, verdi av eiendom/infrastruktur og derigjennom få stor betydning for kommuneøkonomien og kommunens generelle attraktivitet for næringsliv og beboere. Klimarisiko har også betydning

for energiforsyning og beredskap. Det er derfor viktig at klimarisiko tas inn i den kommunale planleggingen på alle tjenesteområder og nivåer. Høsten 2018 kom det nye statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning som skal legges til grunn ved kommunal planlegging og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven.

2.3 Kommunestruktur

I en kommunesammenslåing ligger det et stort potensial for endring og utvikling. Det vil være en utfordring for kommunene å utnytte dette mulighetsrommet fullt ut, samtidig som at de får til en god overgang fra to kommuner til én. Organisasjonsendringen i seg selv kan være en utfordring, og det er viktig å sikre gode løsninger både på systemnivå og individnivå. Den nye kommunen skal gjerne ha nye systemer og verktøy, reglement og retningslinjer, og kommunens forhold til eksterne endrer seg gjerne. Dette gjelder for eksempelvis avtaler og anskaffelser, men også endrede sammensetninger i interkommunale selskaper eller vertskommunesamarbeid. Slike endringer gjelder også for tilgrensende kommuner som ikke er en del av en sammenslåing, men samarbeider med en eller flere sammenslåingskommuner. Det kan være flere grunner til sammenslåing mellom kommuner. I noen tilfeller kan det være slik at en eller flere av kommunene som slås sammen historisk har kjøpt tjenester, og i den nye kommunen må disse tjenestene bygges opp fra grunnen av. For kommuner som slår seg sammen og de som ikke gjør det foreligger det gjerne en endring i størrelsen på statlige midler som tilfaller kommunen.

Kommunereformen fører til at færre bor i kommuner under 10 000 innbyggere fra 2020, og flere vil bo i kommuner med over 50 000 innbyggere.¹ Uavhengig av kommunereformen har det også skjedd en demografisk endring hvor flere flytter til tettbygde strøk og færre bosetter seg i spredtbygde strøk, og utkantkommuner gjerne får en større andel eldre sammen med begrenset vekst eller nedgang i yngre aldersgrupper. Endringene vises spesielt godt i Nordland i 2019, hvor fylket som helhet hadde en befolkningsnedgang på 937 personer i de tre første kvartalene i 2019.²

Mange mindre kommuner har utfordringer med å rekruttere og beholde kompetanse og ressurser for å levere gode tjenester. Kommunene har gjerne for få innbyggere og brukere til å kunne etablere fagmiljø. De mindre kommunene er under et økt press som følge av befolkningsnedgang, færre barn og flere eldre, reduserte overføringer til kommuner som ikke

¹ KS, 'Status Kommune 2019', 2019 <<https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/demokrati-og-styring/lokaldemokrati/010419-KS-status-kommune-2019.pdf>>.

² Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkemengde/kvartal>, 06.12.2019

sammenslås med andre, nye oppgaver og økte krav gjennom for eksempel bemanningsnormer og lignende.³

Mange mindre kommuner er avhengige av samarbeid med andre kommuner for å kunne yte gode tjenester. Samarbeid kan eksempelvis skje gjennom å etablere interkommunale selskaper eller vertskommunesamarbeid. I vertskommunesamarbeid kan man se at for kommuner som ikke er vertskommuner, forsvinner arbeidsplasser ut av kommunen.

2.4 Regelverksendringer

En lovendring kan innebære en risiko. Ny kommunelov er fullt ut gjeldende fra 2020 samt nye forskrifter eksempelvis internkontrollforskrift. Endringer i forvaltningslov og arkivlov, som er to sentrale lover for norske kommuner, forventes å komme i 2020. I tillegg kan vi også trekke fram lovendringer og endringer i annet regelverk som berører de to store sektorene oppvekst og helse og omsorg.

2.5 Økonomi og kontroll

Kommunenes handlingsrom bestemmes av flere forhold, og endringer i inntektssystemet med blant annet rammeoverføringer, inntekts-, formues- og eiendomsskatt kan få stor betydning for kommunens økonomi og mulighet for å utføre pålagte oppgaver.

Det er risiko knyttet til om kommunen har betryggende internkontroll og om kvalitetssystem er egnet, tatt i bruk og blir brukt. Nye regler innenfor personvern påvirker utøvelsen av noen oppgaver. Det er kontinuerlige endringer innenfor bruken av datasystemer og digital dialog, som kan endre måten oppgaver utføres på og som krever kompetanse både for å ta i bruk nye løsninger og drifte dem.

Offentlige anskaffelse trekkes også fram som et risikoområde blant annet fordi regelverket oppleves som komplisert og vanskelig.

2.6 Digitalisering

Bruken av IKT og digitalisering endrer utførelsen av oppgaver og gir i mange sammenhenger en effektiviseringsgevinst. Mange kommuner jobber med ulike digitaliseringsprosjekter eksempelvis innbyggerdialog og velferdsteknologi. Denne digitalisering fører til utvikling og endring av måten oppgaver utføres på, det gir nye risikoer i forhold til at man forutsetter at teknologien fungerer og et stort flertall av slike systemer berører personvern og behandling av sensitive personopplysninger.

³ Hentet fra <https://intra.tmforsk.no/publikasjoner/filer/3455.pdf> (skriv ordentlig kildeføring hvis vi skal bruke dette)

3 INDRE FOSEN KOMMUNE

3.1 Utviklingstrekk i Indre Fosen

Tabell 1. Om kommunen

Nøkkeltall	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra-gruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2019	2019	2019
Innbyggere (antall)	9 988	10016	433 115	4 647 141
Fødte per 1000 innbyggere (per 1000)	7,7	6,6	9,0	9,9
Døde per 1000 innbyggere (per 1000)	10,4	8,4	9,5	8,0
Netto innflytting (antall)	-74	44	-19	15 891
Andel skilte og separerte 16-66 år (prosent)	9,6	9,7	10,1	10,7
Andel enslige innbyggere 80 år og over (prosent)	66,9	67,4	63,4	62,0
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden (prosent)	0,9	..	0,9	0,9
Andel uførepensjonister 16-66 år (prosent)	12,5	..	11,6	10,0
Registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen i alderen 15-74 år (prosent)	1,2	1,2	1,4	1,5
Andel innvandrerbefolkning (prosent)	8,4	8,8	..	..
Forventet levealder ved fødsel, kvinner (år)	..	..	72,7	74,4
Forventet levealder ved fødsel, menn (år)	..	..	69,1	70,7
Innbyggere som bor i tettsteder per 1.1. (antall)	3 586	3544	272 437	3 659 199
Reisetid til kommunesenteret (minutter)	..	17	0	0
Pendler ut av bostedskommunen (antall)	..	1088	0	0

Kilde: SSB KOSTRA. Tall for 2019 er foreløpige KOSTRA-tall pr 15.03.20

.. = oppgave mangler

Tabellen viser at totalt innbyggertall i Indre Fosen økte med 28 fra 2018 til 2019 og fra 1.1.2020 ble Verrabotn en del av Indre Fosen kommune. Ifølge prognosene vil det være en stor nedgang i antall elever på skolene og barn i barnehagene i kommunen i årene som kommer. Med en forventet lav eller negativ befolkningsutvikling, vil skatt og rammetilskudd ikke kunne forventes å vokse i fremtiden og kan få konsekvenser for tjenestetilbudet i kommunen, samtidig med at man kan få en dreining i utgiftsbehov fra de yngre aldersgruppene til de eldre aldersgruppene.

Tabellen viser lavere arbeidsledighet i Indre Fosen kommune enn i sammenligningskommunene i 2018 og 2019. Andel uførepensjonister var 2,5% høyere enn landet uten Oslo og 1,1% høyere enn KG11 i 2018.

3.2 Kommuneorganisasjonen

Kommunedirektøren var tidligere rådmann og prosjektleder i Rissa og Leksvik kommune før sammenslåingen av Rissa og Leksvik i 2018. Figuren under viser organisasjonskart for Indre Fosen pr februar 2020.

Kilde: Indre Fosen kommunes hjemmeside pr feb-20

Kommunens tjenester er organisert i fire store sektorer, som igjen består av enheter med virksomheter: Oppvekst, Helse og omsorg, Areal og Kultur. Hver sektor ledes av en sektorleder.

Kommunens organisasjon er av svært vesentlig betydning og følgene av svikt i ledelse og organisering av administrasjon og tjeneste kan få store konsekvenser. Revisor ser ikke spesielle risikoer knyttet til svikt i kommuneorganisasjonen nå.

3.2.1 Kommunesamarbeid

Indre Fosen kommune samarbeider med de 3 andre kommunene på Fosen innen regnskap og lønn og er vertskommune for samarbeid innen barnevern, IKT, skatteoppkreving og inkasso.

Vertskommunesamarbeid ihht KL §28

Samarbeidsområde/navn	Vertskommune
IKT/ Fosen IKT	Indre Fosen kommune
Barnevern/Fosen barneverntjeneste	Indre Fosen kommune
Innfordring/Fosen Inkasso	Indre Fosen kommune
Låneadministrasjon/Fosen Låneadministrasjon	Indre Fosen kommune
Kemner/Kemnerkontoret for Fosen	Indre Fosen kommune
Regnskap/Fosen Regnskap	Ørland kommune
Lønn/Fosen Lønn	Åfjord kommune

3.2.2 Investeringsplaner

Store investeringer er gjennomført i hele Indre Fosen kommune de siste årene og nye investeringer er på gang. Kommunedirektøren sier i budsjett 2020 at renter og avdrag tar en stadig større andel av driftsbudsjettet og nye investeringer må bremses og er nøye prioritert i budsjett 2020. Hun sier videre at i planperioden 2020-2023 vil kommunen kun betale ned minimumsavdraget og for ikke å få alt for store rente- og avdragsutgifter i årene som kommer, bør kommunen ha som mål å ha en total lånemengde som ikke er høyere enn dobbelt skatte-

og rammetilskudd. , for 2020 1.290 mill kr. Siden det er planlagt store investeringer i planperioden, vil kommunen overskride dette beløpet. Hvis investeringstakten ikke reduseres, må det komme en lang periode etter planperioden hvor investeringene tilsvarer langt under minimumsavdraget.

Prioriterte prosjekter i 2020 er ferdigstilling av Stadsbygd omsorgssenter, totalt ca 105 mill kr, igangsetting av byggeprosjekt Vanvikan barnehage ca 18 mill kr og tilrettelegging av tomt for Johan Bojer videregående skole i Vanvikan, ca 18 mill kr.

Diverse ikke-selvfinansierende investeringer i 2020:

2 mill kr i velferdsteknologi

4 mill kr til oppgradering av PCer og digitale hjelpemidler innen oppvekst

3 mill kr til årlig rehabilitering kommunale bygg

3,5 mill kr til asfaltering kommunale veger

2 mill kr tiltak TS-plan

2,8 mill kr omlegging kommunal vei

1,5 mill kr områdeplan Rissa

1,6 mill kr kommuneplanens arealdel

I tillegg har kommunen planlagt selvfinansierende investeringer for 33,850 mill kr i 2020, herav 20 mill kr til startlån og det resterende til investeringer innen kommunalteknikk.

3.3 Tidligere revisjoner og tilsyn

Det er ikke tidligere utført risiko og vesentlighetsvurdering for Indre Fosen kommune, men kontrollutvalget har hvert år lagt frem plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunestyret for vedtak.

I tabell 2 finnes en oversikt over forvaltningsrevisjonsprosjekter, selskapskontroller og statlige tilsyn for Leksvik, Rissa og Indre Fosen.

Tabell 2. Leksvik, Rissa og Indre Fosen kommuner sine kontroller og tilsyn de siste årene

Kommune	Område	Type kontroll/ tilsyn	År	Avvik (valgfri)
Leksvik	Vedlikehold kommunale bygg	Forv.rev.	2015	
Leksvik	Ressursbruk i grunnskolen	Forv.rev.	2017	
Leksvik	Økonomistyring	Forv.rev.	2017	
Rissa	Kvalitet i helse og omsorg	Forv.rev.	2015	
Rissa	Økonomistyring	Forv.rev.	2017	
Indre Fosen	Offentlige anskaffelser	Forv.rev	2019	
Indre Fosen	Økonomisk rådgivning	Tilsyn fylkesmannen	2019	
Indre Fosen	Eierstyring	Forv.rev.	2019/2020	
Leksvik	Kroa Produkter	Selskapsktr	2016	
Rissa	Noris Produkter	Selskapsktr.	2016	
Indre Fosen	Helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming	Tilsyn fylkesmannen	2019	Indre Fosen kommune sikrer ikke at personer over 18 år med utviklingshemming får forsvarlige omsorgstjenester.
Indre Fosen	Bruk av tvang etter pas.og brukerrettighetsl kap 4A	Tilsyn fylkesmannen	2019	Tilsynet avdekket ikke forhold som ga grunnlag for lovbrudd.
Rissa	Kommunens tjenester til personer med samtidig rus og psykisk lidelser	Tilsyn fylkesmannen	2015	
Rissa	Kommunens arbeid med oppfølging av barn i fosterhjem	Tilsyn fylkesmannen	2014	
Leksvik	Bruk av tvang etter pas. og brukerrettighetsl kap 4A	Tilsyn fylkesmannen	2013	
Leksvik	Forvaltningskontroll av tilskudd i landbruket	Tilsyn fylkesmannen	2017	

4 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurdering identifisere områder hvor det anbefales å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med risiko og vesentlighet menes her sannsynligheten for at et forhold kan inntreffe og konsekvensen dersom angjeldende forhold inntreffer. Rød fargekode indikerer at revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer at behovet ligger på et middels nivå, mens grønn farge indikerer et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

4.1 Kommuneorganisasjonen

Figur 1 er en oppsummering av risikovurderingene som er gjort relatert til økonomi og i fortsettelsene presenteres bakgrunnen for vurderingene.

Figur 1. Risikovurdering økonomi

Revisors samlede vurdering av risiko- og vesentlighet for området økonomi tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er størst innen økonomistyring og internkontroll.

4.1.1 Økonomi

Økonomi i kommunen

Tabell 3. Økonomisk situasjon

Nøkkeltall	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra-gruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2019	2019	2019
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	1,5	-1,2	-0,1	1,2
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	0,1	-1,2	0,7	0,9
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	19,9	20,8	16,0	19,1
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	73,8	..	68,2	60,2
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	146,0	170,4	103,7	102,6
Frie inntekter per innbygger (kr)	62727	63651	59704	57297
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	4,2	3,0	7,9	10,4
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	30,2	26,1	14,7	16,2
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	13,0	13,9	11,2	11,8

Kilde: SSB, KOSTRA

Foreløpige KOSTRA-tall for 2019 viser at Indre Fosen hadde en reduksjon i netto driftsresultat fra 2018 på 1,5% til -1,2% i 2019, for hhv KG11 og landet uten Oslo var resultatet i 2019 -0,1% og 1,2%.

Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Teknisk beregningsutvalg (TBU) betrakter netto driftsresultat som hoved-indikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren og anbefaler at driftsmarginen ligger på minst 2,0 prosent. For kommunesektoren samlet utgjorde netto driftsresultat 2,8 pst. av driftsinntektene i 2018. Foreløpige KOSTRA-tall for 2019 for kommunesektoren viser et samlet netto driftsresultat på 1,7% i prosent av driftsinntekter.

Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter lå i 2018 ca 20-30% høyere enn sammenligningskommunene. Tall for 2019 mangler foreløpig for Indre Fosen.

Frie inntekter pr innbygger lå i 2019 ca kr 4000 over KG11 og ca kr 6000 over landet uten Oslo.

Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter lå en del lavere enn sammenligningskommunene både i 2018 og 2019.

Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter var nesten dobbelt så høy som sammenligningskommunene.

Enhetene hadde i 2018 et samlet merforbruk på 27,1 mill kr, herav rådmann 2,2 mill kr, oppvekst 5,4 mill kr, helse og omsorg 8,5 mill kr og areal 10,8 mill kr. Kommunestyret vedtok 181018 i sak om økonomi- og handlingsplan 2019-2022 at «Kommunestyret ber rådmannen om å legge fram en totaloversikt over mulige innsparinger i Indre Fosen kommune inkludert konsekvenser for økonomi og kvalitet på tjenestene.. og at eventuell innføring av eiendomsskatt avgjøres etter at rådmannen har lagt fram sin totaloversikt over mulige innsparinger». Dette arbeidet skal ifølge rådmannen legges fram for behandling i kommunestyret våren 2020.

I budsjett 2019 for Indre Fosen skrev rådmannen: Rammene er økt med 1,9% på alle enhetene, samt at noen enheter har fått ytterligere økninger grunnet økte kostnader. Totalt økes driftsbudsjettet med 2,3%. Det er ingen store negative økonomiske endringer i 2019, men tertialrapporten viser at dagens drift er for høy. Det kreves derfor store endringer i driften for at sektorene skal kunne klare å følge budsjettet neste år. Det legges opp til en margin på 0,3% (1,8 mill.).

Kommunestyrets vedtak medførte en økning ifht rådmannens forslag på kr 1.274.000,-.

Tertialrapport for 2. tertial 2019 viste et merforbruk i enhetene i forhold til budsjett med kr 17,4 mill og rådmannens prognose ved årets slutt var et merforbruk på driften på kr 7,0 mill. (1,1 % av driftsbudsjettet). Skatteinntektene var pr 2. tertial 7 mill kr høyere enn budsjett og fondene viste positiv utvikling med høyere avkastning enn budsjettet som kunne føre til en samlet avkastning på 7 % mot budsjettet 3,5%, ca 7 mill kr, men siden fondsavkastning er usikker, ble prognosen satt til budsjett.

Kommunen hadde svært høyt utbytte fra TrønderEnergi med 10,2 mill kr og NTE med 2,6 mill kr. Totalt ca. kr 5 mill. høyere enn budsjettet.

Det største avviket mellom budsjett og prognose for året lå på driften i hovedsak på følgende områder:

1. Skolene: kr 2,7 mill. Hovedsakelig lønn

2. Oppvekstsjef: 3,0 mill. i merforbruk. I hovedsak uforutsett spesialpedagogisk hjelp og behov for styrking til barn i kommunale og private barnehager.

3. Helse og Velferdstjenester: kr 2,7 mill. i merforbruk. Manglende inntekter på husleie, samt dyrere legevaktsentral i Orkdal og større kostnader på vaktgodtgjøring enn budsjettet.

4. Areal: kr 8,4 mill. i merforbruk. Høyere utgifter på forsikring, vedlikehold, brøyting og manglende inntekt på omsorgsboliger og gjennomgangsboliger.

5. Voksenopplæring og innvandringstjenesten: kr 3,2 mill. i mindreforbruk • Flere elever fører til høyere tilskudd enn budsjettet

2018 endte med et stort merforbruk i enhetene og rådmannen sa at dette er en situasjon kommunen ikke kan gjenta i årene som kommer og at det derfor er brukt mye tid med enhetslederne med å holde driften til budsjett. Rådmannen sier at tallene fra andre tertial -19 viser at det nå ikke er merforbruk på lønn som er den største utfordringen, men manglende inntekter på budsjettete poster, samt dyre vedlikeholdskostnader på kommunens bygg og veier.

Rådmannens forslag til budsjett for 2020 videreførte i stor grad rammene for 2019, iflg prioriteringene i økonomi- og handlingsplan 2020-2023. Kommunestyret vedtok en økning i driftsrammen på til sammen 1,5 mill kr.

Med bakgrunn i kommunens økonomiske situasjon vurderer revisor at den planlagte fremlegging av rådmannens totaloversikt over mulige innsparinger i Indre Fosen kommune inkludert konsekvenser for økonomi og kvalitet på tjenestene og kommunestyrets behandling og vedtak i forhold til dette vil være avgjørende for kommunens økonomi de neste år. Revisor vurderer også at dagens situasjon mht koronapandemi forventes å påvirke kommuneøkonomien på flere områder og antas også å påvirke rådmannens mulighet for å fremlegge totaloversikt over mulige innsparinger. Foreløpige KOSTRA-tall for 2019 viser at kommunens økonomiske situasjon stadig forverres.

Tabell 4. Finansiering av driften

Nøkkeltall finansiering av driften	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra gruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2019	2019	2019
Andre driftsinntekter, ekskl. mva-kompensasjon	10,1	11,6	14,4	11,8
Andre statlige tilskudd til driftsformål	6,8	3,4	4,7	3,7
Brutto inntekt fra konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg, ekskl. mva-kompensasjon	0,0	0,0	0,7	0,5
Eiendomsskatt totalt	0,0	0,1	4,1	3,2
- herav Eiendomsskatt annen eiendom	0,0	0,1	1,7	1,5
- herav Eiendomsskatt boliger og fritidseiendommer	0,0	0,0	2,4	1,7
Kompensasjon for merverdiavgift i driftsregnskapet	2,6	2,9	2,1	2,1
Rammetilskudd	40,7	42,4	33,7	30,8
Salgs- og leieinntekter i driftsregnskapet	16,4	15,4	13,3	14,4
Skatt på inntekt og formue inkludert naturressursskatt	23,3	24,2	27,6	34,0
- herav Naturressursskatt	0,0	0,0	0,3	0,3

Tabellen viser at andre driftsinntekter ekskl mva-kompensasjon for Indre Fosen var 2,8 % lavere enn KG 11 og andre statlige driftstilskudd var 1,3% under KG 11 i 2019. Rammetilskuddet for Indre Fosen utgjorde 40,7% i 2018 og 42,4% i 2019, en økning på 1,7%. For KG11 og landet uten Oslo utgjorde rammetilskuddet hhv 33,7% og 30,8%.

Eiendomsskatten på verker og bruk i Rissa ble vedtatt fjernet fom 2. halvår 2015 og i Leksvik fom 2018. Det ble i 2018 vedtatt eiendomsskatt på kraftverk, vindkraftverk og overføringslinjer for 2019. I budsjett for 2020 vedtok kommunestyret eiendomsskatt på kraftselskaper på 2 promille, som vil gi en samlet inntekt til kommunen på ca. kr 615 000.

Inntektsrammene i prognosene for perioden 2020-2023 viser at frie inntekter reduseres. Befolkningsveksten i Indre Fosen er mindre enn gjennomsnittet i landets kommuner og det medfører at kommunen får mindre overføringer. Antall elever på skolene og barn i barnehagene vil, iflg prognosene, reduseres og budsjettet til skolene og barnehagene

gjenspeiler dette og gis et lavere budsjett som tilsvarer nedgangen i antall barn. Kommunens gjeld øker med de planlagte investeringene og renter og avdrag tar en større andel av driftsbudsjettet. Kommunen har formue som gir finansinntekter og som til nå har dekt renteutgiftene, men renteutgiftene øker framover og vil framover ikke bli dekket opp av finansinntektene. Den pågående koronapandemien vil mest sannsynlig også medføre stor usikkerhet i kommunenes økonomi i årene fremover.

Finans

I budsjett 2020 sier kommunedirektøren at brutto lånegjeld i Indre Fosen kommune vil pr 010120 være på ca 1 414 mill kr (ekskl startlån). Gjelda er fordelt med 7% på flytende rentevilkår, 27% fast rentevilkår og 66% i sertifikatmarkedet. Rentenivået i økonomiplanperioden er beregnet med utgangspunkt i dagens effektive gjennomsnittsrente for hele låneporteføljen. For 2020 vil bla Stadsbygd omsorgssenter, Smia – flerbrukshuset i Leksvik og Mælan skole være ferdigbygde og dermed belaste kommunen med renteutgifter. Kommunen vil i planperioden kun betale ned minimumsavdraget. Kommunen bør ha som mål å ha en total lånemengde som ikke er høyere enn dobbelt skatte- og rammetilskudd, som for 2020 vil være 1 290 mill kr. Kommunedirektøren sier at ettersom det er planlagt store investeringer i økonomiplanperioden, vil kommunen overskride dette beløpet.

Budsjetteringsprosessen og budsjettoppfølgning

Rutine for budsjett og økonomiplan er beskrevet i økonomireglementet.

Tertialrapporter for 1. og 2. tertial utarbeides og legges fram for kommunestyret til behandling.

Budsjettoppfølgningen i kommunen er beskrevet i økonomireglementets kap 4.1.1, der det heter at «rapporteringen fra enhetslederne til rådmannen skal skje på tre måter: • Månedlig rapportering gir en enkel rapport over ansvarsområdenes budsjettoverholdelse innen den 15. i hver måned. • Tertialrapportering som gir en systematisk og helhetlig rapport for ansvarsområdets måloppnåelse og budsjettoverholdelse ved utgangen av hvert av årets to tertial. • Årsmelding for ansvarsområdet som gir et helhetlig bilde og en vurdering av de resultat som er oppnådd i løpet av året.

Enhetslederne står overfor rådmannen ansvarlig for at avvik mellom perioderegnskap og periodisert budsjett blir analysert hver måned, og at tiltak for å overholde ansvarsområdets bevilgning blir løpende iverksatt. Disse tiltakene kan deles i to:

1. Overføre beløp mellom budsjettposter innen ansvarsområdet. Budsjettposter som har overskridelser skal styrkes ved hjelp av budsjettposter som har besparelser. Rådmann vedtar slike budsjettendringer.

2. Kostnadsbesparende tiltak. Bevilgningen skal være styrende for enhetens aktivitetsnivå. Dersom det ikke er tilstrekkelig å overføre budsjettbeløp internt på ansvarsområdet, skal enhetsleder sørge for at aktivitetsnivået nedjusteres. Enhetsleder er pliktig til å redusere aktivitetsnivået på de områder som minst vil ramme de politiske vedtatte mål og føringer for bevilgningen til ansvarsområdet. Dersom avvikene er av en slik karakter at enhetsleder er i tvil om tiltakene er tilstrekkelige for å overholde bevilgningen for året som helhet, skal han uten ugrunnet opphold skriftlig rapportere til rådmannen om dette.

På bakgrunn av denne informasjonen vil rådmann føre en dialog med enhetslederen med sikte på å finne og iverksette en løsning. Rådmann avgjør om avvikene og løsningene er av en slik karakter at saken må fremlegges for politisk behandling. «

Økonomisk internkontroll

I økonomireglementets kap 4.1.2 heter det at rådmann står ansvarlig overfor bevilgende myndigheter. Internt i administrasjonen vil økonomiforvaltningen skje på en måte som gjenspeiler at rådmann har delegert resultat-, budsjett- og personalmyndighet til enhetslederne. Fullmakten til å disponere bevilgningene blir videredelegert til disse. Dette krever at administrasjonen må ha et gjennomgående system for budsjettoppfølging, og et rapporteringssystem som gir rådmann den nødvendige informasjon som gjør han i stand til å avdekke avvik mellom planer og resultat. Rådmann står ansvarlig for at disse rutinene vedlikeholdes og etterleves.

Enhetslederne står overfor rådmann ansvarlig for at bevilgningen til deres ansvarsområde overholdes, og at man gjennom regnskapet kan dokumentere og etterspore at forvaltningen av midlene har skjedd på en oversiktlig og forskriftsmessig måte. Enhetslederne står overfor rådmann ansvarlig for at bevilgningen til enhver tid er splittet inn i ansvarskapitler og kommunearter er ajour i forhold til den planlagte disponeringen av midlene. Ved videredelegering av intern budsjettmyndighet i form av anvisnings- og attestasjonsfullmakter plikter enhetslederne å sørge for at det er etablert tilfredsstillende, skriftlige rutiner.

Fagansvarlige og andre som innad i hver enhet har fått intern budsjettmyndighet i form av anvisnings- eller attestasjonsmyndighet står overfor enhetslederen ansvarlig for at økonomireglementet og de rutiner som er etablert innen hver enhet blir overholdt.

Gjeldende organisasjonskart for Indre Fosen kommune viser at hver sektor ledes av sektorleder, men i økonomireglementet nevnes ikke dette nivået i sin beskrivelse av internkontrollen i kommunen. Revisor vurderer at dette er en stor mangel i kommunens internkontroll og at dette bør endres da gjeldende reglement kun ansvarliggjør enhetslederne.

Hovedfokuset for finansiell revisjon i 2019 har vært kartlegging og testing av de interne rutinene som skal sikre at den økonomiske informasjonen er korrekt.

I finansiell revisors risikovurdering for Indre Fosen kommune fremheves at mislighetsrisiko for salg og kontant håndtering alltid er en risiko som man må forklare hvis man ikke utfører handlinger for å dekke risikoen. Ellers fremheves ingen særskilte risikoer.

Finansiell revisor påpekte i revisjonsberetning for 2018 bla at:

- kommunen i 2018 mottok aksjer i NTE som ble overført kommunene vederlagsfritt etter en prosentvis fordeling. Aksjene var ikke bokført pr 31.12.2018. Investeringsregnskapet skulle ha vist anskaffelsen og gavefinansiering av aksjene, samtidig som verdien skulle ha vært vist som en eiendel i kommunens balanseregnskap. Indre Fosen kommunes eierandel beløper seg til 2,44 dvs en verdi på kr 18 300 000,-.
- Det var vesentlige budsjettavvik i regnskapsskjema 2A og 2B. I skjema 2A er det vesentlige avvik på flere av linjene, f.eks. Investering i anleggsmidler, utlån og forskutteringer, bruk av lån, mottatte avdrag på utlån og refusjoner. I skjema 2B er det vesentlige avvik på flere av prosjektene. Avvikene er tilstrekkelig omtalt i årsberetningen.
- I henhold til § 10, 2. ledd i forskrift til årsregnskap og årsberetning for kommuner, er frist for avleggelse av årsregnskapet satt til 15. februar, mens frist for avleggelse av årsberetning er 31. mars. Årsregnskapet ble overlevert til revisor 22. mai 2019, mens årsberetning ble overlevert til revisor 24. mai 2019.

Tabell 5. Økonomisk internkontroll (Tabell utgifter til tjenesteområder)

Nøkkeltall	Leksvik	Rissa	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra gruppe 11
	2017	2017	2018	2019	2019
Andel av totale utgifter for politisk styring	1,2	1,3	1,0	1,0	0,8
Andel av totale utgifter for kontroll og revisjon	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2

Tabellen viser at andel av totale utgifter til politisk styring naturlig nok er redusert med 0,2 og 0,3 % etter sammenslåing til Indre Fosen kommune i 2018.

Offentlige anskaffelser (RR)

Anskaffelser under terskelverdiene blir en del av forenklet etterlevelseskontroll i 2020.

RMN SA gjennomførte forvaltningsrevisjon av offentlige anskaffelser i Indre Fosen kommune i 2019. Revisjonens anbefalinger var:

«Revisor anbefaler kommunen å etablere en internkontroll som sikrer at kommunens anskaffelser gjennomføres i samsvar med anskaffelsesregelverkets krav. Dette omfatter blant annet å:

- o Vedta anskaffelsesstrategi med tilhørende rutiner,
- o Sikre kompetanse og opplæring for de med roller og ansvar for kommunens anskaffelser,
- o Gi ansatte informasjon om gjeldende rammeavtaler og systematisere oppfølging av disse
- o Tydeliggjøre innkjøpskoordinators rolle, med ansvar og oppgaver, hvor organisering er beskrevet og kjent for alle ansatte,
- o Etablere kontrollfunksjon for etterlevelse av regelverket i kommunens enheter
- o Informere ansatte om rutiner for anskaffelser og gjøre denne tilgjengelig i kommunens interne systemer.
- o Sikre at anskaffelsesdokumentasjon arkiveres i samsvar med kommunens rutiner og arkivlovens krav.»

Det ble i 2017 gjennomført en forvaltningsrevisjon av økonomistyring i Rissa og Leksvik. Etter en gjennomgang av budsjett- og økonomiplandokumenter, tertialrapporter, gjeldende delegasjons- og økonomireglementer samt verifiserte intervju med rådmann og økonomisjefer, konkluderte revisjonen med at Rissa og Leksvik kommuner har rutiner for planlegging, rapportering og oppfølging som er dekkende ut fra behovet for økonomisk styringsinformasjon, men at det er behov for noen korrigeringer i kommunenes økonomireglement og praksis.

På bakgrunn av vurderingene i rapporten anbefalte revisjonen følgende:

- Kommunen bør oppdatere og ajourføre gjeldende økonomireglement slik at det samsvarer med gjeldende delegasjonsreglement
- Kommunen bør oppdatere administrativt delegasjonsreglement slik at det samsvarer med gjeldende økonomireglement og delegasjonsreglement
- Kommunen bør oppdatere gjeldende økonomireglement med
 - o bestemmelser om at det i tilknytning til budsjettdokumentet skal redegjøres om grunnleggende prinsipper som brukes ved framstilling av budsjettet og organisering av arbeidet med budsjettet.

- o Revurdere beskrivelsen av faktisk rapporteringssystem ifht virksomhetsplaner og evt etablert styringsdialog med politisk nivå for oppvekst
- Kommunen bør sikre at tilfredsstillende skriftlige rutiner for videre delegering av attestasjons- og anvisningsmyndighet utarbeides, evt oppdateres og gjøres kjent.
- Kommunen bør sørge for at de målsettinger og premisser som årsbudsjettet bygger på kommer tydelig frem, ihht krav i gjeldende økonomireglement.
- Kommunens tertialrapportering bør i tillegg til regnskap og budsjett pr 3004/3108 og årsprognose for driftsregnskapet, omfatte regnskap for forrige år og opprinnelig og revidert budsjett samt rapportering på måloppnåelse. Investeringsbudsjettet bør i tillegg til regnskap pr 3004/3108, opprinnelig og revidert budsjett mm inneholde prognose pr 3112.
- Kommunen bør sikre at vedtatt budsjett foreligger som eget dokument senest pr 15. januar i budsjettåret.

Kommunestyret behandlet rapporten og fattet vedtak om at rådmannen skulle legge frem revidert økonomireglement innen 1. juli 2017. Fellesnemnda vedtok revidert økonomireglement i sitt møte 071217, sak 82/17. Det nye reglementet var basert på Rissa kommunes reglement med én endring: I kap 4.1.1 ble ad-hoc rapportering endret til månedlig rapportering.

4.1.2 Organisasjon

I figur tre er risikovurderingen innenfor området organisasjon oppsummert og under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 2. Risikovurdering organisasjon

Revisors samlede vurdering av risiko- og vesentlighet for området organisasjon tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon i første rekke er innen internkontroll og kvalitetssikring, med bakgrunn i innføring av nytt system.

Organisering

Kommunestyret har vedtatt arbeidsgiver-politisk plan i 2018/2019. Planen er laget med utgangspunkt i erfaring, kunnskap og behov for utvikling. Det er laget et overordnet mål for arbeidsgiverpolitikken. Målet skal fremme folkehelse, miljø og estetikk. I tillegg skal målet styrke sektorenes tjeneste- og samfunnsutvikling. Det er også laget fire satsningsområder, for partssamarbeid, for forskning, utvikling og innovasjon, for kompetanse og for arbeidsmiljø. Hver satsning har flere tiltak. Planen er et viktig verktøy for styring og veiledning. Realisering av planens innhold fordrer at politikere, ledere og tillitsvalgte blir ambassadører for en ønsket utvikling.

Oppvekst og Areal har hatt utskiftning av sektorleder i 2019 og det er gjennomført en omorganisering av sektorene på ledernivå i kommunen. Tidligere næringssjef er nå ansatt som sektorleder areal og næring og økonomisjefen har fått utvidet sitt arbeidsområde til sektorleder kommunalteknikk – eiendom.

Pr 2. tertial hadde Indre Fosen kommune 760 årsverk i fast lønn. I kundemøte 2018 ble det uttalt at kommunalteknikk har for lite mannskap, spesielt sett opp mot alder/overlapping og bra nok gjennomføringsevne. Personalsjefen, som er kommunens beredskapskoordinator, uttaler i mars -20 at kommunen ifbm koronapandemien har gjennomført kontinuitetsplanlegging og har konstatert at kommunen er ekstra sårbar mht vann og avløp. Han sier også at enkelte virksomheter innen helse og omsorg er bemanningsfaktoren lav, men forsvarlig. Kommunen har ikke konstatert ekstra sårbarhet innen helse og sosial ifbm koronapandemien, da de har ekstra personell tilgjengelig fordi kommunale arbeidstakere er tilgjengelige pga nedstenging av tilbud på andre områder. I tillegg er helseutdannede permitterte arbeidstakere fra andre yrker i privat næringsliv tilgjengelig.

Kommunen har utfordringer med å rekruttere enkelte yrkesgrupper; sykepleiere, jordmor, helsesøster. Det er også utfordrende å rekruttere tilstrekkelig mange fagarbeidere. Personalsjefen sier han antar at det kan bli enklere å rekruttere til disse stillingene etter hvert, da koronaepidemien har tydeliggjort at jobber i det offentlige er sikrere. Det har også vært krevende for kommunen å rekruttere til enkelte stillinger som enhetsledere og

virksomhetsledere pga konkurranse fra Trondheim. For å bøte på dette har kommunen etablert en utviklingstrapp for ansatte som vil bli ledere og begynner å se virkningene av dette arbeidet.

Andelen krav iht. Arbeidsmiljøloven §14-4a og §14-9 fra midlertidig ansatte om fast stilling har vært forholdsvis høy. Dette kan føre til økt andel ansatte uten ønsket formell kompetanse. Kommunen har mer kontroll på dette etter hvert, men fortsatt brukes ufaglærte som vikarer og kan opparbeide seg rettigheter.

Systemene for personalstyring, som for eksempel Unit4/Agresso, har vært opplevd som lite brukervennlige, noe som kan føre til at ledere opplever å ha manglende oversikt og kontroll. Det er tatt noen grep, men fortsatt oppleves hovedsystemet som lite brukervennlig. Bytte av system har vært oppe til vurdering, men det ble ikke vedtatt gjennomført.

Personalsjefen sier at det gjennomføres regelmessig lederopplæring i budsjett og budsjettoppfølging, men at det er behov for ytterligere opplæring. Alle ledere i kommunen inviteres til månedlig «Personaltimen» på Teams. Personaladministrative oppgaver er fordelt mellom lederne og Fosen Lønn, hvor ledere har ansvar for sykefraværsoppfølging, godkjenning av lønnsforslag og ansettelser via Webcruiter. Det er utviklet og skal innføres en heldigital prosess for ansettelse i samarbeid med Fosen IKT.

Det er ingen enheter som utmerker seg med spesielt høy turnover.

Personal- og kommunikasjonsavdelingen har hatt prosjektansvar for Fosen-kommunenes felles digitale forvaltningsløsning RettPåSak. Løsningen ble lansert september 2018 og Indre Fosen kommune hadde da over 30 heldigitaliserte skjema hvor innbyggerne kan søke om kommunale tjenester. Etablering av kommunikasjonsløsningen «Mitt nabolag» for tekniske tjenester har hatt god effekt og spesielt kommunalteknikk har hatt mange henvendelser fra innbyggerne om saker.

Dokumentsenteret i kommunen leder prosjekt med å rydde og digitalisere arkivene fra Leksvik og Rissa kommuner. Kommunen er ajour med posthåndtering og journalføring. Lang behandlingstid kunne tidligere oppstå som oftest ved henvendelser som ikke fulgte et fast saksbehandlingsforløp og hvor det kunne være uklare ansvarsforhold. Kommunen har nå etablert felles postmottak og har kortere saksbehandlingstid på flere enheter, da sakene blir fordelt direkte til saksbehandler i fagsystemene og en oppnår bedre oversikt. Kommunen oppgir at koronasituasjonen ikke har medført lengre saksbehandlingstid.

I likhet med alle andre Fosen-kommuner bruker kommunen ePhorte som sitt saksbehandlingssystem.

Kommunedirektørens internkontroll og kvalitetssikring

Det har tidligere vært uttalt at det var behov for bedre opplæring av ledere i behandling og oppfølging av avvik i kvalitetssystemet og at opplæringen pågikk via KS-læring, digitalt opplæringsprogram, hvor alle ansatte måtte gå gjennom opplæringspakken.

Kommunen har siden 2007 brukt kvalitetssystemet Risk Manager, som ble brukt av alle Fosen-kommunene unntatt Ørland. Det gjennomføres høst -19/vår -20 et prosjekt hvor alle Fosen-kommunene er representert og det vil i løpet av første halvår 2020 bli innført et egenutviklet nytt kvalitetssystem for alle Fosen-kommunene. Kvalitetssystemet har en felles sharepoint-plattform med adgangsstyring for hver kommune og en separat avviksmodul fra Kommuneforlaget, som kan brukes via mobil eller PC. I forbindelse med overgang til det nye systemet, skal alle ledere lukke alle avvik pr april 2020. Kultur for avviksmelding har variert. Noen avdelinger melder ikke avvik, andre melder «for mye», dvs avvik som heller skulle vært meldt i pasientsystemet og andre har igjen meldt avvik via leder pga mangel på tilgang til systemet. Ved innføring av nytt system får alle ansatte tilgang til å melde avvik via mobiltelefon eller PC. Revisor vurderer at innføring av nytt system for internkontroll og kvalitetssikring er et risikoområde og anser det som naturlig å gjennomføre en forvaltningsrevisjon på dette området etter at systemet har fått virke en stund.

Helse miljø og sikkerhet (HMS)

HMS-avvik som blir rapportert oftest er utagerende atferd, vold og trusler fra elever i skole og brukere eller pasienter i helse- og omsorgstjenesten.

Sykefravær

Tabell 6. Sykefravær

Nøkkeltall	Indre Fosen	Kommuner samlet
	4.kvartal 2018-3. kvartal 2019	4.kvartal 2018-3. kvartal 2019
Samlet sykefravær	10,74	9,83
Legemeldt sykefravær	9,60	8,49
Sykefravær undervisning	7,27	8,69

Sykefravær barnehager	12,14	12,24
Sykefravær helse, pleie og omsorg	14,59	11,01

Kilde: KS

Sykefraværdata for Rissa og Leksvik fremkommer ikke i sykefraværstall fra KS etter 4. kvartal 2017. Første tall for Indre Fosen i KS-oversikten er for 4. kvartal 2018.

Tabellen viser at samlet sykefravær i Indre Fosen i perioden lå 0,91% og legemeldt sykefravær 1,11% over kommuner samlet. Sykefravær undervisning og barnehager lå hhv 1,42% og 0,10% under kommuner samlet, mens sykefravær helse, pleie og omsorg lå 3,58% over kommuner samlet. Sykefraværet ved barnehagene varierer, men generelt sett er det forholdsvis høyt og skyldes bla ansatte som begynner å bli litt opp i årene og har belastningsskader, samt smitte av ulike slag. Sykefraværet i skolene er gjennomgående lavt. Enhet for hjemmetjeneste og enhet for sykehjem har slitt med høyt sykefravær i perioder. Enhet for bo- og aktivitetstjenester slet med svært høyt sykefravær i 2018, særlig mot slutten av året.

I kommunens tertialrapport pr 2. tertial viser sykefraværdata for januar – august 2019 at totalt sykefravær i kommunen økte fra 6,6% i 2018 til 7,7 i 2019 og det sies at det settes inn arbeidsmiljøtiltak som har som mål å jobbe systematisk for å få ned sykefraværet, selv om det fortsatt er et forholdsvis lavt sykefravær i Indre Fosen kommune.

Revisor vurderer at sykefravær vil alltid være viktig å overvåke. Kommunen har satt inn arbeidsmiljøtiltak for å få ned sykefraværet etter en økning fra 2018. Risikoen vurderes som middels.

Etikk og varsling

Etiske retningslinjer for Indre Fosen kommune ble vedtatt i kommunestyret 11.12.2018. Ansatte blir gjort kjent med retningslinjer og prosedyrer ved ansettelse, samt informasjon per e-post eller melding via personalstyringssystem. Fra og med 2019 tok kommunen i bruk den digitale læringsportalen KS læring for å blant annet sikre at ansatte har lest og forstått retningslinjer og prosedyrer.

Kommunen mottok og håndterte tre varsler i 2018. I 2019 ble det ikke mottatt noen varsler.

Revisor vurderer at det alltid vil være risiko knyttet til etikk, varsling, avvik og internkontroll. Kommunen oppgir å ha retningslinjer og prosedyrer for å håndtere dette og risikoen vurderes derfor som lav.

Beredskapsplaner og Risiko- og sårbarhetsanalyser

Overordnet sikkerhets- og beredskapsplan for Indre Fosen kommune ble vedtatt i kommunestyret 060619. Offentlig versjon av planen finnes på kommunens hjemmeside under Planer. I planens innledning informeres det bla om at kommunen har fem overordnede dokumenter:

1. Analyse av risiko og sårbarhet i Rissa
2. Analyse av risiko og sårbarhet i Leksvik
3. Overordnet sikkerhets- og beredskapsplan
4. Prosedyre for evakuerte- og pårørendesenter
5. Prosedyre for kriseteam

Alle sektorenes analyser, planer og prosedyrer skal relateres til disse dokumentene.

ROS-analysene ble sist oppdatert i 2016 i Rissa og i 2017 i Leksvik. Disse ligger ute på kommunens hjemmeside under fanen Planer/ROS.

I sikkerhets- og beredskapsplanens pkt 2.10 Analyse av risiko og sårbarhet ble beskrevet de uønskede hendelsene som tidligere Rissa og Leksvik kommuner vurderte i 2015-2017. Alle hendelsene ble gitt en trusselgrad. De mest truende røde, de noe truende oransje og de lite truende grønne.

Indre Fosen kommune har vurdert flere hendelser på nytt i 2019. Det gjelder:

- Pandemi (rød)
- IKT med sabotasje og sky-basert lagring (rød)
- Klimarelaterte hendelser (oransje)
- Tap av beitedyr til rovdyr (oransje)

Resultatet ble at trusselvurderingene opprettholdes.

Enhetenes beredskapsplaner skulle oppdateres våren 2019. ROS-analyser skulle oppdateres i forbindelse med utarbeidelse av ny overordnet beredskapsplan. Revisor har kun fått klarhet i at NAV har oppdatert sin beredskapsplan pr april 2020

Revisor har søkt etter smittevernplan for Indre Fosen på kommunens hjemmeside, men ikke funnet denne. Sektorleder svarer på spørsmål om smittevernplan at det i 2013 ble utarbeidet

felles smittevernplan for Fosen for perioden 2013-2016 og at det var Fosen Helse som sto for utarbeidelsen. Det er pr dd ikke avklart om det skal utarbeides egne smittevernplaner for de sammenslåtte kommunene på Fosen. Smittevernlegen for Indre Fosen kommune oppdaterte i februar 2020 kommunens pandemiplan.

På forsiden til kommunens hjemmeside er det lenke til side med informasjon om koronaviruset.

Siden ble opprettet 15. mars og inneholder generell info og lenker, samt en egen side for Indre Fosen kommunes koronainformasjon, der det jevnlig er lagt ut relevant informasjon til innbyggerne, både lokale forskrifter og regler.

Revisor tror at pandemien vil være et skifte i hva vi vurderer som risikoer for kommunens virksomhet i årene som kommer. Vi har ikke informasjon om hvordan de ulike delene av kommunen håndterer dette nå. Det ble fra 130320 satt inn omfattende, nasjonale tiltak for å begrense smitte. Tiltakene grep betydelig inn i de fleste av kommunens tjenester. Det innebærer sannsynligvis store konsekvenser for kommunens økonomi i tiden framover, til tross for at staten har kompensert mye av dette. Revisor vurderer at epidemien innehar risikoer for kommunen som i større eller mindre grad bør ivaretas i tilnærmingen til forvaltningsrevisjon:

- Risiko knyttet til tjenester, og hvordan beredskapen har vært for å håndtere situasjonen underveis
- Digitale system er løsningen i det som omtales som krise, men det kan også være risiko for svikt, for eksempel ved dårlig utbygd bredbånd
- Smittevernberedskap og smittevernutstyr
- Risikoer for konsekvenser på kort og lang sikt (opplæringsområdet, økonomi, kultur- og næringsliv).

4.2 Tjenesteområdene

4.2.1 Oppvekst

I figur 4 er risikovurderingen innenfor oppvekst oppsummert og i fortsettelsen følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 3. Risikovurdering oppvekst

Revisors samlede vurdering av risiko- og vesentlighet for oppvekst tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon i første rekke er innen tilpasset opplæring og spesialundervisning, deretter mobbing og barnevern.

Opplæring

Tabell 7. Oppvekst

Nøkkeltall	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra gruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2019	2019	2019
Andel elever med spesialundervisning	9,9	9,2	8,4	7,8
Gruppestørrelser	15,5	15,3	14,8	15,8
Mestringsnivå 3-5 NP: regning 8.trinn	74,6	70,0	67,5	68,7
Mestringsnivå 3-5 NP: lesing 8.trinn	74,3	70,8	73,6	75,0
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	41,3	42,9	41,3	41,7
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning, med en lærerutdanning	77,3	73,9	76,2	74,7
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning med annen pedagogisk utdanning		11,4	10,9	12,0
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning, uten pedagogisk utdanning	12,7	5,4	4,7	5,3
Andel lærere med videregående utdanning eller lærere	9,9	9,2	8,2	7,9

Kilde: SSB;

+ data fra Udir, GSI og ungdata

Tabellen viser at andel elever med spesialundervisning i Indre Fosen ligger 2% over landet uten Oslo og 1,3% over KG11. Ifølge tilstandsrapport 2018 utgjør andelen lærertimer som brukes til spesialundervisning 23 %. I landet er tallene henholdsvis 8 % og 18 %. Andelen elever som får denne spesialundervisningen i klasserommet er 61 %, mens det i landet som helhet er 40 %. Mellom fem og ti elever i kommunen har individuelle tiltak der de holdes delvis eller helt utenfor klassefellesskapet. Foreldre står på for å få elever med tiltak ut av klassefellesskapet. Dette jobbes det med sammen med PPT for å finne bedre løsninger på i modellkommuneprosjektet Inkludering på alvor.

Skolene ligger i gjennomsnitt under nasjonalt nivå både på nasjonale prøver og standpunkt karakterer. Unntaket er nasjonale prøver på 8.trinn. Her skårer IF over nasjonalt gjennomsnitt i alle tre fag. Indre Fosens grunnskolepoeng lå i 2018 på 41, KG11 hadde 41 og 41,7 nasjonalt. Dette er ikke nødvendigvis positivt, men må sees i sammenheng med f.eks. eksamensresultatene. Hvis det er for stor differanse her, kan det tyde på en vurderingspraksis som ikke samsvarer med forventningene i forhold til kompetansemålene.

Skolene i Indre Fosen er med i kompetanseløftet innenfor relasjonell klasseledelse gjennom Fosen-nettverket og over 20 lærere var i 18/19 i videreutdanning gjennom Kompetanse for kvalitet.

I 2018 var arbeid i gang med å lage retningslinjer for vurdering, kartlegging og oppfølging av kartleggingsprøver i skolene i Indre Fosen. Enhetsleder mente at dette er et godt grep for å øke kvaliteten i opplæringen og hadde engasjert ekstern kompetanse for å arbeide med dette.

Alle skolene arbeider etter Olweus-standard, men i 2018 manglet to av skolene fortsatt sertifisering. 20 % stilling som Olweus-instruktør er lagt til PPT. Trøndelag fylke har opprettet egen stilling som mobbeombud. Tilstandsrapport 2018 viste at antall elever som rapporterer at de blir mobbet 23 ganger i måneden eller oftere, var høyere enn i resten av landet. Av disse sier 60 elever at de blir mobbet ukentlig.

Fra 12. mars 2020 stengte skolene på grunn av frykt for stor spredning av koronaviruset. Undervisningen har etter det skjedd på digitale plattformer, hvor elevene har vært hjemme. Avgangselevne i 10. klasse får ikke ta eksamen i 2020 og avslutter følgelig grunnskolen uten eksamenskarakterer. Dette ble bestemt nasjonalt og vil ikke ramme elevene i Indre Fosen mer enn andre steder. Hvilke konsekvenser det kan få for elever som i utgangspunktet stiller svakt i skolesammenheng er veldig usikkert, men risikoen for at det kan få konsekvenser vurderer vi som stor.

Barnehager

Nøkkel tall	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2019	2019	2019
Andel barn 1-5 år i barnehage , i forhold til innbyggere 1-5 år	94,7	94,8	92,9	92,4
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	47,4	46,6	44,5	41,5
Andel barn, ekskl minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i kommunale barnehager	5,5	7,4	3,7	3,9
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år	68,5	90,7	89,3	86,3
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	13,2	13,4	12,8	14,3
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	160364	184486	167364	163025

Kilde: SSB KOSTRA

Tabellen viser at Indre Fosen i 2018 og 2019 hadde både en høyere andel barn 1-5 år i barnehage og høyere andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning enn sammenligningskommunene. Tabellen viser også at andelen barn med ekstraressurser i Indre Fosen var ca 3,5% høyere enn sammenligningskommunene. Andel minoritetsspråklige barn i

forhold til innvandrerbarn økte i Indre Fosen med 22,2% fra 2018 til 2019 og er litt høyere enn sammenligningskommunene.

Netto driftsutgifter pr innbygger 1-5 år økte med ca kr 24.000 i Indre Fosen fra 2018 til 2019 og lå ca kr 15.-17.000 over sammenligningskommunene. Indre Fosen har totalt 16 barnehager, derav seks kommunale barnehager som er ulike i størrelse og organisering, og alle har sitt særpreg. Med nye regler om rett til plass, pedagognorm og bemanningsnorm, er kommunen veldig låst i forhold til hva det vil koste å drifte barnehagene. Den høye andelen av private barnehager gjør driften av barnehageområdet uforutsigbar. I budsjett 2020 sier kommunen at antall barnehagebarn antas å reduseres og behovet for barnehageplasser vil gå ned i framtiden, både i kommunale og private barnehager. Det kan få personalmessige konsekvenser.

Tall fra Barnehagefakta.no viser at 76,6% av barnehagene i Indre Fosen oppfylte pedagognormen pr 311219. Tallene pr 311219 viser også at antall barn pr ansatt var 5,3 i Indre Fosen, mens antallet var 5,7 barn ellers i landet. På foreldretilfredshet scoret Indre Fosen 4,5 av 5,0, likt med landet ellers.

I tilstandsrapporten 2018 sies det at kapasiteten i barnehagetilbudet utfordres i enkelte deler av kommunen. Det er nedgang i barnetallet og barnehagebehovet i enkelte bygder, mens kapasiteten er sprengt i andre deler av kommunen. Det skjer store endringer fra år til år ved hovedopptaket, og kommunen klarer ikke å imøtekomme behovene godt nok. Det framkommer at de må få lagt en god plan for det framtidige barnehagetilbudet, både i forhold til kapasitet og plassering av barnehager.

Tilstandsrapporten viser også at bemanningen i barnehagene er bra. De fyller de nasjonale kravene til pedagogtetthet og voksentetthet. Utfordringen ligger i at møter, sykefravær og plantid for pedagogene «spiser» av voksentettheten. Det settes ikke inn vikar ved plantid, møter og utviklingsarbeid, og da blir bemanningen knapp, siden barnehagene har lang åpningstid. Dette er en stor utfordring og en stressfaktor som tærer på alle medarbeiderne, både de som skal gå i møter/plantid/er syke og borte fra arbeidet, og de som er igjen på avdelingen og må ta den ekstra belastningen med å ivareta tilbudet på en tilfredsstillende måte med færre voksne til stede. De tre minste barnehagene sliter med at tidsressursen avsatt til styreroppgavene er svært knapp (35-40 prosent av full stilling).

Det sies i tilstandsrapporten at det foregår mye spennende pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagene, og barnehagebasert kompetanseutvikling er en arbeidsmetode som holder på å «sette seg» som en god måte å implementere ny rammeplan på. I ny rammeplan er det en større ansvarliggjøring av voksenrollen i relasjon til barnet enn tidligere. Her er barnehagene

godt i gang. I tillegg har barnehagene i gamle Rissa deltatt i RissaMat-prosjektet. Prosjektet har dreid seg om barns matvaner og hvordan dette kan påvirke mestring.

Barnehagene i Leksvik og Rissa kommuner deltok også i realfagskommunesatsingen, og det har gitt barnehagene økt interesse og kunnskap om realfag i barnehagen, og et mer systematisk og strukturert arbeid med en allerede eksisterende praksis.

Barns trivsel og utvikling i barnehagen er målet for alt kvalitetsarbeid i barnehagesektoren. I kvalitetssystemet for barnehagen inngår det flere verktøy for å vurdere og arbeide med kvaliteten i den enkelte barnehagen. I rapporten presenteres to av verktøyene:

Ståstedsanalysen og Foreldreundersøkelsen.

Ståstedsanalysen har som mål å skape felles refleksjon blant barnehagens personale over barnehagens praksis og hvilke områder barnehagen vil prioritere i videre utviklingsarbeid. Her har barnehagene kommet noe ulikt i arbeidet. De har gjort sine funn, og gjort sine vurderinger av styrker og utfordringer, men ikke lagt plan for videre arbeid med utviklingsområdene enda.

Foreldreundersøkelsen gjennomføres annet hvert år, sist i november 2019, og viser at barnehagene i Indre Fosen har god kvalitet og at de foresatte er tilfreds med det tilbudet de gir barna. Kommunens barnehager ligger likt med eller over nasjonal skår i samtlige spørsmålsbolker.

PPT

Indre Fosen har egen PPT, etablert i 2018. Barnehagene har tett samarbeid med PPT gjennom tilrettelegging av det spesialpedagogiske tilbudet ute i barnehagene. Indre Fosen var inne i sitt første år i 2018, og barnehagene har ventet på at ny PP-tjeneste skulle etableres. De har følt på at det har vært for lang ventetid i enkeltsaker, men nå er den nye PPT godt etablert og svært godt faglig sammensatt, og det gode samarbeidet er i gang. Barnehagene opplever en økning i behovet for spesialpedagogisk hjelp, men ser også viktigheten av tidlig hjelp, i håp om at tidlig innsats lønner seg og at hjelpen kan reduseres. Det tverrfaglige samarbeidet er godt, men det tar tid å få på plass gode samarbeidsrutiner. I det første året som ny kommune er det mye som skal etableres på nytt.

Barnehagene i Indre Fosen er sammen med resten av oppvekstområdet deltakere i modellkommuneprosjektet Inkludering på alvor. Målet for prosjektet er å utvikle modeller som fokuserer på inkludering av alle barn og elever i barnehage og skole gjennom bedre utnyttelse av lokale og statlige tiltak i utvalgte regioner. I samarbeid med PPT skal det

utarbeides gode rutiner og et av delmålene er at PPT skal ha en tydelig veilederrolle ute i barnehagene. Det er gjort en kartlegging av dagens tilbud – hvordan jobbes det med inkludering ute i barnehagene, hva fungerer godt/dårlig, hvor mange aktive saker har dere, hvordan kan PPT bidra i det ordinære tilbudet, osv. Alt innsamlet materiale er bearbeidet av prosjektleder, og det skal i høst lages en plan for det videre arbeidet. Dette er spennende utviklingsarbeid som barnehagene er begeistret for å være en del av.

Barnevern

Tabell 8. Barnevern

Nøkkeltall	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra gruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2019	2019	2019
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbyggjar 0-22 år (kr)	7055	7653	8770	8387
Barn med melding ift. innbyggjarar 0-17 år (prosent)	4,8	5,1	4,8	4,6
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-22 år (prosent)	5,1	5,8	4,2	3,8
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244) (antall)	19,7	20,3	19,1	19,2
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	4,8	5,0	4,9	5,0
Andel meldinger i alt som behandles innen 7 dager	96,5	97,5	99,1	99,1
Andel meldinger som går til undersøkelse innen 7 dager	78,9	79,7	77,5	79,4

Tabellen viser at netto driftsutgifter pr innbygger til barneverntjenesten ligger lavere enn sammenligningskommunene.

Barn med melding ift innbyggere 0-17 økte med 0,3% fra 2018 og ligger nå 0,3 til 0,5% over sammenligningskommunene. Barn med barnevernstiltak ift innbyggere 0-22 år lå i 2019 2% over landet uten Oslo og 1,6% høyere enn KG11. Andel melding i alt som behandles innen 7 dager var i 2019 97,5% i Indre Fosen. Dette var 1,6% under sammenligningskommunene. Andel meldinger som går til undersøkelse innen 7 dager var i 2019 2,1% høyere enn KG11 og litt over landet uten Oslo.

Fosen barneverntjeneste er en interkommunal tjeneste for alle de seks kommunene på Fosen. Indre Fosen kommune er vertskommune og har arbeidsgiveransvar. Ny ordning med bestillerbrev fra hver kommune får kommunene til å tenke gjennom behovene, men alle kommunene må samkjøres.

På oppdrag fra Fosen Regionråd gjennomførte Trøndelag forskning og utvikling (TFoU) i 2018 en evaluering av Fosen barneverntjeneste «Når barnets beste er samfunnsoppdraget». Der vises det blant annet til utfordringer knyttet til mange oppmøtesteder/kontor og mange kommunestyrer å forholde seg til.

Voksenopplæring

IF gir tilbud om norskopplæring, med tre-fire dager undervisning og en-to dager praksisplass.

IF har gitt et toårig tilbud i grunnskole for voksne. Grunnskoletilbudet er avhengig av at det er et visst antall elever som trenger dette tilbudet. Når antallet flyktninger går ned, blir tilbudet på voksenopplæringen dårligere.

Flyktninger som er over 25 år det året de søker videregående opplæring, har kun voksenrett, og dermed får de bare skoleplass, dersom en søker med ungdomsrett takker nei til plassen. Dette er et alvorlig problem, som fører til at mange av våre nye landsmenn ender opp som sosialhjelpsmottakere – selv om de er svært motiverte for å få en utdanning.

IF har vanskelig for å finne rett kompetanse til spesialundervisning for voksne med rettigheter etter opplæringsloven § 4A-2.

I budsjett 2019 er det forutsatt at tjenesten nedbemannes med ca 1 stilling fra 1. august 2019.

I 2018 ble det bosatt 10 personer: to familier og en enslig person. Introduksjonsordningen hadde 42 introdeltakere i januar 2018. 31 avsluttet introprogrammet eller fikk innvilget permisjon, slik at det var kun 11 introdeltakere i starten av 2019.

Kultur/ barne- og ungdomstiltak

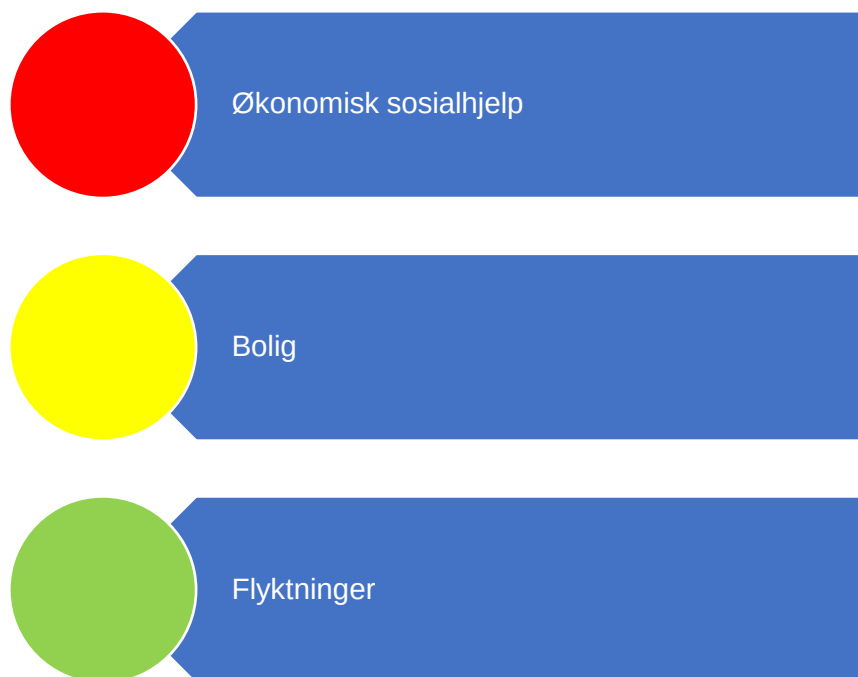
Kommunen tilbyr bibliotek som har god tilgjengelighet og åpningstider innenfor gitte rammer.

Kommunen tilbyr kulturskole. Det har vært utfordrende å opprettholde et mangfoldig tilbud med desentralisert undervisning innenfor gitte rammer.

Kommunen har idretts-/aktivitetsanlegg tilpasset behovet i kommunen.

4.2.2 Velferd

I figur 5 er risikovurderingen innenfor velferd oppsummert. I fortsettelsen følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen

Figur 4. Risikovurdering velferd

Revisors samlede vurdering av risiko- og vesentlighet for velferd tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er størst innen økonomisk sosialhjelp. Kommunen har hatt et stort merforbruk på området og har ikke funnet årsaken. Dagens koronasituasjon vil mest sannsynlig føre til en økning på dette området.

Økonomisk sosialhjelp

Tabell 9. Økonomisk sosialhjelp

Nøkkeltall	Leksvik	Rissa	Indre Fosen	Indre Fosen
	2017	2017	2018	2019
Sosialhjelpsmottakere (antall)	113	225	274	207
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp (antall)	44	154	164	100

Kommunen hadde i 2018 et stort merforbruk på dette området, uvisst hvilken årsak. Rådmannen sier at det har vært topper tidligere også, men da kunne en se forklaring i forhold

vedr arbeidsledighet og en mulig forklaring i 2018 kan være gjeldsofre eller kanskje saksbehandlere med lite erfaring/lite opplæring. I tertialrapport 2 for 2019 sier rådmannen at det har vært en forbedring på dette området og at forbedringen i all hovedsak ligger på «Kvalifiseringsprogrammet». Arbeidsledigheten i Indre Fosen kommune var lavere enn i sammenligningskommunene i 2018 og 2019.

Samarbeidet i NAV fungerer bra, det er antall søknader som er utfordringen. Dette er et tjenesteområde som nå har økt press som følge av koronaepidemien og følgene av det for arbeidslivet.

Bolig

Nøkkeltall	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra gruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2019	2019	2019
Totalt antall kommunalt disponerte boliger (antall)	205	198	..	95871
Kommunalt disponerte boliger pr 1000 innbygger (antall)	21	20	..	21
Brutto investeringsutgifter til boligformål pr innbygger i kroner (kr)	5735	11465	1697	1553
Lønnsutgifter pr eid kommunal bolig (kr)	1624	17197	..	9535
Andel nye søkere som har fått avslag på kommunal bolig (prosent)	0	7	..	27
Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, pr 1000 innb. (antall)	2,1	1,9	1,8	1,4
Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere (antall)	11,8	10,6	12,9	13,4

.. = oppgave mangler

: = tall kan ikke offentliggjøres

Tabellen viser at IF har litt i overkant kommunale boliger og flest ledige boliger er i Vanvikan og Leksvik. Lønnsutgifter pr eid kommunal bolig økte betraktelig i 2019 og var dobbelt så høy som sammenligningskommunene. Boliger tildeles i tverrfaglig gruppe og kommunen har 40% stilling som koordinator.

Boligpolitisk plan 2018-2026 ble godkjent av kommunestyret 07.06.2018. I planen har kommunen forsøkt å svare på følgende spørsmål: Er dagens boligfremskaffelse, med omfang og boligtyper, tilstrekkelig? Er dagens boligsamarbeid, mellom private og offentlige instanser,

hensiktsmessig for utvikling av fremtidig botilbud? Hvilken konsekvens vil en bru, mellom regionhovedstaden Trondheim og Fosen ved Indre Fosen kommune, ha for innbyggertallet? Fakta fra tidligere Leksvik og Rissa kommuner lå til grunn for etablering av boligpolitiske mål, strategier og tiltak for Indre Fosen. Hensikten var å etablere en tilgjengelig, helhetlig og tidsriktig boligpolitikk, som er synlig og forpliktende for alle berørte.

Flyktninger

IF har bosatt flyktninger siden 2010 og bosatte 14 nye flyktninger i 2019. Kommunestyret har stilt seg positiv til bosetting av 15 nye flyktninger i 2020 og er villig til å øke bosettingstallet til 20 dersom ønskelig fra IMDi.

Kommunen har utfordring med å skaffe egnede boliger og bruker både kommunale og private boliger. Det er stor ulikhet i bo-kunnskap, alt etter hvilket land flyktningene kommer fra – og om de har bodd et helt liv i flyktningleir, eller kommer fra en egen, moderne bolig. Noe problematisk situasjon.

Flyktninger over 25 år har svært vanskelig for å komme inn på videregående opplæring. De har kun voksenrett. Se punktet over under Voksenopplæring.

Ikke alle bedrifter ser det som en oppgave og en investering for framtida å tilby praksisplasser til flyktninger. Det er få insentiver for å motivere bedriftene til å ta inn praksisdeltakere. Dersom plasseringen går gjennom NAV, kan NAV yte tilskudd til arbeidstrening.

4.2.3 Helse- og omsorgstjenester

I figur 6 er risikovurderingen innenfor helse- og omsorgstjenester oppsummert. I fortsettelsen følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 5. Risikovurdering helse og omsorg

Revisors samlede vurdering av risiko- og vesentlighet for helse og omsorg tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon i første rekke er vedrørende tverrfaglig samarbeid og rekruttering av kompetanse.

Tabell 10. Helse og omsorg (felles sykehjem og hjemmetjeneste)

Nøkkeltall	Indre Fosen	Kostra gruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2018	2018

Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	76	75	75
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	40	36	32
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	36	30	48
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	18	12	12
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	100	92	90
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	0	0,73	0,67

Kilde: SSB KOSTRA 2018-tall brukt, da tall for 2019 manglet de fleste opplysninger.

Tabellen viser at Indre Fosen i 2018 hadde 1% høyere brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning enn sammenligningskommunene og 4-8% høyere andel innbyggere 80 år som bruker hjemmetjeneste.

Kommunen har 100% brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc, mot 90 og 92% for sammenligningskommunene. Ifølge tabellen har ingen innbyggere 67-79 år dagaktivitetstilbud i Indre Fosen.

Som tabellen viser, har Indre Fosen kommune svært mange langtidsplasser, 18% mot 12 % for sammenligningskommunene. Kommunen har som mål å «bytte» noen av disse med andre boformer og dette planlegges gjennomført når Stadsbygd omsorgssenter står ferdig i 2020.

Tildeling av tjenester fungerer ifølge rådmannen svært bra. Det er opprettet eget forvaltningskontor som saksbehandler alle søknader om pleie og omsorgstjenester og ny «Koordinerende enhet» med ansvar for forvaltning og saksbehandling, samt god og effektiv bruk av merkantile tjenester, er under oppbygging.

Sektoren sliter med å skaffe sykepleiere, jordmødre og helsesøstre. Ifølge rådmannen viser Unicare på Hysnes helsefort og St. Olavs hospital seg å være mer attraktive arbeidsgivere.

Kommunen gjør nå tiltak for å bedre rekrutteringen ved bla å jobbe med desentralisert sykepleierutdanning på Fosen med obligatorisk plikttid i kommunen og har fra 2020, sammen med Ørland og Åfjord kommuner, lyst ut 6 stipendstillinger for sykepleierstudenter fordelt på de 3 kommunene. Kommunen har også tiltak som videreutdanning av ledere/demensomsorg mm. En av målsettingene i handlingsprogramperioden er kartlegging av nåværende kompetanse og ressurser og lage en kompetanseplan for sektoren.

Det er ikke gjennomført brukerundersøkelser i kommunen i 2018. Rissa kommune gjennomførte bruker- og pårørendeundersøkelser i «Bedre kommune» i 2015 og har ifølge sektorsjef planlagt gjennomføring av brukerundersøkelse i 2020.

Helse og omsorgsplan 2020- 2030 ble utarbeidet i 2019 og skulle vedtas i mai 2020, men blir ifølge sektorsjefen forsinket pga koronakrisen, da kommunen ikke kan gjennomføre involveringen som var planlagt våren 2020.

Tabell 11. Kompetanse i helse og omsorg

Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra gruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2019	2019	2019
Geriatrisk sykepleier	1,0	1,0	4,46	4,09
Sykepleiere med spes./vd. utd.	12,24	10,55	9,92	7,79
Sykepleier uten spesialitet/videreutdanning	52,0	53,78	56,90	47,86
Hjelpepleier	65,61	57,07	65,87	45,46
Ergoterapeut	1,41	2,80	1,65	2,20
Miljøterapeut og pedagog	0,50	6,29	2,72	7,72
Aktivitør	1,55	2,15	2,87	1,98
Omsorgsarbeider	14,61	13,48	12,75	8,35
Helsefagarbeider	54,96	56,18	42,80	42,18
Annet omsorgspersonell med helseutdanning	17,22	14,17	17,34	14,44
Pleiemedhj/ass, hjemmehj/prakt bist eller annen brukerrettet tj.	66,11	72,93	75,77	58,20

Tabellen viser at IF har langt færre geriatriske sykepleiere enn sammenligningskommunene, men antallet sykepleiere med spesial- eller videreutdanning er høyere. Revisor antar at årsaken til denne forskjellen kan være at rapporteringen av kompetansen gjøres forskjellig i kommunene. IF har også høyere antall helsefagarbeidere og omsorgsarbeidere enn de andre kommunene og har dermed totalt høyere faglig kompetanse i sine helse- og omsorgstjenester.

Nøkkeltall	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra gruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2019	2019	2019
Årsverk helse og omsorg pr 10 000 innbyggere	363	356	378	314
Årsverk pr bruker av omsorgstjenester	0,47	..	..	..

Tabellen viser at IF har høyere antall årsverk helse og omsorg enn landet, men lavere enn KG11. I 2018 hadde Indre Fosen lavere antall årsverk pr bruker av omsorgstjeneste enn sammenligningskommunene.

Revisor vurderer at det på sikt er knyttet risikoer til den demografiske utviklingen i kommunen, som betyr økt behov for omsorgstjenester og utfordringer knyttet til nedgang i den yrkesaktive delen av befolkningen.

Omorganiseringer kan, til tross for at mål og tiltak totalt sett kan være riktige, ha iboende risikoer knyttet til brukere, pårørende og personell.

Psykatri / psykisk helsevern og rus

Tabell 12. Psykiatri og rusomsorg

Nøkkeltall	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra gruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2019	2019	2019
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer (prosent)	11,0	12,9	7,3	13,9
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (helse- og omsorg) (antall)	8,7	7,5	6,5	4,9
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	12,6	11,5	10,5	9,0
Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	1,5	1,6	3,8	3,2

Årsverk psykiatriske sykepleiere og personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid er høyere enn sammenligningskommunene, mens årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid er under halvparten. Rådmannen sier at det har ikke vært utfordringer med å gi tilbud om psykiske helsetjenester og nødvendig helsehjelp til personer med ruslidelser så langt. Det

er etablert Ø-hjelp døgnoophold for denne gruppen på Rissa sykehjem for hele kommunen, men det har så langt vært lite brukt, også lite brukt i hele Norge.

Funksjonshemmede og psykisk utviklingshemmede

Tverrfaglig samarbeid og avklaring om hvem som gjør hva, savnes. I forhold til avlastning for barn, samt tilbud og avlastning for voksne har det de siste år vært en sterk økning i antall barn i kommunal avlastning, dette har foreldre krav på. I tidl Leksvik kommune har man samlokalisert brukere ifht avlastning. Flere av brukerne i Leksvik har gått bort, noe som medfører reduksjon av personale. Kommunen har fått flere nye ressurskrevende brukere. De største utfordringene er knyttet til tilstrekkelig rekruttering av kompetanse.

Lege/ legevakt/ psykolog/ helsestasjon

Nøkkeltall	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra gruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2019	2019	2019
Avtalte legeårsverk pr 10 000 innb.	13	0	12	11
Avtalte fysioterapiårsverk pr 10 000 innb.	10	10	11	10
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjeneste pr 10 000 innb. 0-20 år	43	41	51	44

Tabellen viser at det mangler innrapportering av tall for avtalte legeårsverk for IF i 2019. Antall fysioterapiårsverk er likt med landet uten Oslo og 1 årsverk under KG11. Antall årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjeneste er 10 færre enn KG11 og 3 færre enn landet uten Oslo.

4.2.4 Teknisk drift

Figur 7 oppsummer risikovurderingene innenfor teknisk drift. Under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 6. Risikovurdering teknisk

Revisors samlede vurdering av risiko- og vesentlighet for teknisk drift tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon i første rekke er innen eiendomsforvaltning, tilsyn i byggesaker og vann og avløp.

Planarbeid

Indre Fosen kommune har ikke vedtatt en egen samfunnsplan. Kommunal planstrategi for Leksvik og Rissa ble vedtatt for perioden 2016-2019. Leksvik kommune vedtok kommuneplanens samfunnsdel i 2016. Rissa kommune gjorde det samme i 2014. Begge samfunnsdeler ble vurdert som oppdaterte, og at det ikke var nødvendig med revisjon i denne planperioden. Planene til de to tidligere kommunene er relativt like. De gjelder fram til en eventuell ny samfunnsplan blir vedtatt. I kundemøte 2018 uttalte rådmannen at det er utfordrende å oppfylle kommuneplanen vedr utarbeidelse av planer.

Kommunen utarbeider ny arealplan som hadde høringsfrist 1. november 2019.

Iflg kommunens nettsider, jobbes det med ny landbruksplan for Indre Fosen.

Beitebruksplan for Rissa ble sist vedtatt i 2013 og i Leksvik i 2015

SMIL-strategi (spesielle miljøtiltak i landbruket) gjennomgås i februar hvert år.

Byggesak

Tabell 13. Byggesak

Nøkkeltall	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra gruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2019	2019	2019
Byggesøknader i alt behandlet (antall)	185	185	10444	68029
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	15	15	18	18
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	34	23	35	33
Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)	..	38	20	17

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for alle byggesaker ligger under sammenligningskommunene.

Kommunen sa i 2018 at saksbehandlingen går greitt, men at de har litt lite kapasitet på saksbehandling enkelte tider på året, året sett under ett. De synes det er utfordrende å ta i bruk nye kommunikasjonsformer samtidig som saksbehandlingen skal gjøres. Kravene øker også. Egeninitierte tilsyn gjennomføres nesten ikke, kun store byggeprosjekter og meldte tilsynsbehov. Kommunen har ikke utarbeidet tilsynsstrategi.

Eiendomsforvaltningen

Tabell 14. Eiendomsforvaltning

Nøkkeltall	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra gruppe 11	Landet uten Oslo
	2018	2019	2019	2019
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (%)	11,5	10,6	8,2	9,0
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	6,99	6,7	5,71	4,91
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	554	527	561	600
Formålsbygg areal totalt	69811	67131	2933667	22964907

Tabellen viser at IF hadde 1,6-2,4% høyere netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning enn sammenligningskommunene i 2019. Kommunen vedtok eierstrategi for kommunale bygg i 2019. Formålet med eierstrategien er å sikre en effektiv bruk og framtidsrettet drift av kommunal bygningsmasse. Eierstrategien omhandler kommunale eide og leide bygninger. Det vil si 50 funksjonsbygg, 55 gjennomgangsboliger og 156 omsorgsboliger, i tillegg til flere renseanlegg og pumpestasjoner.

I utarbeidelsen av eierstrategien ble bla følgende utfordringer beskrevet:

- Kommunen har god oversikt over byggenes tilstand, men utfører for lite planmessig vedlikehold.
- Kommunen avsetter ikke nok midler til vedlikehold for å opprettholde byggenes standard/verdi. Kommunen har ikke en tydelig modell som gjenspeiler både utgifter til løpende drift av bygg, og til verdibevaring.
- Byggenes kvalitet og verdi opprettholdes ikke i hele levetiden.

Revisor har ikke fått klarlagt om vedlikeholdsplan for kommunale bygg er utarbeidet.

Vann og avløp

Tabell 15. Vann og avløp

Nøkkeltall	Leksvik	Rissa	Indre Fosen	Kostra gruppe 11	Landet uten Oslo
	2017	2017	2018	2018	2018
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva.	4187	..	3797	3276	3741
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva.	2979	..	2739	3847	
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	..	0,75	0,0	..	0,65
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	..	5,0	5,0	..	29,4
Andel fornyet kommunalt spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	..	..	..	..	0,56
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt (prosent)	..	13,3	6,0	..	51,3

Kommunen sa i kundemøte 2018 at de har klare utfordringer i forhold til alt for lite mannskap og det er ikke tilstrekkelig til å drifte innenfor forskrifter. Drikkevannsforskriften medfører skjerpa krav. Enheten har 1 årsverk fagarbeider vann og 1 årsverk avløp. Enheten skal lage plan for ressurser/kompetanse for å rekruttere nye ansatte pga pensjonering. I økonomiplan 2020-2023 er en av målsettingene å utarbeide kommunedelplan for avløp og vannmiljø i Indre Fosen kommune. Ifbm koronapandemien har kommunen gjennomført kontinuitetsplanlegging og har konstatert at kommunen er ekstra sårbar mht vann og avløp.

Revisor vurderer at dersom det er anlegg som trenger vedlikehold, for eksempel på lekkasjer, kan det være en risiko innen vann og avløp, samt sårbarhet ifbm kontinuitetsplanlegging.

Renovasjon

Tabell 16. Renovasjon

Nøkkeltall	Indre Fosen	Indre Fosen	Kostra gruppe 11	Landet uten Oslo
------------	-------------	-------------	------------------	------------------

	2018	2019	2019	2019
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	3000	3000	2795	2851
Andel levert til materialgjenvinning inkl. biologisk behandling (prosent)	46,7	31,0	..	..

Tabellen viser at IF i 2018 hadde en høy andel levert til materialgjenvinning inkl. biologisk behandling, 46,7% men i 2019 er denne redusert til 31%.

Indre Fosen kommune har avtaler med Fosen renovasjon som henter husholdningsavfall hos alle husstander i kommunen. I tillegg er det gjenbruksstasjoner for mottak av farlig avfall, hageavfall, elektriske apparater, metall med mer.

KU har bestilt selskapskontroll i Fosen Renovasjon i 2020.

Som følge av kommunesammenslåingene på Fosen har selskapsavtalen til Fosen Renovasjon IKS blitt oppdatert. I forbindelse med dette har de nye eierkommunene Åfjord, Ørland og Indre Fosen tildelt Fosen Renovasjon IKS enerett med hjemmel i anskaffelsesforskriftens § 2-3 : «Kommunestyret tildeler Fosen Renovasjon IKS enerett på innsamling, transport, behandling og omsetning av alt avfall som kommunen er lovpålagt, og for innsamling og behandling av slam fra slamavskillere, tette tanker og minirensanlegg mv.....

Alle oppgaver som Fosen Renovasjon IKS er tildelt ved enerett skal kompenseres ut ifra selvkostprinsippet, jf. forurensingsloven §34.

Enerettstildelingen begrunnes med at den valgte løsning gir bedre miljømessig effekt gjennom økt materialgjenvinning og er en løsning som gir lavere gebyr.

Fosen Renovasjon IKS kan, for avgrensede oppgaver innenfor selskapets ansvarsområde, tildele enerett videre til andre offentlige organ. Denne enerettstildelingen skal alltid være tidsbegrenset.»

Brann- og redningstjenester

Indre Fosen kommune er deltaker i Trøndelag brann og redningstjeneste IKS (TBRT IKS) og får sine brann- og redningstjenester dekket av selskapet.

Samferdsel (vei, park og idrettsanlegg)

Kommunen har ikke vedlikeholdsavtaler for drift av alle kommunale veier. En ansatt er dedikert til 14 mil veg både asfaltert og grusveier + gatelys og gang- og sykkelveger. Indre Fosen kommune utlyste anbudskonkurranse for vintervedlikehold for kommunale veier for 2019-2023 i juni 2019, men denne ble ikke avlyst pga for høye kostnader og manglende tilbud på flere roder. Kommunen forbereder gjennomføring av ny anbudskonkurranse for sommer og/eller vintervedlikehold av kommunal veg tidlig i 2020 med sikte på at den blir gjeldende fra høsten 2020. Kommunen har også som målsetting å konkurranseutsette sommervedlikehold av kommunale veier i økonomiplanperioden.

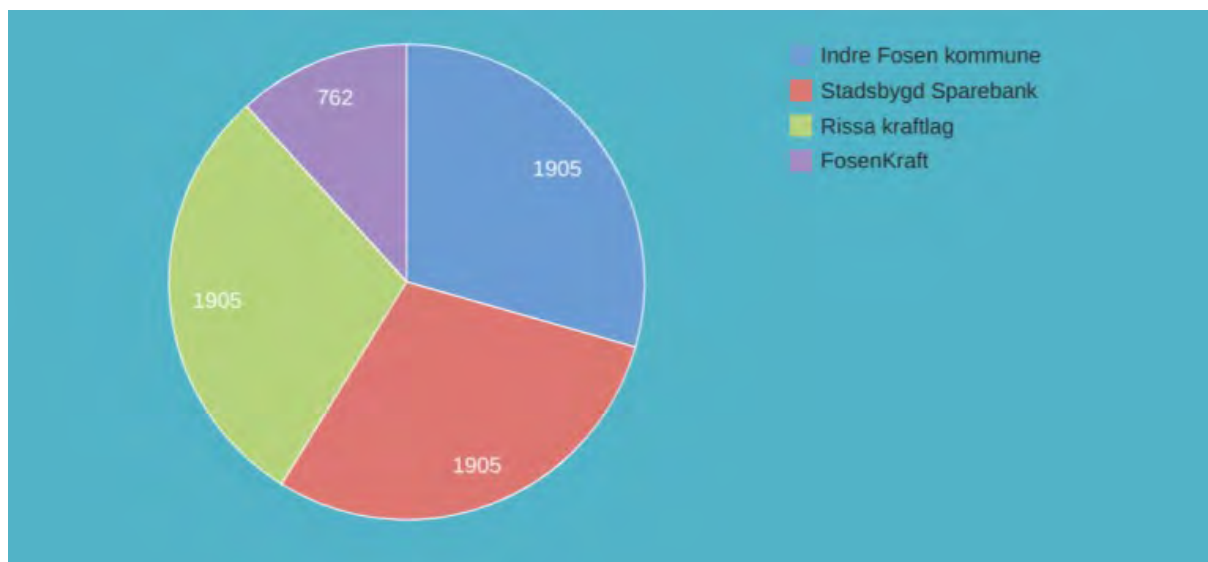
Næring

Indre Fosen kommune er en omstillingskommune. I perioden 2017-2022 skal Omstillingsprogrammet stimulere og bidra til at 350 nye arbeidsplasser blir skapt i kommunen.

Omstillingsprogrammet er en ekstraordinær innsats som skal bidra til en mer variert og robust næringsstruktur som igjen vil gi en tryggere fremtid for arbeidstakerne i kommunen. Kommunen har fått omstillingsmidler og har gjennom det et samarbeid med Fosen Invest.

Indre Fosen kommune gjennomfører programmet i tett samarbeid med Innovasjon Norge og Fylkeskommunen. Indre Fosen kommune har en egen næringsavdeling som jobber for næringslivet.

Indre Fosen Invest ble etablert i 2013 for å drive næringsutvikling gjennom deltakelse i andre selskaper med kapital og kompetanse. Selskapet skal være en langsiktig aktør, men over tid ha positiv avkastning på investert kapital. Indre Fosen Invest har som formål å styrke næringsutviklingen i Indre Fosen gjennom deltakelse i andre selskaper med kapital og kompetanse. Indre Fosen Invest bidrar til næringsaktivitet og annen virksomhet for å beholde arbeidsplasser og skape nye arbeidsplasser i bygda. Figuren under viser eierforholdet i selskapet.

Næringsavdelingen og omstillingsprogrammet har god kompetanse på offentlig støtte/næringsstøtte. Innen landbruk har kommunen tilstrekkelige ressurser og kompetanse til forvaltningsoppgaver (inkludert lovforvaltning), men har lite kapasitet til utviklingsoppgaver.

Miljø og klima

Miljøarbeidet er organisert under Næringsavdelingen. Fosen-kommunene samarbeider på miljøområdet både gjennom vann-arbeidet og gjennom prosjektet STYRK – Fosen.

Kommunen har utfordring med å prioritere tilstrekkelige ressurser for å ivareta alle aspekter ved miljøforvaltning. For å lykkes må miljøaspektet implementeres i hele organisasjonen – de sier at de er på vei men har et stykke igjen før de er i mål.

Kommunens miljø- og klimaplan for 2013-2017 skal revideres. Noen enheter i Indre Fosen kommune er miljøsertifisert. Kommunen kjenner godt til EUs vanddirektiv, og rådmannen sier at dette er et tema som det jobbes mye med.

Indre Fosen kommune skriver på sine nettsider at de forsøker å påvirke egne enheter til å ta miljøriktige valg når prosjekter skal gjennomføres, eller varer skal handles inn. Dette resulterte blant annet i publikasjonen Guide for folkehelse, miljø og estetikk, der det står en del om hvorfor dette er viktig, og forslag til konkrete tiltak for de forskjellige sektorene.

Kommunen søker jevnlig om eksterne midler for å kunne gjennomføre prosjekt med fokus på miljø, eksempel på et slikt prosjekt er «klimasmart skolemat» som handler om å redusere matsvinn gjennom å bruke matvarer og råvarer som ikke blir solgt fra butikker og

primærprodusenter, samtidig som det skal gi de involverte elevene opplæring og aha-opplevelser som gjør dem i stand til å vurdere hva slags mat som er trygg å spise selv om den har gått ut på dato.

Indre Fosen kommune har gjennom bred medvirkning jobbet fram en mat-strategi som ble vedtatt i kommunestyret. I tillegg til at denne handler om riktig mat og gode måltider, er det lagt vekt på å forklare sammenhengen mellom hvordan det vi spiser påvirker miljøet.

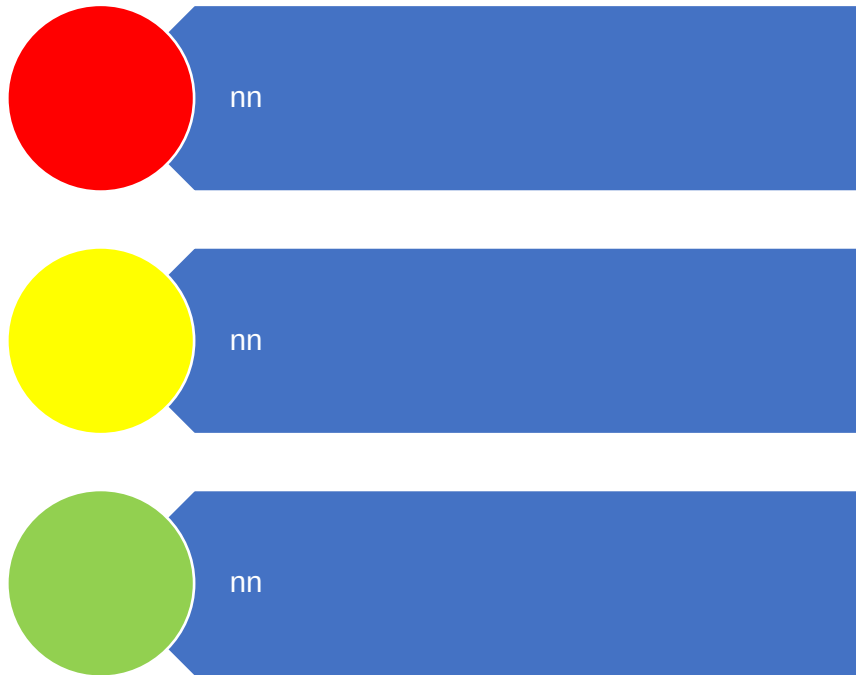
Indre Fosen kommune bidrar til å rydde opp i forurensningssaker lokalt. Dette kan dreie seg om forsøpling, brenning av avfall, dumping av husdyrgjødsel på feil sted, forurensede masser som oppdages i forbindelse med byggeprosjekt osv. Det kan være tilfeller de oppdager selv, eller tips de får fra andre. Kommunen går i dialog med den ansvarlige, og om det er nødvendig for å få ryddet opp gir de pålegg om dette.

Indre Fosen jobber sammen med de andre Fosen-kommunene for å finne ut tilstanden på vannforekomstene sine, og å lage en plan for å forbedre vannkvaliteten der den ikke er bra. Dette arbeidet dreier seg om å ta vannprøver, behandle søknader om utslippstillatelse, bidra til at husdyrgjødsel ikke blir spredd på feil tidspunkt, informere om kantsoner langs vassdrag, riktig lagring av rundball mm.

4.3 SELSKAPER HVOR KOMMUNEN HAR EIERINTERESSER

I figur 7 er risikovurderingene knyttet til kommune sine eierinteresser oppsummert og grunnlaget for vurderingene er nærmere vurdert i fortsettelsen.

Arbeidet med Pkt 4.3 er ikke ferdigstilt pr 16. april 2020.

Figur 7. Risikovurdering eierskap

Revisors samlede vurdering av risiko- og vesentlighet for selskaper hvor kommunen har eierinteresser tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon i første rekke er

Indre Fosen kommune har ikke utarbeidet Eiermelding, Eierstrategi eller andre føringer utarbeidet for sitt eierskap. Det gjennomføres ikke opplæring i Eierstyring for folkevalgte. Formannskapet har i møte 230120 diskutert kommunens prinsipper for Eierstyring og vil iflg protokoll fra dette møtet til neste møte få et utkast til prinsipper for Eierstyring og formål med eierinteressene til drøfting.

Opplisting av selskap

- I www.proff.no / www.soliditet.no finner revisor at Indre Fosen kommune har følgende eierandeler i AS og andre selskapsformer:

Tabell 1 Aksjeselskaper

Navn	Eierandel
Fosenbrua AS	26,08 %
Fosenkraft AS	20,00 %
Fosenvegene AS	14,70 %, bekreftet 7,35%
Indre Fosen Invest AS	27,47 %
Kroa Produkter AS (en del av Flyndra AS siden 2013)	91,74 %
Leksvik Industriell vekst Holding AS	15,90 %
Noris Produkter AS	100,00 %
Sentrumsgården AS	8,34 %
NTE AS	2,44 %
TrønderEnergi AS	7,97 % Bekreftet 8,11 %
Museene i Sør-Trøndelag AS	4,16 %

Eierandelen i Sentrumsgården AS står oppført med Leksvik kommune som eier (8,34 %).

Tabell 2 Interkommunale selskaper (IKS)

Navn	Eierandel
Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS	4,54 %
Andelskapital Fosen DMS IKS	
EK Fosen kommunerevisjon IKS	14,00 %
Fosen Helse IKS	22,72 %
Fosen Renovasjon IKS	34%
Innherred Renovasjon IKS	3,9%
Trondheim Havn IKS	0,18%

4.3.1 Eierskapskontroll

RMN SA har etter bestilling fra KU iverksatt en eierskapskontroll i Indre Fosen i 2019. Selskapskontrollen ble vedtatt begrenset med bakgrunn i manglende dokumentasjon og er pr mars -20 ikke avsluttet da revisor avventer informasjon fra ordfører.

Foreløpige funn fra selskapskontrollen viser at Indre Fosen kommune har, alene eller sammen med andre, eierinteresser i en rekke selskaper. Disse er i stor grad organisert som aksjeselskap (AS) og interkommunale selskaper (IKS). Kommunens aksjer og andeler har samlet en balanseført verdi på 90,1 millioner kroner pr. 14.02.2019, hvorav aksjeselskap og IKS utgjør 49,8 millioner kroner.

4.3.2 Forvaltningsrevisjon i selskaper

Vurdering av behovet for forvaltningsrevisjon i selskaperbasert på eventuell beskrivelse under tjenestoområdene og eller beskrivelse av eierskapet.

KILDER

Sentrale dokumenter som vi har benyttet:

Årsregnskap og årsberetning for 2018

Budsjett 2020

Økonomi- og handlingsplan 2020-2023

SSB/KOSTRA-tall

KS.no (sykefraværstall)

Ungdata.no

Skoleporten.no

VEDLEGG 1 METODE

Datagrunnlag

Kommunale dokumenter

Årsmelding 2018

Budsjett og økonomiplan 2020-2023

Tertialrapport 2. tertial 2019

Kommuneplanens samfunnsdel

Tilstandsrapporter for skolene og barnehagene

Statistikk

Det er hentet inn statistikk fra SSB basert på kommunene sin rapportering til KOSTRA. Bruken av KOSTRA tall sikrer et likt grunnlag fra år til år og mellom kommuner. Dette forutsetter riktig rapportering fra kommunene. På noen variabler kan tallene avvike mellom KOSTRA og kommunenes egne tall. Dette kan skyldes at beregningsgrunnlaget kan være noe annerledes. De tallene som presenteres er hentet fra SSB sin KOSTRA-statistikk uten at det er gått nærmere inn på beregningene. 2019-tall er foreløpige tall pr 150320.

Eksterne dokumenter

Eksterne dokumenter omfatter eksempelvis beskrivelser av generelle risikoområder for kommunene, tilsynsrapporter og medieoppslag.

Intervju i kommunene

Det ble gjennomført intervju i kundemøte med rådmann og økonomisjef høsten 2018. I forkant av dette intervjuet fikk kommuneledelsen tilsendt spørsmål som delvis ble besvart i forkant og delvis i intervjuet. Videre har finansiell revisor hatt møte med ledelse og nøkkelpersonell på økonomisiden høsten 2019. Det har vært begrenset kontakt med kommuneledelsen i 2020, kun sektorleder helse og omsorg vedr oppklaring av noen spørsmål. Det ville vært aktuelt med mer kontakt i mars, men vi vurderte at kommuneledelsen på det tidspunktet var presset pga koronasituasjonen.

Vurderinger

Vurdering av risiko- og vesentlighet

Basert på de innsamlede data gjøres det vurderinger på ulike tjenesteområder, økonomi og kommunale driftsområdet. Vurderingene baserer seg på en vurdering av sannsynligheten for at et forhold inntreffer og hvilken konsekvens det gir. I vurderingene benyttes en skala fra en til fem, og risiko beregnes som sannsynlighet X konsekvens. Tabell 17 gir en nærmere forklaring på bruk av skalaen for sannsynlighet og tabell 18 forklarer bruken av skalaen for konsekvens.

1. Vurdering av sannsynligheten for at et forhold inntreffer:

- Kompleksitet på området (iboende risiko)
- Risikoreduserende tiltak på området fra kommunen eller andre kontrollorgan vurderes ut fra hvor stort fokus det er på området / tjenesten.

2. Vurdering av mulig konsekvens (alvorlighetsgrad) hvis et forhold inntreffer:

- Hvilke konsekvenser har en svakhet eller mangel på kvalitet ved området / tjenesten for innbyggerne. Hvor mange blir berørt og hvor alvorlige er konsekvensene.
- Hvilke konsekvenser har en svakhet eller mangel på kvalitet ved området / tjenesten for kommunen som organisasjon. Konsekvensene kan være relatert til økonomi, omdømme eller eksterne rammebetingelser.

Tabell 17. Beskrivelse av sannsynlighet

Skala	Sannsynlighet i % for at forholdet inntreffer	Valideringsord	Beskrivelse
1	< 10 %	Lite sannsynlig	Svært tvilsomt
2	10-40 %	Mindre sannsynlig	Tvilsomt
3	40-60 %	Sannsynlig	Det er indikasjoner på
4	60-90 %	Meget sannsynlig	Vi tror at
5	>90 %	Svært sannsynlig	Vi er overbevist om

Tabell 18. Beskrivelse av konsekvens

Skala	Valideringsord	Beskrivelse	Eksempel
1	Ubetydelig konsekvenser	Ufarlig	Mindre feil, eller overtredelse av internt regelverk som på kort sikt ikke vesentlig truer kommunens produktivitet, måloppnåelse eller tjenester til borgerne.

2	Mindre alvorlig konsekvenser	Farlig/lite alvorlig	Mangelfull forvaltning der konsekvensene ikke nødvendigvis er alvorlige. Dette kan gjelde feil og mangler som har økonomiske konsekvenser, mindre overtredelse av internt regelverk og lov, eller saker som er tatt opp tidligere og som fortsatt ikke er rettet opp.
3	Alvorlige konsekvenser	Kritisk/alvorlig	Kun til dels alvorlige konsekvenser, men gjelder saker med prinsipiell eller stor betydning. Misligheter og lovbrudd
4	Meget alvorlige konsekvenser	Meget kritisk Meget alvorlig	Meget alvorlige brudd på lov eller reglement, eller andre feil og mangler der summen av dette er så stor at dette må ansees som alvorlig i seg selv. Svindel og lovbrudd med konsekvenser
5	Svært alvorlige konsekvenser	Katastrofalt Svært alvorlig	Fare for liv og helse Korrupsjon og lovbrudd med store konsekvenser

Risiko- og vesentlighetsvurderingen graderes slik at verdiene en til seks angir lav eller akseptabel risiko, verdiene sju til ti har middels risiko og kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon og 11-25 er høy og ikke akseptabel risiko og bør være aktuell for forvaltningsrevisjon. Risikovurderingene plasseres da i en figur, eksempelvis figur 8, hvor akseptabel risiko er grønn, middels risiko er gul og høy risiko er rød.

Sannsynlighet	Konsekvens				
	Ubetydelig konsekvenser	Mindre alvorlig konsekvenser	Alvorlige konsekvenser	Meget alvorlige konsekvenser	Svært alvorlige konsekvenser
Svært sannsynlig	5	10	15	20	25
Meget sannsynlig	4	8	12	16	20
Sannsynlig	3	6	9	12	15

Lite sannsynlig	2	4	6	8	10
Usannsynlig	1	2	3	4	5

Figur 8. Risikovurdering

Innen enkelte områder har vi valgt å fokusere på KOSTRA-tall og herunder kommunens ressursbruk vurdert opp mot sammenligningsgruppa i KOSTRA og landsgjennomsnittet, og sett på kommunens utvikling over år. Dersom kommunen innen et område synes å bruke mindre ressurser enn sammenlignbare kommuner, kan dette bety at kommunens tjenester ikke er i samsvar med lov og forskrifter eller kommunens egne vedtak. Dette kan i sin tur medføre at innbyggernes behov ikke fullt ut ivaretas. På den annen side kan nevnte forhold også innebære at ressursene er bedre utnyttet i kommunen enn i sammenlignbare kommuner. Et sikrere svar på hva lavere ressursbruk reelt sett bunner i, vil kreve en grundigere gjennomgang av angjeldende områder.

Vurdering av metoden

Risiko- og vesentlighetsvurderingen er ikke uttømmende for alle deler av kommunens virksomhet, men er overordnet med tanke å identifisere områder hvor det kan være relevant å gjennomføre forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Vurderingene baseres generelle risikoer for kommune Norge, særtrekk ved den enkelte kommune og tilgjengelig informasjon om og fra kommunen som, men går ikke i detaljer på enkeltområder.

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no

Kontrollutvalgets årsmelding 2022

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

01.03.2023

Saknr

12/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-033, TI-&14

Arkivsaknr 21/14 - 3

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til årsmelding for 2022
2. Årsmeldingen legges frem for kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2022 til orientering.

Vedlegg

Årsmelding 2022

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets sekretariat har utarbeidet forslag til årsmelding for kontrollutvalget i Indre Fosen kommune, der vi har oppsummert aktiviteten i kontrollutvalget i 2022.

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan og fører løpende kontroll av kommunens virksomhet på vegne av kommunestyret. For å oppsummere foregående års aktivitet og for å gi kommunestyret et nærmere innblikk i kontrollutvalgets virksomhet, utarbeider kontrollutvalget sin egen årsmelding som legges frem for kommunestyret til orientering. Kommunestyret har til enhver tid, men kanskje særlig i tilknytning til behandlingen av årsmeldingen, anledning til å komme med synspunkter knyttet til kontrollarbeidet i kommunen.

Kontrollutvalgets arbeid krever et godt samarbeid med kommunestyret, administrasjonen, revisjonen og sekretariatet, og formålet er å bidra til en velfungerende forvaltning og tillit til kommunen.

Konklusjon

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å vedta forslag til årsmelding med eventuelle endringer og oversende årsmeldingen til kommunestyret til orientering.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Årsmelding for kontrollutvalget 2022

Indre Fosen kommune

Innholdsfortegnelse

1.	Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	3
1.1	Kontrollutvalgets sammensetning i 2022	3
1.2	Reglement for kontrollutvalget	3
1.3	Rammer for utvalgets arbeid	3
1.4	Kontrollutvalgets ressurser	4
2.	Lovpålagte oppgaver	4
2.1	Regnskapsrevisjon	4
2.2	Forvaltningsrevisjon	5
2.3	Eierskapskontroll	6
2.4	Påse-ansvar overfor revisor	7
3.	Annet arbeid i utvalget	7
3.1	Møter	7
3.2	Saker	7
3.3	Opplæring og faglig samarbeid	7
4.	Avslutning	7
5.	Vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2022	8

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Alle kommuner skal ha et kontrollutvalg valgt av kommunestyret.¹ Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan, og skal føre løpende kontroll med den kommunale forvaltning.

1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i 2022

Medlemmer		Varamedlemmer (i henhold til liste)
Kurt Myrabakk	Leder	<u>For Myrabakk, Brovold og Paulsen:</u> 1.vara: Idar Aune 2.vara: Thomas Kruksve 3.vara: Brit Wemundstad 4.vara: Håkon Strand 5. vara: Grete Tungen
Espen Andresen	Nestleder	
Veronica Moan Myran	Medlem	
Randi Sollie Denstad	Medlem	
Hauk Paulsen	Medlem	
		<u>For Denstad og Myran:</u> 1. vara: Georg Høgsve 2. vara: Lillian Blomlie 3. vara: Kjetil Sund 4. vara: Viggo Gangstad

Kommunestyrets representant i kontrollutvalget er Kurt Myrabakk.

1.2 Reglement for kontrollutvalget

Eget reglement for kontrollutvalget er ikke vedtatt av kommunestyret.

1.3 Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på risiko og vesentlighetsvurdering, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper, og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Vedtak – Påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen.

¹ kommuneloven § 23-1

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utføre kontrollarbeidet på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

Kommunestyret kan be kontrollutvalget utføre konkrete kontrolloppgaver på sine vegne. Dette har kommunestyret ikke gjort i 2022.

1.4 Kontrollutvalgets ressurser

1.4.1 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS, der kommunene er en av deltagerne/eierne sammen med 31 andre kommuner og fylkeskommunen².

Sekretariatet utreder saker, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak.

I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom kontrollutvalget og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

1.4.2 Revisjon

Indre Fosen kommune er medeier i Revisjon Midt-Norge SA. Kommunen har avtale om levering av samtlige revisjonstjenester der.

1.4.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontroll og revisjon. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret.

Utgiftene til sekretariat og revisjon var i 2022 henholdsvis kr 317 000 og kr 1 111 000.

Hvor mye som har gått til kontrollutvalgets driftsutgifter som f.eks møtegodtgjøring, arbeidsgiveravgift, møtemat, kurs osv er uklart ettersom dette ikke fremgår av kontrollutvalgets regnskap. Kontrollutvalget påpekte i møte 21.09.2022 (sak 41/22) at kommunen ikke fører kontrollutvalgets driftsutgifter korrekt, og at kommunen må sørge for å gjøre dette riktig fra regnskapsåret 2023.

2. Lovpålagte oppgaver

2.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere møter gjennom året. Det er etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetning, samt informasjon om planlegging og status for finansiell revisjon og eventuelle områder det arbeides spesielt med.

² F.o.m 01.01.2023 er tallet på antall eierkommuner/deltakere økt til 40.

2.1.1 Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning

Kontrollutvalget skal uttale seg om kommunens årsregnskap. Kontrollutvalgets uttalelse er lagt fram for formannskapet og inngikk som beslutningsgrunnlag ved kommunestyrets behandling av regnskapet for 2021.

Kontrollutvalget påpekte i sin uttalelse at kommunen har et bekymringsfullt driftsmessig merforbruk. Utover dette hadde utvalget ingen særlige merknader til årsregnskapet og årsberetningen for 2021, og anbefalte at det ble vedtatt.

2.1.2 Forenklet etterlevelseskontroll

Kontrollutvalget skal hvert år påse at det gjennomføres forenklet etterlevelseskontroll av forvaltningen. Det er revisjonen som gjennomfører forenklet etterlevelseskontroll.

I 2022 kontrollerte revisor kommunens etterlevelse av kapittel 9 Justering i merverdiavgiftsloven med tilhørende forskrift, og forskrift om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv § 6 Justering av kompensert merverdiavgift for regnskapsåret 2021. Revisor undersøkte følgende spørsmål:

1. Har kommunen oppstilling av kapitalvarer i tråd med krav i «Forskrift til merverdiavgiftsloven» § 9-1-2?
2. Har kommunen dokumentasjon på bruken av kapitalvarer i tråd med krav i «Forskrift til merverdiavgiftsloven» § 9-1-3? Ved frivillig registrering av utleie av bygg eller anlegg, også dokumentasjon i tråd med «Forskrift til merverdiavgiftsloven» § 2-3-2

Den forenklete etterlevelseskontrollen viste at Indre Fosen kommune i det alt vesentlige har etablert rutiner for oppstilling av kapitalvarer og dokumentasjon på bruken av kapitalvarene i henhold til regelverket.

2.2 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjoner i kommunen og resultatene fra arbeidet skal rapporteres til kommunestyret.

Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024, er vedtatt av kommunestyret i september 2020. Følgende prosjekter er prioritert i planen:

2021: Selvkostområdene vann og avløp i Indre Fosen kommune

2022: Interkontroll i Indre Fosen kommune, system

2023: Spesialundervisning og tilpasset opplæring i Indre Fosen kommune

2024: Byggesaksbehandling i Indre Fosen kommune

2.2.1 Forvaltningsrevisjon – selvkost vann og avløp

I kontrollutvalgets møte 19.01.2022 behandlet kontrollutvalget forvaltningsrevisjonsrapport for selvkost vann og avløp (sak 01/22). Rapporten ble sendt til kommunestyret for videre behandling med følgende innstilling:

- 1) Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon selvkost vann og avløp til orientering.
- 2) Kommunestyret ber om at kommunedirektøren snarlig følger opp de svakheter som rapporten avdekker, deriblant:
 - a. Påse at klausulering av vannkilder blir gjort der dette er nødvendig
 - b. Sikre at arbeidet med beredskapsplaner og - øvelser blir ivarettatt tilfredsstillende
 - c. Sørge for at regelverket for selvkostfond for avløp blir håndtert i samsvar med regelverket, også for fondet fra Rissa kommune.
- 3) Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig tilbakemelding innen

15.08.2022 på hvordan de svakheter som rapporten avdekker er fulgt opp.

Kommunestyret vedtok kontrollutvalgets forslag i sak 002/22.

I kontrollutvalgets møte 26.10.2022 (sak 49/22) fulgte kontrollutvalget opp saken med en orientering fra kommunedirektøren. Utvalget fattet følgende vedtak i saken:

1. Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering
2. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren komme tilbake med en ny skriftlig orientering om fullføringen av arbeidet, senest 30.04.2023

2.2.2 Forvaltningsrevisjon – Internkontroll

Kontrollutvalget bestilte i møte 09.03.2022 (sak 11/22) forvaltningsrevisjon av internkontroll i Indre Fosen kommune. Prosjektplan ble behandlet og godkjent i møte 27.02.2022 (sak 21/22).

Endelig rapport ble behandlet i kontrollutvalgets møte 23.11.2022 (sak 60/22). Rapporten ble sendt til kommunestyret for videre behandling med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon av kommunens internkontroll til orientering.
2. Kommunestyret ber om at kommunedirektøren snarlig følger opp de svakheter som rapporten avdekker og sørger for å:
 - a. Tydeliggjøre og forankre mål for kommunen
 - b. Formalisere grensesnitt og avklare myndighet i organisasjonen
 - c. Sikre årlig rapportering om internkontroll til kommunestyret, jf. kommuneloven § 25-2.
 - d. Etablere et internkontrollsystem med sammenhenger mellom risikovurderinger, rutinebeskrivelser, kontroll- og avvikssystem, evaluering og læring
 - e. Evaluere, og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll
3. Kommunestyret ber om at kommunedirektøren rapporterer skriftlig til kontrollutvalget om oppfølgingen av rapporten innen 15. mai 2023.

Kommunestyret vedtok kontrollutvalgets forslag i sak 106/22.

2.3 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som kommunen er eier i blir drevet i tråd med politiske vedtak og lovverket. Utvalget skal også føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivarettatt, og at eierstyringen er god.

Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024, er vedtatt av kommunestyret i september 2020.

Følgende prosjekter er prioritert i planen:

2021: Trøndelag Brann- og redningstjeneste IKS

2022: a) Fosen Helse IKS

b) IF Jobb AS

2023: Fosen Kraft AS

2024: Fosenbrua AS

2.3.1 Eierskapskontroll – Trøndelag Brann- og redningstjeneste IKS

Kontrollutvalget bestilte eierskapskontroll av Trøndelag Brann- og redningstjeneste IKS i utvalgets møte 23.11.22 (sak 62/22). Rapport fra prosjektet skal etter planen leveres i mai 2023.

2.4 Påse-ansvar overfor revisor

Kontrollutvalget skal påse at de formelle kravene til revisor blir overholdt, for eksempel krav til utdanning, vandel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer.

For å følge opp ansvaret slik det går fram av krav i forskriftene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor og løpende informasjon om det løpende revisjonsarbeidet. For regnskapsrevisjon orienterer oppdragsansvarlig revisor rutinemessig i utvalgets møter.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon er dialogen knyttet til den enkelte undersøkelse.

3. Annet arbeid i utvalget

3.1 Møter

Kontrollutvalget har i 2022 avholdt 8 møter. Alle møtene ble gjennomført fysisk.

3.2 Saker

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold de er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommunelovens kapittel 7 (§ 23-1 t.o.m. § 23-7) og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

Kontrollutvalget har i 2022 behandlet 65 saker, 7 av sakene gikk videre til kommunestyret. En fullstendig oversikt over sakene som er behandlet i kontrollutvalget er vist i vedlegg.

I hvert møte settes det opp 3 standardsaker; referatsaker, eventuelt og godkjenning av møteprotokoll. Disse sakene utgjør 24 av totalt 65 saker i 2022.

3.3 Opplæring og faglig samarbeid

Alle medlemmer i kontrollutvalget har fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek Trøndelag IKS, Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn.

Utvalget har vært representert på disse samlingene i 2022:

- Utvalgsmedlemmene Andresen, Myran, Denstad og Paulsen deltok på samling for kontrollutvalg i Trøndelag («Konsek-dagen») 1. november 2022.

4. Avslutning

Årsmeldingen er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, utvalgets saker ligger åpent på sekretariatets hjemmesider: <http://www.konsek.no/kontrollutvalg/indre-fosen/>

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet. Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

01.03.2023, Indre Fosen kommune
Kontrollutvalget

5. Vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2022

Møtedato	Sakstittel	Saksnr
19.01.2022	Rapport - forvaltningsrevisjon selvkost vann og avløp	01/22
19.01.2022	Etterlevelseskontroll 2021	02/22
19.01.2022	Rullering av plan for forvaltningsrevisjon - videre arbeid	03/22
19.01.2022	Oppfølging av selskaper og kontrollutvalgets sak 57/21	04/22
19.01.2022	Kontrollutvalgets årsplan 2022 - resterende datoer	05/22
19.01.2022	Kommunens oppfølging av revisjonsrapport med varsel om mulig pålegg om å etablere en farekartlegging vedr parasitter i drikkevann	06/22
19.01.2022	Referatsaker	07/22
19.01.2022	Eventuelt	08/22
19.01.2022	Godkjenning av møteprotokoll	09/22
09.03.2022	Orientering om kjøpet av Råkvåg fiskerihavn	10/22
09.03.2022	Bestilling av forvaltningsrevisjon - Internkontroll	11/22
09.03.2022	Rullering av plan for forvaltningsrevisjon	12/22
09.03.2022	Henvendelse fra varaordfører - Undersøkelse av VGS-prosjektet i Vanvikan	13/22
09.03.2022	Kontrollutvalgets årsmelding 2021	14/22
09.03.2022	Virksomhetsbesøk 2022	15/22
09.03.2022	Referatsaker	16/22
09.03.2022	Eventuelt	17/22
09.03.2022	Godkjenning av møteprotokoll	18/22
27.04.2022	Orientering fra kommunedirektøren - Kommunens rutiner for behandling av innsynsbegjæringer mm.	19/22
27.04.2022	Orientering fra ordfører - kommunens vurdering av møteoffentlighet ifbm avholdt lukket møte	20/22
27.04.2022	Prosjektplan - Forvaltningsrevisjon internkontroll	21/22
27.04.2022	Virksomhetsbesøk IF Jobb AS	22/22
27.04.2022	Henvendelse fra innbygger - forespørsel om lovlighetsvurdering av byggesak	23/22
27.04.2022	Orientering om kommunestyrets sak 31/22 - Undersøkelse av VGS-prosjektet i Vanvikan	24/22
27.04.2022	Referatsaker	25/22
27.04.2022	Eventuelt	26/22
27.04.2022	Godkjenning av møteprotokoll	27/22
25.05.2022	Kontrollutvalgets uttalelse om KulturCompagniet Indre Fosen KF sitt årsregnskap og årsmelding 2021	28/22
25.05.2022	Kontrollutvalgets uttalelse om kommunekassens årsregnskap, konsolidert årsregnskap og årsberetning 2021	29/22
25.05.2022	Referatsaker	30/22
25.05.2022	Eventuelt	31/22
25.05.2022	Godkjenning av møteprotokoll	32/22
24.08.2022	Virksomhetsbesøk - IFJobb AS i Leksvik	33/22
24.08.2022	Orientering fra kommunedirektøren - sykefravær og personalsituasjonen i kommunen	34/22
24.08.2022	Orientering fra kommunedirektøren - kommunens etterlevelse av anskaffelsesregelverket	35/22
24.08.2022	Referatsaker	36/22
24.08.2022	Eventuelt	37/22

24.08.2022	Godkjenning av møteprotokoll	38/22
21.09.2022	Kommunedirektørens oppfølging av forvaltningsrevisjon selvkost vann og avløp	39/22
21.09.2022	Oppfølgende orientering - kontrollutvalgets sak 35/22	40/22
21.09.2022	Budsjettkontroll pr. 31.08.2022	41/22
21.09.2022	Forslag til budsjett 2023 for kontrollutvalget med økonomiplan 2023-2026	42/22
21.09.2022	Evalueringsbesøk hos If Jobb AS	43/22
21.09.2022	Henvendelse fra innbygger - ikke utført feiling	44/22
21.09.2022	Referatsaker	45/22
21.09.2022	Eventuelt	46/22
21.09.2022	Godkjenning av møteprotokoll	47/22
26.10.2022	Henvendelse om kommunens føring av utgifter og inntekter tilknyttet vann og avløp	48/22
26.10.2022	Kommunedirektørens oppfølging av forvaltningsrevisjon selvkost vann og avløp	49/22
26.10.2022	Oppfølgende orientering - kontrollutvalgets sak 35/22 - kommunens etterlevelse av anskaffelsesregelverket	50/22
26.10.2022	Revisjonsstrategi - orientering fra revisor	51/22
26.10.2022	Prosedyre for virksomhetsbesøk	52/22
26.10.2022	Virksomhetsbesøk 2023	53/22
26.10.2022	Henvendelse vedrørende en gammel kjøpsavtale om tomt til stavkirke på Hindrum	54/22
26.10.2022	Referatsaker	55/22
26.10.2022	Eventuelt	56/22
26.10.2022	Godkjenning av møteprotokoll	57/22
23.11.2022	Orientering fra kommunedirektøren om tallgrunnlaget i kommunestyrets sak 091/22 Budsjettkorrigering	58/22
23.11.2022	Orientering fra kommunedirektøren om kommunens rutiner for grunnnerv/ekspropriasjon	59/22
23.11.2022	Rapport - forvaltningsrevisjon internkontroll	60/22
23.11.2022	Årsplan og møtekalender for 2023	61/22
23.11.2022	Bestilling av nytt prosjekt - eierskapskontroll	62/22
23.11.2022	Referatsaker	63/22
23.11.2022	Eventuelt	64/22
23.11.2022	Godkjenning av møteprotokoll	65/22

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

01.03.2023

Saknr

13/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/120 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Artikkel - Vesentlige feil i saksutredningen kan gjøre vedtaket ugyldig

Artikkel - Personvern kan være en relevant begrunnelse for møtelukking

Statsforvalterens plan for tilsyn 2023 på høring til kommunene

Tolkningsuttalelse om revisors deltakelse i kommunestyret og kontrollutvalget

Rapportering av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2022

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som referatsaker:

- Artikkel, Kommunal rapport: Vesentlige feil i saksutredningen kan gjøre vedtaket ugyldig
- Artikkel, Kommunal rapport: Personvern kan være en relevant begrunnelse for møtelukking
- Statsforvalterens plan for tilsyn 2023 på høring til kommunene
- Tolkningsuttalelse om revisors deltakelse i kommunestyret og kontrollutvalget
- Revisjonens timeleveranse 2022

Vesentlige feil i saksutredningen kan gjøre vedtaket ugyldig

Kommunal Rapport 09.01.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Flere mener saken til kommunestyret var dårlig utredet, betyr det at vedtaket som ble fattet, kan være ugyldig?

SPØRSMÅL: Etter at en sak er behandlet og vedtak truffet i kommunestyret, viser det seg at ikke all relevant informasjon ble forelagt kommunestyret. Flere medlemmer mener at saken ville fått et annet utfall om disse opplysningene var kjent da vedtak ble truffet.

1. Er det lovverk som sier at vedtaket kjennes ugyldig og må igjen tas opp igjen, når det er utelatt viktig/avgjørende informasjon i en sak?
2. Er det eventuelt frister på dette ut fra når vedtaket ble fattet?

SVAR: I forvaltningsloven § 17 er det en regel om at «Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes». Denne bestemmelsen står her i et kapittel om såkalte «enkeltvedtak», det vil si avgjørelser som fastsetter eller fastslår rettigheter eller plikter for enkeltpersoner, men er uttrykk for et generelt krav til alle typer forvaltningsavgjørelser: De skal være basert på et mest mulig korrekt og fullstendig sett opplysninger og faglige vurderinger.

Hva som er godt nok – «mulig» – i den aktuelle sammenheng, vil det i første hånd være opp til forvaltningsorganet å ta stilling til, men viser det seg i ettertid at det er vesentlige feil eller mangler i grunnlaget for en avgjørelse, vil det kunne medføre at denne må anses som ugyldig, med den konsekvens at saken må behandles på nytt og nytt vedtak treffes.

Hvis et vedtak er truffet av et kommunalt organ, kan etter kommuneloven § 27–1 tre eller flere medlemmer av kommunestyret kreve at «departementet» – i praksis Statsforvalteren – kontrollerer om vedtaket er lovlig. Ved slik kontroll må Statsforvalteren ta stilling til blant annet (§ 27–3 første avsnitt) om vedtaket «har blitt til på lovlig måte». I dette inngår en vurdering av om det er basert på et korrekt og tilstrekkelig fullstendig sett premisser.

Hvis det er påvist slike feil, skal Statsforvalteren ta stilling til om dette medfører at vedtaket er ugyldig, og i så fall oppheve det. Vedtaket vil bare kunne være ugyldig hvis det er grunn til å regne med at denne feilen *kan* ha hatt betydning for hva som ble vedtatt.

I tillegg kan det også tenkes at hensynet til noen som vedtaket er til gunst for, vil tilsi at vedtaket blir stående selv det var ulovlig på grunn av en slik svikt, typisk hvis det er inngått en avtale i tillit til dette eller parten på annet grunnlag har innrettet seg i tillit til vedtaket. Krav om lovlighetsprøving må settes fram innen tre uker fra vedtaket ble truffet. Uavhengig av denne fristen, og selv om det ikke er satt fram krav om slik kontroll, kan Statsforvalteren på eget initiativ kontrollere om vedtaket var lovlig – og i så fall ta stilling til om det er ugyldig.

Krav om lovlighetskontroll eller beslutning av Statsforvalteren om å iverksette dette medfører ikke i seg selv at iverksettingen av vedtaket må utsettes. Det skjer bare hvis kommunen selv eller Statsforvalteren treffer særlig vedtak om slik utsettelse. Hvis så ikke skjer, gjelder vedtaket som gyldig inntil det eventuelt må bli opphevd.

Personvern kan være en relevant begrunnelse for møtelukking

Kommunal Rapport 30.01.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Har offentligheten krav på å få vite om en representant har gyldig forfall?

SPØRSMÅL: En representant i et politisk utvalg har hatt stort fravær fra utvalgsmøtene. Det har så blitt reist spørsmål om hvorvidt forfallet er gyldig eller ikke. Da ordfører skulle orientere om saken, ble møtet lukket etter bestemmelsene i [kommunelovens § 11–5](#) om hensynet til personvern. Har offentligheten krav på å få vite om en representant har gyldig forfall og hva som er grunnen til forfallet?

SVAR: Personvern kan klart nok være en relevant begrunnelse for slik lukking, typisk fordi forfall skyldes helseproblemer eller personlige private forhold som omsorgsansvar eller rusmiddelmisbruk. Oftest vil det da også være spørsmål om taushetsplikt, slik at kommunestyret har *plikt* til å lukke møtet, se [§ 11–5](#) andre avsnitt, andre setning.

Dette må kommunestyret ta stilling til ved eget vedtak før saken tas under behandling. Hvis tre kommunestyremedlemmer er uenige i denne vurderingen, kan de kreve at statsforvalteren prøver begrunnelsen ved lovlighetskontroll, og hvis særlig hensyn taler for det, kan statsforvalteren foreta slik overprøving av kommunestyrets vedtak av eget tiltak, se [kommuneloven § 27–1](#) hhv. første og andre avsnitt, og [§ 27–2](#) første avsnitt bokstav b.

Selve vedtaket – om man mener det forelå gyldig forfall – vil være offentlig, men hvis det inneholder elementer som avdekker taushetspliktbelagte forhold, skal disse sladdes i den offisielle versjon av møteboken.

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Sigrid Hynne, 74 16 80 79

Plan for tilsyn 2023 på høring til kommunene

Statsforvalteren i Trøndelag har i samarbeid med statlige tilsynsetater, utarbeidet en oversikt over planlagte statlige tilsyn med kommunene for 2023. I planleggingen har vi forsøkt å unngå at kommuner får mange tilsyn i samme tidsperiode.

Oversikten finner dere i Tilsynskalenderen på denne nettadressen:

<https://tilsynskalender.statsforvalteren.no>, og ved å velge aktuell kommune.

Kommunene kan gi tilbakemelding innen 15. januar

Dersom kommunene eller fylkeskommunen har synspunkter på det som foreløpig er planlagt, slik som tilsynsbelastningen, kan dere gi tilbakemelding til Statsforvalteren innen 20. januar.

Tilbakemelding kan gis til Snorre Antonsen; e-post: fmtlsan@statsforvalteren.no, tlf 74 16 81 41/917 48 074.

Kommunene kan også gi tilbakemelding etter denne fristen dersom det i løpet av året skulle oppstå nye utfordringer med f.eks høy tilsynsbelastning.

Det vil skje oppdateringer i løpet av året

Tilsynskalenderen blir løpende oppdatert. Så langt har Statsforvalteren, Arkivverket og Kartverket registrert sine planlagte tilsyn, mens tilsyn fra Arbeidstilsynet og Mattilsynet foreløpig ikke er registrert. Arbeidstilsynet melder blant annet at de skal gjennomføre tilsyn om hvordan NAV-kontorene jobber med forebygging av vold og trusler. Disse tilsynene vil bli lagt inn fortløpende.

I noen tilfeller er tilsynene foreløpig lagt inn med et datointervall, mens eksakt dato vil komme på plass senere, og i de fleste tilfeller skje i dialog med den enkelte kommune. I tillegg til planlagte tilsyn, blir det også gjennomført hendelsesbaserte tilsyn med utgangspunkt i mer løpende risikobasert informasjon.

Forvaltningsrevisjoner

Tilsynskalenderen viser også forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og under arbeid. Forvaltningsrevisjoner blir registrert og oppdatert av sekretariatene for kontrollutvalg.

Kommunens rolle i tilsynskalenderen

Statsforvalteren har i 2022 jobbet med å videreutvikle Tilsynskalenderen for å gjøre den mer brukervennlig. Kommunene har ikke lengre en egen «bruker/rolle» i Tilsynskalenderen. Det vil si at du som representerer kommunen, ikke trenger å logge inn og identifisere deg med egen «bruker» via ID-porten.

All informasjon om tilsyn og forvaltningsrevisjoner er offentlig og tilgjengelig for alle interessenter. Dialog mellom kommuner og Statsforvalteren om planer for tilsyn vil foregå utenfor Tilsynskalenderen, blant annet via brev, e-post og telefon.

Kommuneloven stiller krav til samordning av tilsyn

Kommuneloven stiller krav til samordning av planlagte tilsyn med kommunene. Statsforvalteren skal vurdere det samlede omfanget av statlige tilsyn med den enkelte kommune. Alle tilsynsmyndigheter har en selvstendig plikt til å ta hensyn til den samlede tilsynsaktiviteten med den enkelte kommune og til relevante forvaltningsrevisjoner i sin planlegging, prioritering og gjennomføring av tilsyn.

Med hilsen

Trude Mathisen (e.f.)
underdirektør
Kommunal- og justisavdelingen

Sigrid Hynne
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Likelydende brev sendt til:

Skaun kommune	Postboks 74	7358	BØRSA
Overhalla kommune	Svalivegen 2	7863	OVERHALLA
Hitra kommune	Rådhusveien 1	7240	HITRA
Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	OPPDAL
Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
Ørland kommune	Postboks 43	7159	BJUGN
Steinkjer kommune	Postboks 2530	7729	STEINKJER
Flatanger kommune	Lauvsneshaugen 25	7770	FLATANGER
Frøya kommune	Postboks 152	7261	SISTRANDA
Nærøysund kommune	Postboks 133, Sentrum	7901	RØRVIK
Osen kommune	Rådhusveien 13	7740	STEINSDALEN
Raarvihken Tjilte/ Røyrvik kommune	Røyrvikveien 5	7898	LIMINGEN
Namsskogan kommune	R. C. Hansens vei 2	7890	NAMSSKOGAN
Inderøy kommune	Vennalivegen 7	7670	INDERØY
Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD
Heim kommune	Trondheimsveien 1	7200	KYRKESÆTERØRA
Verdal kommune	Postboks 24	7651	VERDAL

Leka kommune	Leknesveien 67	7994	LEKA
Indre Fosen kommune	Postboks 23	7101	RISSA
Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
Tydal kommune	Tydalsvegen 125	7590	TYDAL
Lierne kommune	Heggvollveien 6	7882	NORDLI
Frosta kommune	Fånesvegen 1	7633	FROSTA
Levanger kommune	Postboks 130	7601	LEVANGER
Snåasen Tjjelte/ Snåsa kommune	Sørsivegen 6	7760	SNÅSA
Grong kommune	Postboks 162	7871	GRONG
Høylandet kommune	Vargeia 1	7877	HØYLANDET
Røros kommune	Bergmannsgt. 23	7374	RØROS
Trondheim kommune	Postboks 2300 Torgarden	7004	TRONDHEIM
Holtålen kommune	Bakkavegen 1	7380	ÅLEN
Namsos kommune	Stavarvegen 2	7856	JØA
Meråker kommune	Rådhusgata 7	7530	MERÅKER
Melhus kommune	Rådhusveien 2	7224	MELHUS
Stjørdal kommune	Postboks 133 / 134	7501	STJØRDAL
Malvik kommune	Postboks 140	7551	HOMMELVIK
Rennebu kommune	Myrveien 1 Berkåk	7391	RENNEBU
Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN
Orkland kommune	Postboks 83	7301	ORKANGER

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene
v/ Rune Tokle

Deres ref

Vår ref
22/6961-2

Dato
20. januar 2022

Spørsmål om digital deltakelse for revisor i møter i kommunestyret og kontrollutvalget - kommuneloven § 24-3

Kommunal- og distriktsdepartementet viser til henvendelse 26. oktober 2022, hvor dere ber om en avklaring av om digital deltagelse for oppdragsansvarlig revisor i kommunestyrets møter vil oppfylle kravet om møteplikten i kommuneloven § 24-3 andre ledd. Dere ber også om en avklaring av om digital deltagelse for revisor i kontrollutvalgets møter vil kunne tolkes som at revisor er til stede i møtet og dermed har rett til å få sine uttalelser protokollert etter § 24-3 første ledd.

Departementets vurdering

Vi vil først redegjøre for adgangen til å kombinere fysiske møter og fjernmøter. Kommunal- og distriktsdepartementet vurderte dette i en tolkningsuttalelse 1. september 2020. Departementet uttalte:

Departementet legger til grunn at folkevalgte organer enten må holde fysisk møte eller fjernmøte. Det er ikke adgang til å kombinere de to møteformene.

(...)

Det er riktig at departementet har gitt uttrykk for at enkelte representanter kan delta digitalt, mens resten av organets medlemmer sitter fysisk samlet i et møtelokale. Når kommunen velger denne løsningen er det imidlertid ikke et alminnelig (fysisk) møte i kommunelovens forstand, men et fjernmøte etter lovens § 11-7.

Dette betyr at dersom noen deltakere skal delta digitalt i et møte i et folkevalgt organ, mens andre skal delta fysisk, er møtet å anse som et fjernmøte etter kommuneloven § 11-7, og bestemmelsens krav til fjernmøte må være oppfylt. Det innebærer for det første at kommunestyret må ha åpnet for fjernmøter i folkevalgte organer. Det er kommunestyret selv som beslutter om folkevalgte organer (inkludert kommunestyret og kontrollutvalget) skal ha

adgang til å holde møter som fjernmøte. For det andre må det folkevalgte organet ha innkalt til et fjernmøte. For det tredje må møtedeltakerne via tekniske hjelpemidler kunne se, høre og kommunisere med hverandre. Kravene som ellers gjelder for møter i folkevalgte organer, gjelder også for fjernmøter.

I uttalelsen nevnt over vurderte departementet også forholdet mellom fjernmøter etter § 11-7 og folkevalgtes møteplikt etter § 8-1:

Dersom kommunestyret ikke har åpnet for fjernmøte og det er innkalt til et alminnelig (fysisk) møte, vil møteplikten etter § 8-1 innebære at man må delta fysisk i møtet, så lenge det ikke foreligger en gyldig forfallsgrunn. Dersom det foreligger en gyldig forfallsgrunn, skal varamedlem innkalles til det alminnelige (fysiske) møtet. Det er altså i de tilfellene ikke adgang for faste enkeltrepresentanter til å delta digitalt i kommunestyrets alminnelige (fysiske) møte.

Uttalelsen omhandler møteplikten til medlemmene av et folkevalgt organ. Etter departementets vurdering må det samme gjelde for revisors møteplikt i kommunestyrets møter etter § 24-3 andre ledd.

Det innebærer at dersom kommunestyret ikke har åpnet for fjernmøte eller det er innkalt til et alminnelig (fysisk) kommunestyremøte, medfører møteplikten etter § 24-3 andre ledd at revisor må delta fysisk. Kommunestyret har imidlertid frihet til å bestemme at møter i folkevalgte organer i kommunen kan gjennomføres som fjernmøter. Da kan møteleder innkalle til fjernmøte fra gang til gang, slik at deltakerne kan delta digitalt.

Når det gjelder revisors møte- og talerett i kontrollutvalgets møter etter kommuneloven § 24-3 første ledd, er departementets vurdering at vedkommende vil ha rett til å delta digitalt i disse dersom det er innkalt til et fjernmøte og de andre kravene til fjernmøte i oppfylt.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Ida Bakke Husom
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Emne: Rapportering til kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Kopi: Post <post@konsek.no>

Til: Karoline Lorentzen <karoline.lorentzen@konsek.no>

Sendt: 26.01.2023 09:22:42

Fra: Tor Arne Stubbe <tor-arne.stubbe@revisjonmidtnorge.no>

Rapportering til kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Kontrollutvalget har ihht leveranseavtale en tilgjengelig timeressurs på 550 timer pr år til risiko- og vesentlighetsvurdering, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll i perioden 2020-2023. Timerammen inkluderer reiser, møter osv.

I 2022 har RMN blant annet utført følgende:

- FR: Selvkost innen vann og avløp
- FR: Internkontroll

Timeforbruk 2022: 499,83

Timeforbruk 2021: 534,09

Timeforbruk 2020: 586,57

Revisjon Midt-Norge har som ambisjon at kontrollutvalget skal kunne utnytte sin årlige timeressurs mest mulig fleksibelt i perioden 2020-2023. Det vil si at et eventuelt mer-/mindreforbruk av timer søkes utlignet over 4-årsperioden.

Med vennlig hilsen

Tor Arne Stubbe

Fagleder forvaltningsrevisjon

M +47 98608070 | [Skype for business](#)

Revisjon Midt-Norge SA, Postboks 2565, 7735 Steinkjer

W www.revisjonmidtnorge.no | M +47 907 30 300

Revisjon Midt-Norge SA er sertifisert Miljøfyrtårn. Tenk på miljøet før du eventuelt skriver ut denne e-posten

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

01.03.2023

Saknr

14/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/120 - 3

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

01.03.2023

Saknr

15/23

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/120 - 4

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget godkjennes.